

Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022

Dokumentasjonsnotat

TALL

SOM FORTELLER

NOTATER / DOCUMENTS

2023/57

Lise Snellingen Bye og Mari Lande With

I serien Notater publiseres dokumentasjon, metodebeskrivelser, modellbeskrivelser og standarder.

© Statistisk sentralbyrå

Publisert: 20. desember 2023

ISBN 978-82-587-1881-6 (elektronisk)

ISSN 2535-7271 (elektronisk)

Standardtegn i tabeller	Symbol
Ikke mulig å oppgi tall Tall finnes ikke på dette tidspunktet fordi kategorien ikke var i bruk da tallene ble samlet inn.	.
Tallgrunnlag mangler Tall er ikke kommet inn i våre databaser eller er for usikre til å publiseres.	..
Vises ikke av konfidensialitetshensyn Tall publiseres ikke for å unngå å identifisere personer eller virksomheter.	:
Desimaltegn	,

Forord

Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø gjennomføres hvert tredje år. Undersøkelsen brukes til offisiell statistikk og data fra undersøkelsen blir gjort tilgjengelig for forskning. I dette notatet beskriver og dokumenterer Statistisk sentralbyrå gjennomføringen av Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022.

I Statistisk sentralbyrå har Seksjon for inntekts- og levekårsstatistikk det faglige ansvaret for undersøkelsen, datainnsamlingen er utført av Seksjon for personundersøkelser.

Ved Seksjon for inntekts- og levekårsstatistikk ledet Mari Lande With arbeidet. Ved Seksjon for personundersøkelser ble arbeidet ledet av Lise Snellingen Bye. IT-ansvarlige var Berit Svanøe-Hafstad og Thore Nafstad-Bakke. Seksjon for personundersøkelser var ansvarlige for oppfølgingen av intervjuerne.

Statistisk sentralbyrå, 11. desember 2023

Ann-Kristin Brændvang

Sammendrag

Statistisk sentralbyrå har gjennomført levekårsundersøkelser siden 1973, og fra 1996 har det blitt gjennomført undersøkelser årlig. Levekårsundersøkelsen med tema arbeidsmiljø ble gjennomført i 1996, 2000, 2003, 2006, 2009, 2013, 2016, 2019 og 2022. I 1989 og 2003 var innsamlingen en del av Arbeids- og bedriftsundersøkelsen.

Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø har som mål å kartlegge ulike arbeidsmiljøforhold blant sysselsatte i Norge. Undersøkelsen går hvert 3. år, og tar opp temaer som tilknytning til arbeidsplassen, fysisk, kjemisk og ergonomisk arbeidsmiljø, psykososialt arbeidsmiljø, yrkesrelaterte helseplager og sykefravær og krav og muligheter for selvbestemmelse på jobb.

Det ble trukket et landsrepresentativt utvalg på 35 345 personer i alderen 18-66 år til undersøkelsen i 2022. Data ble samlet inn ved hjelp av telefonintervju og selvadministrert webskjema i perioden august 2022 til april 2023. Av disse var 275 personer ikke lenger i målgruppen for undersøkelsen, blant annet fordi de var utvandret, bosatt på institusjon eller døde. Svarprosenten blant de resterende var på 51 prosent.

Utvalget ble delt inn i tre separate delutvalg. Delutvalg 1 fikk kun tilbud om å svare ved hjelp av selvadministrert webskjema, i delutvalg 2 kunne respondenten velge mellom webskjema og telefonintervjuing, mens delutvalg 3 kun fikk tilbud om å svare ved hjelp av telefonintervjuing. Svarprosenten i delutvalg 1 endte på 43,6, svarprosenten i delutvalg 2 ble 62,3, mens det i delutvalg 3 ble 51,8 prosent svar.

Frafall kan føre til utvalgsskjevhet, noe som innebærer at nettoutvalget (de som er intervjuet i undersøkelsen) ikke nødvendigvis er helt representativt for målgruppen. Den vanligste årsaken til frafall er at man ikke kommer i kontakt med personene, dernest at folk ikke ønsker å delta. For å korrigere for noen av skjevhetene i forbindelse med frafall vektet dataene i analyser. I analyse-sammenheng kan man beregne usikkerheten til ulike kjennemerker og teste om de forskjellene man ser mellom ulike grupper skyldes tilfeldigheter i utvalget.

Dataene som hentes inn kompletteres med opplysninger fra register: Før intervjuet kobles det til opplysninger arbeidssted. Opplysningene kontrolleres under intervjuet. I ettertid kobles det til informasjon om inntekt, utdanning, husholdning, sykefravær m.m.

I desember 2023 ble det publisert resultater fra årets undersøkelse på ssb.no. Det sendes også en anonymisert fil til Sikt som kan benyttes av forskere og studenter.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
1. Bakgrunn og formål	6
1.1. Statistisk sentralbyrås levekårsundersøkelser.....	6
1.2. Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø.....	6
2. Nøkkeltall	8
3. Utvalg	10
3.1. Utvalgsplan	10
4. Datainnsamling	12
4.1. Utforming av spørreskjema	12
4.2. Innsamlingsmetode	13
4.3. Feltperioden.....	14
4.4. Utvikling i svarprosent.....	17
5. Datakvalitet	19
5.1. Avganger.....	19
5.2. Utvalgsskjevhet.....	19
5.3. Analyse av frafall	22
5.4. Seleksjon	26
5.5. Korrigering av frafall (vektning)	26
5.6. Utvalgsusikkerhet.....	27
5.7. Målefeil	30
5.8. Innsamlingsfeil.....	33
5.9. Bearbeidingsfeil.....	34
6. Bearbeiding og tilrettelegging av data	35
6.1. Kontroller og feilrettinger	35
6.2. Registerkoblinger	35
7. Dokumentasjon av datafiler og publisering	38
8. Utlevering av data	40
Referanser	41
Vedlegg A: Informasjonsbrev til respondenter	42
Vedlegg B: Informasjonsbrev til foresatte	47
Vedlegg C: Påminnelser brev	48
Vedlegg D: SMS utsendinger	54
Vedlegg E: Papirutgave av skjemaet på norsk	56
Vedlegg F: Instruks til intervjuerne	96
Vedlegg G: Endringer i spørreskjema Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022	111
Vedlegg H: Variabler på datafil til SIKT	120

1. Bakgrunn og formål

Levekårsundersøkelser skal gjøre det mulig å belyse hovedtrekk og ulikheter i befolkningens levekår, og følge utviklingen over tid. Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø (LKA) skal sammen med Levekårsundersøkelsen EU-SILC og Levekårsundersøkelsen om helse (EHIS), dekke ulike sider ved den norske befolkningens levekår.

Resultater fra Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø presenteres som offisiell statistikk på ssb.no. Dataene brukes også i rapporter og analyser, og mikrodata stilles til rådighet for forskere og studenter via Sikt Kunnskapssektorens tjenesteleverandør og Eurostat.

I tillegg til de faste levekårsundersøkelsene gjennomfører Statistisk sentralbyrå, på oppdrag utenfra, enkeltstående levekårsundersøkelser blant utvalgte grupper, eksempelvis Levekårsundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn 2016 og Levekårsundersøkelsen blant studenter i 2021.

1.1. Statistisk sentralbyrås levekårsundersøkelser

Det ble fra 1973 til 1995 gjennomført seks generelle levekårsundersøkelser. Undersøkelsene belyser levekårskomponentene økonomi, boforhold, fritid, sosialt nettverk, helse, utdanning og arbeidsforhold.

Fra 1996 ble det opprettet et system for levekårsrelaterte undersøkelser etter en modell med to årlige undersøkelser: en temaroterende tverrsnittsundersøkelse i tredje/fjerde kvartal, og en panelundersøkelse i første/andre kvartal. Panelundersøkelsen ble gjennomført første gang i 1997. Fra og med 2003 ble den årlige panelundersøkelsen erstattet med the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC) (Andersen m.fl 2003).

Tverrsnittsundersøkelsene hadde roterende tema, med en syklus på tre år. Arbeidsmiljø og barnetilsyn var tema i 1996, 2000 og 2003. Boforhold, organisasjonsdeltakelse, fritid og utsatthet og uro for lovbrudd var tema i 1997, 2001, 2004 og 2007 (Utsatthet og uro for lovbrudd har lengre tidsserie). Helse, omsorg og sosial kontakt var tema i 1998, 2002, 2005 og 2008.

På grunn av behov for samordning med internasjonale krav og effektivisering av datafangsten, ble systemet for levekårsundersøkelser igjen lagt om fra og med 2011. Tverrsnittsundersøkelsen om boforhold, organisasjonsdeltakelse, fritid og utsatthet og uro for lovbrudd ble lagt ned, og data om disse temaene samles nå inn gjennom den årlige levekårsundersøkelsen EU-SILC. Levekårsundersøkelsen om helse, omsorg og sosial kontakt og ble i 2012 gjennomført etter mal fra tidligere, men ble i 2015 inkludert i den europeiske helseundersøkelsen (EHIS). Fra 2006 ble undersøkelsen om arbeidsmiljø etablert som en panelundersøkelse, mens den i 2022 igjen er gjennomført som en tverrsnittsundersøkelse.

Resultater fra levekårsundersøkelsene presenteres som offisiell statistikk på ssb.no. Dataene brukes også til rapporter og analyser, og mikrodata stilles til rådighet for forskere og studenter via Norsk Samfunnsvitenskapelig Datatjeneste (NSD).

I tillegg til de faste levekårsundersøkelsene gjennomfører Statistisk sentralbyrå, på oppdrag utenfra, enkeltstående levekårsundersøkelser blant utvalgte grupper.

1.2. Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø

Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø har som mål å kartlegge ulike arbeidsmiljøforhold blant sysselsatte i Norge. Undersøkelsen tar opp temaer som tilknytning til arbeidsplassen, fysisk, kjemisk og ergonomisk arbeidsmiljø, psykososialt arbeidsmiljø, yrkesrelaterte helseplager og sykefravær og krav og muligheter for selvbestemmelse på jobb.

Levekårsundersøkelser med arbeidsmiljø som tema har blitt gjennomført i 1996, 2000, 2003, 2006, 2009, 2013, 2016, 2019 og 2022. I 1996 ble det innført et samordnet system for levekårsundersøkelser med rullerende temamoduler. Arbeidsmiljø var tema i denne tverrsnittsundersøkelsen i 1996, 2000 og 2003. Fra 2006 ble undersøkelsen om arbeidsmiljø etablert som en panelundersøkelse. Dette paneldesignet besto til og med 2019. Fra 2022 er Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø gjennomført som en tverrsnittsundersøkelse. Sammenliknbare data finnes også for 1989 og 1993 basert på arbeidsmiljøspørsmål i Arbeids- og bedriftsundersøkelsen (Holth, 2003). For å kunne sammenligne data med de tidligere årgangene er spørsmålene i stor grad likt formulert, og stilt på samme måte som i tidligere årganger. På denne måten kan man studere utvikling over tid.

Omlegging av Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø i 2006

I 2006 ble det gjort en rekke større endringer av levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø, finansiert av Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Formålet var å øke nytteverdien av undersøkelsen. Utvalgsstørrelsen ble økt, og undersøkelsen ble endret fra tverrsnittsundersøkelse til panelundersøkelse. Dette innebar at man begynte å følge de samme personene over flere år. Man brukte roterende panel, som betyr at 1/3 av utvalget var nytt hvert år, mens 1/3 gikk ut. Før 2006 var bruttoutvalget på 5000 personer, i 2006 ble dette utvidet til 19 000. Endringene ble gjort for å kunne bryte ned på ulike yrkesgrupper, og grupper innenfor enkelte yrkesgrupper. Undersøkelsen har blitt gjennomført hvert 3. år¹. Mellom 2006 og 2019 besto bruttoutvalget i levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø av mellom 19000 og 21000 personer i alderen 18-66 år. Utvalgsstørrelsen økte noe i perioden på grunn av suppleringer av panelet for å bevare utvalgenes representativitet vis a vis befolkningen.

Økningen i utvalgsstørrelse ga muligheter til detaljerte analyser av arbeidsmiljøet i ulike yrkesgrupper og næringer. I 2006 ble det også opprettet et panel, det vil si at de samme personene ble intervjuet flere ganger. Dette åpnet for muligheten til å se på hvordan ulike arbeidsmiljøfaktorer innvirker på tilknytningen til arbeidsmarkedet over tid.

Omlegging Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022

I 2022 har undersøkelsen igjen vært gjennom større endringer. Bakgrunnen for endringene var et ønske om å bedre mulighetene for å kartlegge mindre vanlige arbeidsmiljøproblemer og mindre yrkesgrupper. Utvalgsstørrelsen ble økt til 35 000. For å unngå en økning i kostnader til datainnsamlingen ble det innført webskjema for deler av utvalget. For tilleggsutvalget ble det dessuten brukt stratifisert utvalgstrekkning, slik at sysselsatte personer og personer uten høyere utdanning er overrepresentert i utvalget. I løpet av 2024 vil SSB publisere en analyse av hvilke konsekvenser disse endringene har hatt for resultatene i undersøkelsen.

En annen endring i 2022 var at man igjen gikk tilbake til tverrsnittsutvalg. Selv om panelundersøkelsen ga mulighet til å følge respondenter over tid, var antallet personer som inngikk i datasettet over flere år relativt lite til analyseformål, og det innebar stor svarbyrde. Paneldataene var også vesentlig skjevere sammenlignet med populasjonen enn det tverrsnittsdataene er. Som erstatning for panelundersøkelsen er det gjort endringer i samtykkeerklæringen med respondentene som åpner for registerkoblinger over en lengre tidsperiode.

---

¹ Det var fire år mellom undersøkelsene i 2009 og 2013.

2. Nøkkeltall

Tabell 2.1 viser nøkkeltallene for hele undersøkelsen. I 2022 ble utvalget til Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø delt inn i tre delutvalg. Delutvalg 1 fikk kun tilbud om å svare ved hjelp av selv-administrert webskjema («web-utvalget»). I delutvalg 2 ble respondentene først kontaktet og bedt om å besvare webskjema, og deretter fulgt opp med mulighet for telefonintervju hvis de ikke hadde svart på web («mixed-utvalget»). Delutvalg 3 fikk kun tilbud om å svare ved hjelp av telefonintervjuing («telefonutvalget»). Tabell 2.2, 2.3 og 2.4 viser nøkkeltallene for datainnsamlingen for hvert delutvalg. Nettoutvalget inneholder personer som har svart på hele undersøkelsen. Personer som har startet å svare på undersøkelsen, men avbrutt underveis blir regnet som frafall.

Tabell 2.1. Nøkkeltall for Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022.

Nøkkeltall 2022	Personer	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	35 345	100
Avganger (døde, personer bosatt i utlandet eller på institusjon)	275	0,8
Bruttoutvalg	35 070	100
Nettoutvalg (personer oppnådd intervju med)	17 971	51,2
Frafall	17 099	48,8
Feltperiode	15. august 2022 – 10. april 2023	
Gjennomsnittlig intervjutid	26 minutter ²	

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø, Statistisk sentralbyrå 2022

Tabell 2.2 Nøkkeltall for delutvalg 1 «Web-utvalget» i Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022.

Nøkkeltall delutvalg 1	Personer	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	15 158	100
Avganger (døde, personer bosatt i utlandet eller på institusjon)	118	0,8
Bruttoutvalg	15 040	100
Nettoutvalg (personer oppnådd intervju med)	6 553	43,6
Frafall	8 487	56,4
Feltperiode	15. august 2022 – 10. april 2023	
Innsamlingsmetode	webskjema	
Gjennomsnittlig intervjutid	21 minutter ³	

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø, Statistisk sentralbyrå 2022

Tabell 2.3 Nøkkeltall for delutvalg 2 «Mixed-utvalget» i Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022.

Nøkkeltall delutvalg 2	Personer	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	10 106	100
Avganger (døde, personer bosatt i utlandet eller på institusjon)	79	0,8
Bruttoutvalg	10 027	100
Nettoutvalg (personer oppnådd intervju med)	6 244	62,3
Frafall	3 783	37,7
Feltperiode	15. august 2022 – 10. april 2023	
Innsamlingsmetode	Webskjema og telefonintervju	
Gjennomsnittlig intervjutid	24 minutter ⁴	

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø, Statistisk sentralbyrå 2022

² Intervjutid for sysselsatte. Inkluderer både telefonintervju og websvar for alle delutvalg.

³ Intervjutid inkluderer kun sysselsatte.

⁴ Intervjutid inkluderer kun sysselsatte.

Tabell 2.4 Nøkkeltall for delutvalg 3 «Telefonutvalget» i Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022.

Nøkkeltall delutvalg 1	Personer	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	10 081	100
Avganger (døde, personer bosatt i utlandet eller på institusjon)	78	0,8
Bruttoutvalg	10 003	100
Nettoutvalg (personer oppnådd intervju med)	5 174	51,8
Frafall	4 829	48,2
Feltperiode	15. august 2022 – 10. april 2023	
Innsamlingsmetode	Telefonintervju	
Gjennomsnittlig intervjutid	27 minutter ⁵	

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø, Statistisk sentralbyrå 2022

⁵ Intervjutid inkluderer kun sysselsatte.

3. Utvalg

Til Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022 ble det trukket et utvalg på 35 345 personer i alderen 18-66 år bosatt i Norge (alder per 31.12.2022). Utvalget ble trukket fra Folkeregisteret (FREG)⁶. For å få et mest mulig oppdatert utvalg, ble det trukket så nært opptil intervjustart som praktisk mulig. Utvalget ble derfor trukket i slutten av juli.

3.1. Utvalgsplan

I 2022 ble utvalgstrekkingen gjort i to trinn. Det ble først trukket et tilfeldig utvalg på 20000 personer i målpopulasjonen. Deretter ble det trukket et tilleggsutvalg på 15000 personer. Dette utvalget ble trukket fra populasjonen av sysselsatte personer, med oversampling av personer uten høyere utdanning⁷. I tilleggsutvalget ble det trukket 12 ganger så mange sysselsatte uten høyere utdanning som sysselsatte med høyere utdanning. Ser man hele utvalget under ett hadde sysselsatte med lav eller ukjent utdanning 2,5 ganger så høy trekksannsynlighet som sysselsatte med høy utdanning, mens ikke-sysselsatte har 0,9 ganger sannsynligheten til sysselsatte med høy utdanning.

Sysselsatte personer ble identifisert ved å plukke ut personer som var registrert som sysselsatte i a-ordningen⁸ (lønnstakere) i april 2022, samt personer som var registrert med inntekt som selvstendig næringsdrivende i 2020⁹. Utdanningsnivå ble hentet fra register over befolkningens utdanningsnivå per oktober 2021.

Begrunnelsen for stratifiseringen av utvalget var at man ønsket å øke representasjonen i data av grupper med lav svarvillighet, og å øke representasjonen av yrker og næringer med kjent høyere risiko for belastende arbeidsmiljø. Ulik trekksannsynlighet justeres med vektorer slik at tallene fortsatt reflekterer populasjonen.

I tillegg ble utvalget fordelt på ulike datafangstmodus, som omtalt i kapittel 2. Omtrent 10000 IO fikk kun tilbud om telefonintervju (CATI-utvalg), 10 000 fikk først tilbud om webskjema og ble deretter fulgt opp med mulighet for telefonintervju (mixed-utvalg), mens 15000 kun fikk mulighet til å svare via webskjema (CAWI). Datafangstmodus fordeles likt for det tilfeldige utvalget og oversamlings-utvalget (se tabell 3.1

Tabell 3.1 Utvalgsplan Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022: Fordeling av bruttoutvalg på datafangstmetode og samplinggruppe.

	CATI-utvalg	Mixed-utvalg	CAWI-utvalg	Totalt
Tilfeldig trukket utvalg	5 714	5 714	8 571	20 000
Oversamlingsutvalg	4 286	4 286	6 429	15 000
Totalt	10 000	10 000	15 000	35 000

Etter oppstart av datafangst ble det oppdaget av aldersavgrensningen i utvalget var feil, det var trukket etter alder per 31.12.2023 i stedet for 2022. 17-åringene som var trukket ut ved en feil ble lagt til avgang, mens de eldste (66 åringene) ble trukket og lastet inn i systemet i november. Denne gruppen ble kontaktet fra og med slutten av november, derfor ble det ikke gjennomført noen

⁶ Folkeregisteret omfatter nøkkelopplysninger om alle personer som er eller har vært bosatt i Norge. Registeret danner grunnlaget for utvalgstrekking, valgmanntallet og befolkningsstatistikk. Det er skatteetaten som er behandlingsansvarlig for opplysningene i folkeregisteret.

⁷ NUS-koder 1, siffer 0,1,2,3,4 og manglende informasjon om utdanning

⁸ A-ordningen er en samordnet måte for arbeidsgivere å rapportere opplysninger om inntekt og ansatte til NAV, SSB og Skatteetaten.

⁹ Siste tilgjengelige data på trekketidspunktet.

intervju med disse før dette. Avviket i antallet i utvalgsplanen og det faktiske antallet i utvalget presentert i kapittel 2 skyldes hovedsakelig denne korrigeringen.

Utvalget ble koblet mot Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR)¹⁰ for å få tak i mobilnummer og e-postadresse til respondentene. I tillegg ble programmet Telefinn benyttet for å koble på ytterligere telefonnumre. Telefinn benytter et web-basert telefonsøkeverktøy som henter telefonnumre fra Eniro sin telefondatabase for opplysningstjenesten 1880/Gule sider. Det var 124 respondenter som manglet både e-postadresse og mobilnummer. De utgjør 0,4 prosent av utvalget. Det var totalt 80 respondenter som ikke hadde e-post registrert i KRR, og 394 manglet telefonnummer. De utgjør til sammen 1,1 prosent av utvalget. I delutvalg 3, som kun skulle tilbys telefonintervju, var det 177 som manglet telefonnummer og som dermed ikke kunne intervjues. Dette utgjør 1,7 prosent av telefonutvalget. Informasjonsbrev om undersøkelsen ble sendt gjennom Altinn. For å kunne sende brev gjennom Altinn, må respondentene ha enten e-postadresse eller telefonnummer registrert i KRR. De som manglet begge deler eller hadde reservert seg mot digital korrespondanse, fikk tilsendt brev i posten.

Fordi utvalget var så stort og det tar tid å kontakte alle, ble utvalget lastet inn i intervju-administrasjonssystemet i to omganger. Første del ble lastet inn ved oppstarten i august og andre del i november. Kontaktinformasjon og informasjon om arbeidssted ble oppdatert før hver del ble lastet inn, slik at det var mest mulig oppdatert når IO ble kontaktet.

---

¹⁰ Kontakt- og reservasjonsregisteret (KRR) er et register over innbyggerens kontaktinformasjon og reservasjon, og er en fellesløsning som alle offentlige virksomheter skal bruke i sin tjenesteutvikling. Det er Digitaliseringsdirektoratet som er behandlingsansvarlig for kontaktopplysningene i KRR.

4. Datainnsamling

4.1. Utforming av spørreskjema

I perioden mellom januar 2021 og januar 2022 ble det gjennomført et forprosjekt der spørreskjema ble testet og tilpasset til mixed mode¹¹. Mixed mode er et begrep som brukes om datainnsamling som skjer parallelt i ulike modus, f.eks. der noen respondenter besvarer hele undersøkelsen på web, mens andre svarer på hele undersøkelsen i telefonintervju, slik tilfellet er i denne undersøkelsen.

Ved hjelp av ekspertvurderinger, brukertester og kognitive intervju gjennomført av SSBs metode-seksjon, ble det utarbeidet en anbefaling til «unimode» spørreskjema. «Unimode» innebærer at samme spørsmål stilles på web og telefon på mest mulig lik måte til ulike delutvalg. For å få respondentene til å fullføre et selvadministrert skjema er det særlig vesentlig at spørsmålene oppleves som relevante, forståelige og at spørreskjema ikke er for langt.

Tilpasning til unimode omfatter blant annet endringer i rekkefølge, filter og formuleringer. I web-modus kan dårlig flyt i spørreskjema også føre til partielt frafall, dvs. at respondenten forlater skjema før det er fullført. Å redusere svarbyrden gjennom mer aktiv bruk av filter, samt endringer i rekkefølgen av spørsmål, der spørsmål det er vanskelig å svare på, eller som krever mye tankevirksomhet å besvare flyttes mot slutten av intervjuet eller kuttes, samt at spørsmål som er relevante for en mindre andel av utvalget filtreres ut eller flyttes mot slutten, er sentralt for å oppnå en god deltakelse i undersøkelsen, særlig blant respondenter som skal svare i selvadministrert modus (web) og ikke kan motiveres og veiledes av intervjuere. For at intervjuet skal gi mest mulig like svar i web og telefon-modus ble også telefonversjonen av spørreskjema endret sammenlignet med tidligere år.

Endringer i spørreskjema i 2022

Det ble gjennomført et referansegruppemøte med sentrale brukere av statistikken for å få innspill om spørsmål og nye databehov i mai 2021. I forkant og etterkant av møtet ble det gjennomført konsultasjoner med referansegruppen på e-post om utkast til spørreskjema. Det ble også gjennomført en rekke arbeidsmøter mellom Statens Arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) og SSB.

Flere endringer ble gjort i skjemaet i 2022. De viktigste endringene var:

- Rekkefølge justert for å gi bedre flyt i skjema.
- Det ble gjort endringer i kartlegging av yrkesaktivitet i samsvar med Arbeidskraftsundersøkelsen (AKU).
- Det ble lagt til spørsmål for å kartlegge arbeidssted og arbeidssituasjon for personer som jobber via vikarbyrå / som utleid arbeidskraft og selvstendige.
- Modernisering og forenkling av språk. «Svært» endret til «veldig».
- Endring av skala for en del spørsmål. I disse tilfellene er variabelnavn endret, stort sett ved å bruke det gamle variabelnavnet og legge til _ny til slutt i navnet.
- Det ble innført filter på en del av spørsmålene knyttet til fysisk og ergonomisk arbeidsmiljø slik at mange av disse ikke ble stilt til personer som har svart at de jobber på kontor nesten hele tiden (sp49a). Motivasjonen for dette var tilbakemeldinger om at spørreskjema var svært tidkrevende og at mange opplever disse spørsmålene som lite relevante. Fordi det ikke er mulig å legge inn filter basert på yrke, ble det vurdert at det å jobbe på kontor var den beste proxy for personer som ikke er utsatt for denne typen belastninger. Det ble også sjekket i dataene fra 2019 der det ikke var et slikt filter at dette ville ha relativt lite å si for resultatene.

¹¹ Dette inngikk i et større forprosjekt som ble finansiert av IA-midler fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet. Prosjektet besto av tre delprosjekter, ett som omhandlet tilpasninger av spørreskjema, et som omhandlet endringer i utvalgstrekkning og et hvor man så nærmere på muligheter for nye registerkoblinger.

- Det ble gjort større endringer i spørsmål om omorganisering.
- Større endringer i bolken om utsatthet for vold, trusler, trakassering og mobbing. Tidligere kunne man kun rapportere om dette dersom det skjedde månedlig eller oftere. Tester viste at dette førte til at personer som var utsatt for slike hendelser sjeldnere enn månedlig likevel svarte at de opplevde dette månedlig eller oftere. At respondenter føler dette er et bedre alternativ enn å svare at man ikke har opplevd slike hendelser gjorde at det gamle spørreskjema ga en overrapportering av hyppighet. Spørsmålene ble også endret slik at alle følger samme oppsett med spørsmål om forekomst/hyppighet og hvem som sto bak hendelsene.
- Flere av spørsmålene om HMS ble tatt ut. Dette er spørsmål som har høy andel vet-ikke svar og ble vurdert som enda mindre hensiktsmessige når undersøkelsen delvis skulle gjennomføres på web hvor man ikke har intervjuere til å veilede i utfyllingen av spørreskjema.
- Alle spørsmål om tidligere yrkesaktivitet for ikke-sysselsatte ble kuttet.

I tillegg ble flere enkeltspørsmål tatt ut av undersøkelsen. Det ble gjort et vesentlig arbeid for sikre kvaliteten på de nye spørsmålene som ble inkludert i undersøkelsen. Disse ble brukertestet og ekspertvurdert av SSBs seksjon for metoder. Det ble også gjennomført en pilotundersøkelse på web i juni 2022 for å teste at skjema fungerte som forventet. Endringene i spørreskjema er nærmere beskrevet i vedlegg G.

4.2. Innsamlingsmetode

Feltperioden var fra 15. august 2022 til 9. april 2023. Dataene ble samlet inn både ved telefonintervju og selvadministrert webskjema. Det var på forhånd bestemt hvem som skulle få tilbud om webskjema og hvem som skulle få tilbud om telefonintervju. Det var ikke mulig å gjøre indirekte intervju. Det var mulig å besvare webskjemaet både på PC, mobil og nettbrett. Spørreskjemaet var i begge modus tilgjengelig på bokmål, nynorsk og engelsk.

Intervjutiden var i gjennomsnitt 27 minutter for de som besvarte undersøkelsen på telefon og 21 minutter for de som svarte gjennom webskjema. Denne intervjutiden inkluderer kun de som har svart at de er sysselsatte. De som har svart at de ikke er sysselsatte regnes som intervju, men får i praksis et svært kort intervju. Gjennomsnittlig intervjutid for de som ikke er sysselsatt var 1 minutt, både for web og telefon.

I forkant av undersøkelsen ble det sendt ut informasjon via elektronisk brev i Altinn (vedlegg A) til personene som var trukket ut i undersøkelsen. Brevene hadde tekst på bokmål, nynorsk og engelsk. Kun bokmål er gjengitt i vedlegget. De som vi ikke hadde digital kontaktinformasjon til eller som hadde reservert seg mot å bli kontaktet digitalt, fikk det samme brevet i posten. Formålet med brevet var å orientere de som var trukket ut om undersøkelsesopplegget, tema og personvern i forkant av intervjuet. For respondenter som skulle svare på web inneholdt brevet også lenke til webskjema. Dersom respondenter ikke hadde lest informasjonen før intervjuet, refererte intervjuerne innholdet i e-posten før intervjuet startet, for å sikre informert samtykke. For de som svarer på web, finnes ingen slik manuell kontroll. På introduksjonssiden til webskjema er imidlertid avsnittet om personvernregler gjengitt.

Informasjonsbrevene ble sendt ut periodevis. Respondentene som skulle svare på web fikk tilsendt brevet i Altinn på oppstartsdagen. Samtidig fikk de en SMS med beskjed om at de var trukket ut i undersøkelsen og hadde fått brev i Altinn. De fikk en påminnelse både i Altinn og på SMS senere samme uken, samt ytterligere to påminnelser påfølgende uke. Alle påminnelser er gjengitt i vedlegg C og D. Respondenter som hadde startet utfyllingen av webskjemaet, men ikke fullført, fikk til sammen to påminnelser på SMS med oppfordring om å fullføre undersøkelsen.

Respondentene som skulle svare på telefon fikk tilsendt brev i Altinn én til to virkedager før vi startet å ringe dem. Det var for at de skulle få tilstrekkelig tid til å lese brevet før intervjueren ringte, samtidig som det heller ikke skulle gå for lang tid før de ble oppringt. På oppstartsdagen for hver periode ble det sendt ut en SMS til respondentene som minnet dem om brevet vi hadde sendt og informerte om at en intervjuer snart ville ta kontakt. Det ble sendt ut ytterligere tre påminnelser på SMS til telefonutvalget i løpet av de to påfølgende ukene. I SMS-ene ble respondentene minnet på hvorfor deres svar er viktig, at vi snart kom til å ringe dem igjen, og at de selv kunne ta kontakt med SSB for å avtale et passende tidspunkt for å gjennomføre intervjuet.

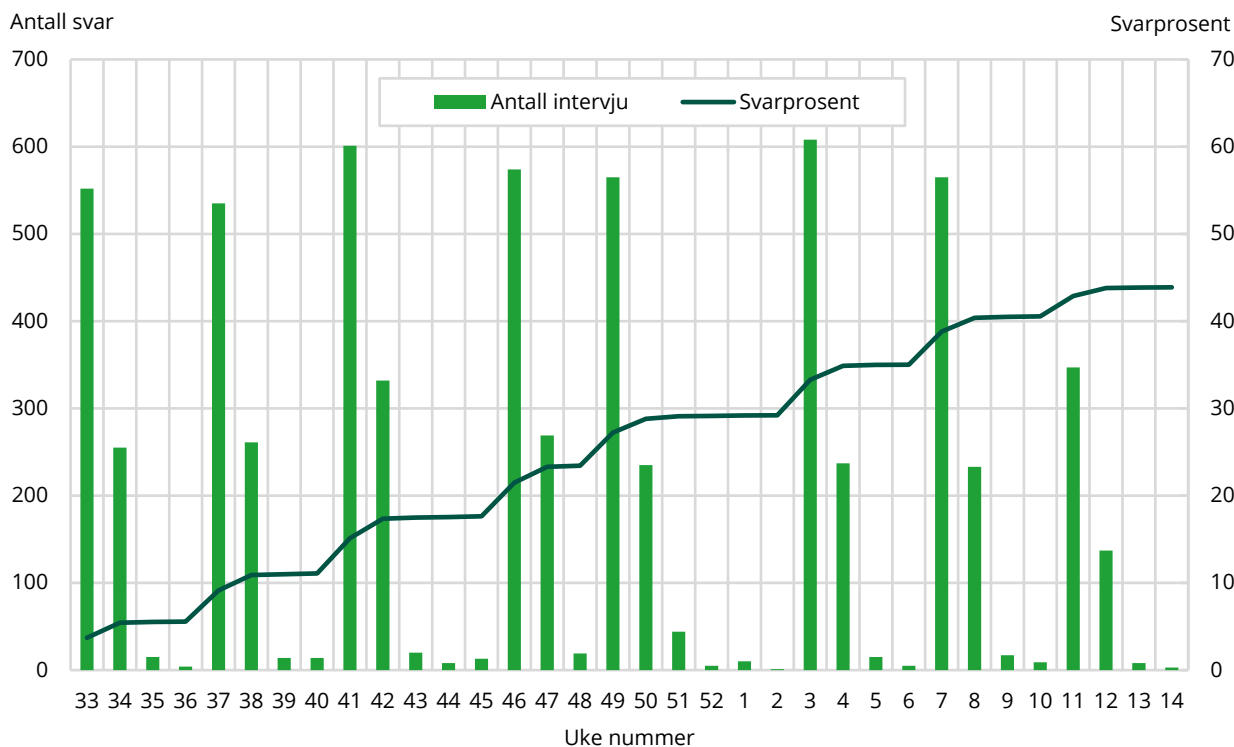
For de gruppene som fikk brev i posten, ble brevet ble sendt ut omtrent en og en halv uke før oppstart. Dette gjaldt både for web- og telefongruppene. I undersøkelsen var det noen respondenter som ennå ikke hadde fylt 18 år. Dette var fordi utvalget ble trukket med alder per 31.12.22, noe som innebar at de ville bli 18 år i løpet av august-desember 2022. Foresatte til respondenter under 18 år fikk tilsendt et eget informasjonsbrev i posten (vedlegg B).

For å øke svarprosenten ble det gjort oppfølging av respondenter som på telefon først oppga at de ikke ønsket å delta. Disse fikk en liten pause før vi sendte dem ett nytt elektronisk brev og SMS, og deretter gjorde et nytt kontaktforsøk. Dersom de nektet for andre gang, ble de ikke kontaktet igjen.

4.3. Feltperioden

Utvalget til undersøkelsen var delt inn i tre delutvalg, og feltperioden var litt ulik for delutvalgene. Figur 4.1 gir en oversikt over datafangsten for delutvalg 1 (web-utvalget). Stolpene viser antall intervju per uke, mens linjen viser hvor stor andel av bruttoutvalget som har svart på forskjellige tidspunkt i datafangsten. I web-utvalget var det hovedutsending én gang i måneden med to uker intensiv datafangst. De fleste svarene kom i løpet av disse to ukene.

Figur 4.1 Antall intervju per dag og utvikling i svarprosent for webutvalget

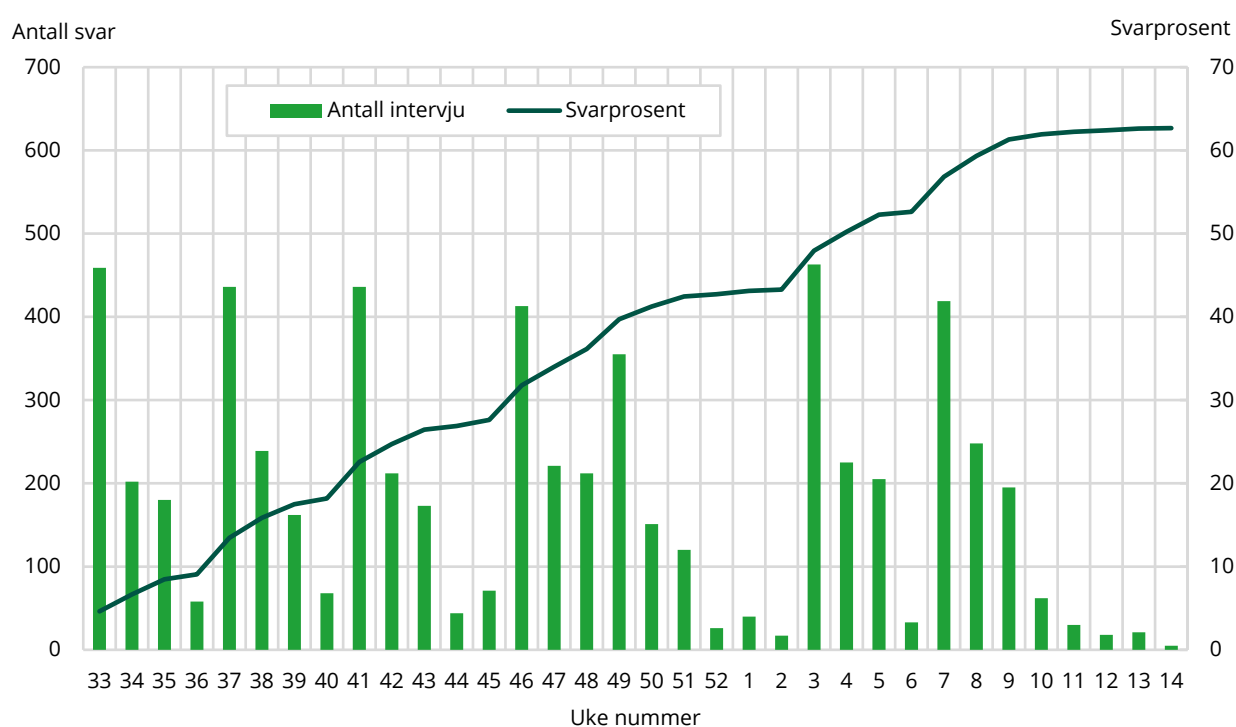
Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Web-utvalget ble delt inn i åtte ulike kontaktperioder med omtrent likt antall respondenter i hver periode. Én gang i måneden fra august til mars ble det sendt informasjonsbrev til en ny periode,

som da kunne begynne å svare på web. Dermed ble datainnsamlingen spredt ut over hele datafangstperioden. Dersom vi hadde sendt ut informasjon til hele web-utvalget samtidig ved oppstarten i august, ville de fleste respondentene sannsynligvis svart i løpet av to-tre uker. Da ville vi ikke fått god nok spredning i svarinngangen og mistet muligheten til å sammenligne dataene med de andre delutvalgene. I noen av periodene forsøkte vi å kontakte respondenten på nytt etter to måneders pause, for å se om vi kunne få noen flere svar, og dermed også få noe mer spredning i svarene innad i hver periode. Svarprosenten i hver periode økte som følge av dette tiltaket, men det medførte også at vi innførte økt skjevhet i nettoutvalget (se kapittel 5.2). Når det ble sendt ut en ekstra påminnelse, fikk vi flest svar i den eldste aldersgruppen (45-66 år) og fra personer med høy utdanning.

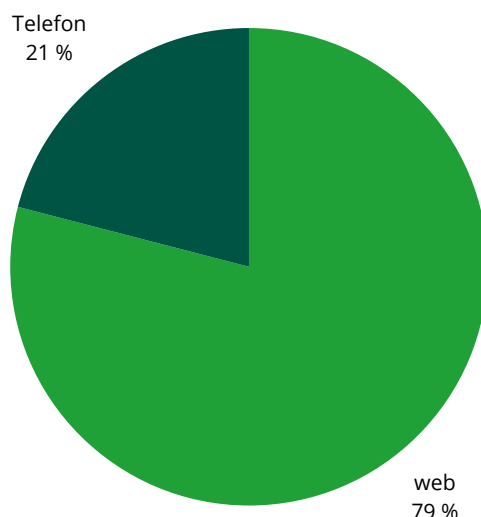
Figur 4.2 gir en oversikt over datafangsten for delutvalg 2 (mixed-utvalget). Stolpene viser antall intervju per uke, mens linjen viser hvor stor andel av bruttoutvalget som har svart på forskjellige tidspunkt i datafangsten.

Figur 4.2 Antall intervju per dag og utvikling i svarprosent for mixed-utvalget

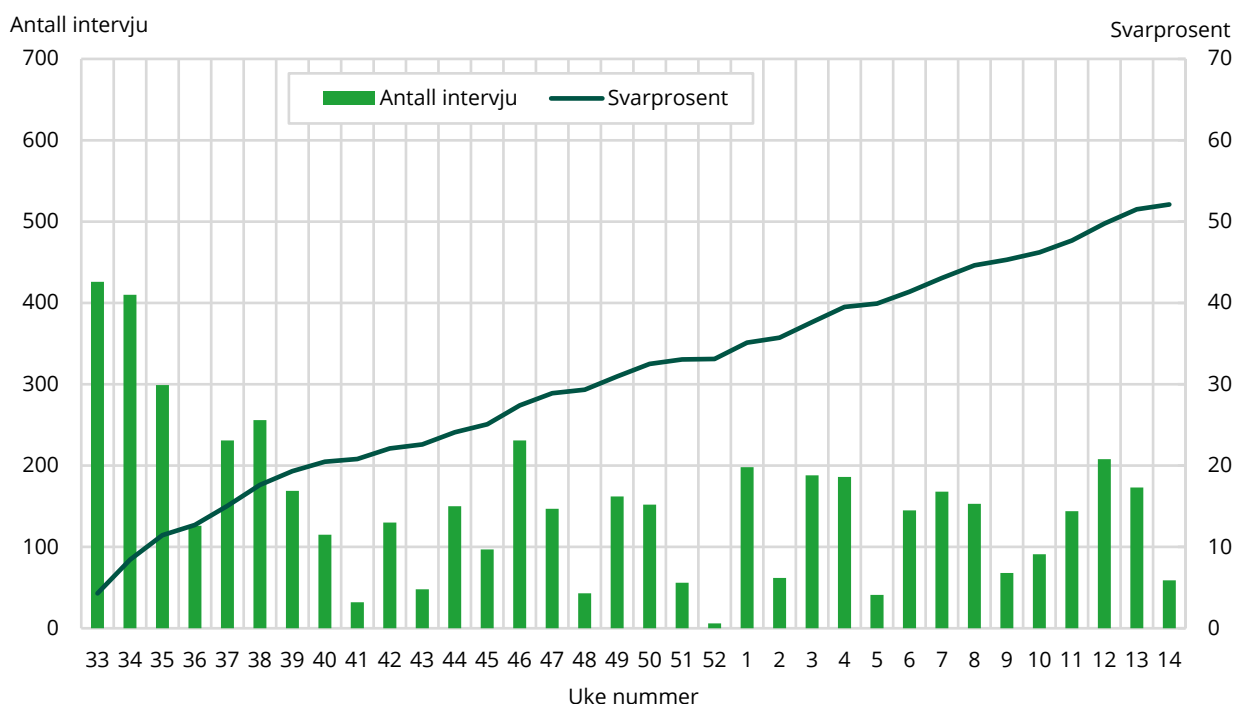
Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Mixed-utvalget ble delt inn i syv kontaktperioder med omtrent likt antall respondenter i hver periode. Datainnsamlingen ble i første fase utført likt som i web-utvalget. Hver måned ble det sendt ut en ny periode, som fikk tilbud om å svare på web. De fikk påminnelser om å svare på web over to uker. Etter to uker på web ble de oppringt av en intervjuer med tilbud om å svare på telefon. Det ble ringt både til de som ikke hadde svart på undersøkelsen og de som hadde begynt å svare, men ikke fullført. De som hadde begynt å svare på web, kunne i telefonintervjuet fortsette på samme sted i skjema. Dette hadde god effekt, og det var en tydelig økning i svarprosenten innenfor hver periode etter at vi startet å intervjuer på telefon. Å tilby telefonintervju hadde også en positiv effekt på skjevheter i nettoutvalget (se kapittel 5.2). Når vi startet å ringe til respondentene triggert det også flere svar på web. Figur 4.3 viser fordelingen av intervju mellom web og telefon. Figuren viser at de fleste svarene kom gjennom webskjema, men en betydelig andel intervju ble også gjennomført på telefon.

Figur 4.3 Fordeling av svar mellom web- og telefonintervju i mixed-utvalget

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Figur 4.4 gir en oversikt over datafangsten for delutvalg 3 (telefonutvalget). Stolpene viser antall intervju per uke, mens linjen viser hvor stor andel av bruttoutvalget som har svart på forskjellige tidspunkt i datafangsten.

Figur 4.4 Antall intervju per dag og utvikling i svarprosent for telefonutvalget

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Telefonutvalget ble delt opp i 40 kontaktperioder med omtrent likt antall respondenter i hver periode. Det ble som hovedregel gjort en ny periodeutsending hver uke gjennom hele datainnsamlingsperioden, med unntak av de to første ukene hvor det ble sendt ut flere perioder samtidig. Dette førte til en ganske jevn svarinnngang gjennom hele datainnsamlingsperioden. Enkelte uker ble det ikke gjort utsendinger på grunn av lite intervjukapasitet. Disse ukene ble brukt til å ringe respondenter i tidligere utsendte perioder og til å følge opp respondenter som tidligere var lagt til

frafall. Det gjaldt i hovedsak personer som vi ikke hadde klart å komme i kontakt med og personer som hadde nektet tidligere. Dermed er også svarinngangen lavere i disse ukene.

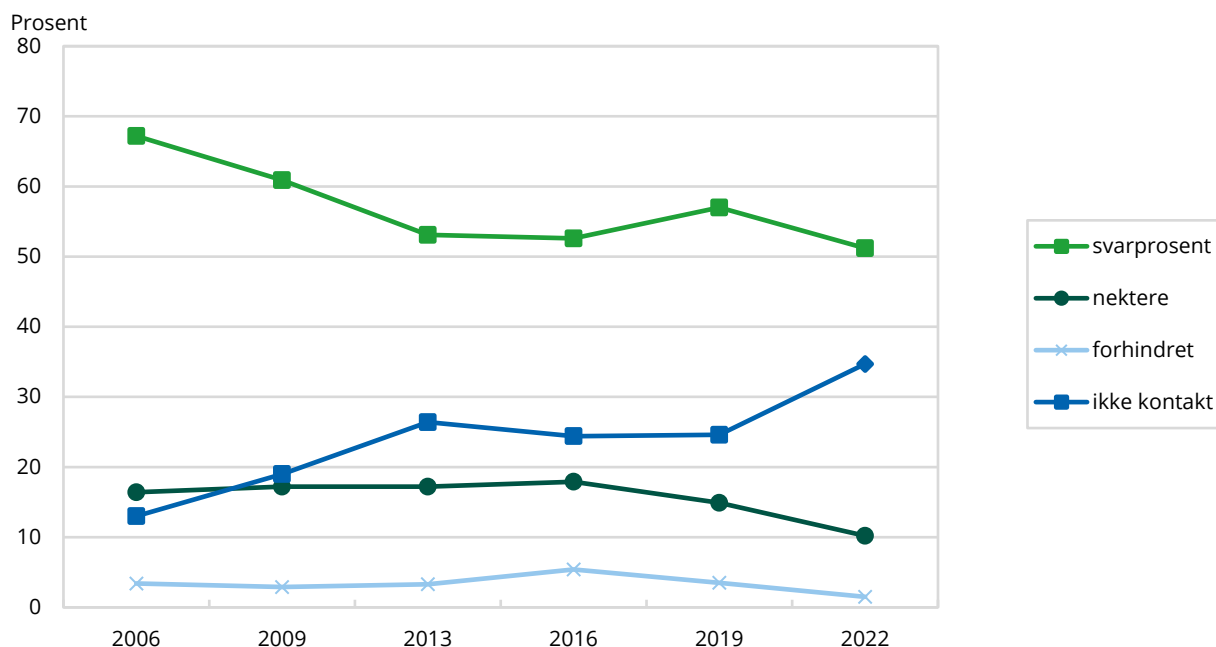
Datainnsamlingen i telefonutvalget var planlagt slik at intervjuerne til enhver tid skulle ringe mest mulig på de periodene som nylig hadde mottatt brev og som nylig var lagt ut i ringebatchen¹². Dette fordi man har erfart at det er lettere å få svar hos respondenten dersom man tar kontakt kort tid etter at de har mottatt informasjon om undersøkelsen. Hver periode ble liggende i ringebatchen noen uker. Hvor lenge de ble liggende var avhengig av hvor godt vi hadde fått ringt på respondentene. Når de var blitt ringt tilstrekkelig ble de fjernet fra ringebatchen. På den måten sikret vi at ringebatchen til enhver tid besto av mest mulig «ferske» respondenter.

Det ble gjort oppfølging av personer som tidligere hadde nektet å svare på telefon. Disse fikk et brev i Altinn og SMS med tilpasset tekst, før de ble lagt ut i batchen igjen. De ble da lagt ut i en egen gruppe, slik at de var separerte fra de «normale» respondentene. Det ble gjort fem nekteroppfølginger i løpet av datainnsamlingsperioden. Resultatet av nekteroppfølgingen var varierende fordi vi ikke hadde tilstrekkelig med ressurser å bruke på nekteroppfølging. Vi valgte heller å fokusere ressursene på de «normale» IO 'ene. Det ble kun gjort nekteroppfølging i telefonutvalget og mixed mode-utvalget.

Enkelte uker var det ikke nok ressurser til å ringe til alle de nye respondentene tilstrekkelig, noe som førte til lavere svarinngang i disse periodene. Dette ble vanskelig å innhente senere. Dette gjaldt spesielt i telefonutvalget og i de periodene som ble sendt ut mot slutten av datainnsamlingsperioden. Dette har påvirket svarprosenten i telefonutvalget negativt.

4.4. Utvikling i svarprosent

Figur 4.5 Utvikling i svarprosent 2006-2022

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø, Statistisk sentralbyrå

¹² Ringebatch er det systemet vi benytter for å styre hvilke respondenter som skal bli oppringt. Når respondenter legges ut i ringebatchen vil de bli oppringt.

Figur 4.5 viser at utviklingen i svarprosent i perioden 2006 til 2022 samlet sett har vært negativ, men med noen svingninger. I 2006 fikk vi intervju med hele 67 prosent av utvalget, deretter falt svarprosenten frem mot 2016 til 53 prosent, mens den i 2019 steg til 57 prosent. I 2022 ble det igjen en nedgang i svarprosent, noe som i stor grad skyldes omlegging av undersøkelsen, både med hensyn til utvalg og innsamlingsmetode. Nedgangen i svarprosent skyldes også delvis manglede intervjuressurser i telefonutvalget. Det er særlig andelen vi ikke har fått kontakt med som har økt i løpet av årene. Fra 2013 til 2019 har andelen ikke-kontakt holdt seg stabil, men det ble en markant økning i 2022, noe som skyldes at en stor andel av utvalget kun ble tilbudt webskjema. Nekterandelen har holdt seg ganske stabil gjennom årene på rundt 17 -18 prosent, men er i 2022 nede på 10 prosent. Andelen som er forhindret fra å delta har pleid å ligge rundt 3-5 prosent, men sank i 2022 til 1,5 prosent. Reduksjonen i andel nektere og forhindret har antageligvis sammenheng med økningen i andelen ikke-kontakt, og skyldes antageligvis endret innsamlingsmetode.

5. Datakvalitet

I en utvalgsundersøkelse bestemmes kvaliteten på dataene som samles inn av en rekke forhold. Vi skal her se nærmere på noen forhold som kan ha betydning for kvaliteten.

5.1. Avganger

Med avgang menes personer som ikke lenger er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde, personer bosatt på institusjon, personer som er utvandret, og personer uten fast bopel.

Tabell 5.1 Fordeling på avgangsgrunner i 2022

Avgangsgrunn	Antall avgang	Prosentfordeling på årsaker	Prosent av utvalg
Død	3	1,1	0,0
Bosatt i utlandet (minst 6 måneder eller hele datafangstperioden)	33	12,0	0,1
Bosatt på institusjon	6	2,2	0,0
Andre avgangsgrunner	233	84,7	0,7
Antall personer	275	100	0,8

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Som vi kan lese av tabell 5.1 var flesteparten av avgangene kategorisert som andre avgangsgrunner. Årsaken til at dette tallet er så høyt er at de personene som feilaktig ble trukket ut i undersøkelsen ved oppstart (se kapittel 3 om utvalg), ble satt til avgang. Den nest vanligste avgangsgrunnen er at IO er bosatt i utlandet mer enn seks måneder. Denne gruppen på 33 personer inkluderer både personer som bor midlertidig i utlandet og de som har flyttet permanent.

5.2. Utvalgsskjevhet

Utvalgsskjevhet kan oppstå i utvalgstrekkningen, hvor tilfeldighetene kan føre til at fordelingen av enkelte kjennemerker i utvalget ikke er helt lik fordelingen i populasjonen (utvalgsvarians). Denne skjevheten skyldes tilfeldigheter i trekkingen, og en kan forvente at de personene som trekkes ut i hver befolkningsgruppe ikke skiller seg systematisk fra de som ikke trekkes ut. Dersom det likevel er slik at enkelte grupper er underrepresentert i bruttoutvalget, vil de veie for lite for det samlede resultatet. Det vil igjen bety at dataene vi har etter endt undersøkelse ikke representerer et tverrsnitt av den populasjonen vi ønsker å si noe om. Utvalgsskjevheter som følge av trekkeprosedyren er erfaringsmessig små. Det blir kontrollert for slik utvalgsskjevhet under trekkeprosessen, slik at vi får minimert denne type feil. I 2022 ble deler av utvalget trukket stratifisert. Dette innebar at man avgrenset trekkpopulasjonen for tilleggsutvalget til personer som var registrert i arbeid (se nærmere beskrivelse i kapittel 3. Dataene justeres for ulik trekk sannsynlighet med en startvekt (dvekt).

Derimot er det ikke uvanlig at det oppstår skjevheter som følge av frafall – som er de personene som vi av ulike grunner ikke får intervjuet. Det kan være at vi ikke får kontakt med dem, at de ikke ønsker å delta eller ikke har anledning. Den delen av utvalget som faktisk blir intervjuet, utgjør det vi kaller nettoutvalget. Personene vi forsøker å få et intervju med, utgjør bruttoutvalg (her er avganger fjernet). Frafallsskjevhet innebærer at nettoutvalget ikke nødvendigvis er helt representativt for den norske befolkningen (her representert ved bruttoutvalget). Utvalgsskjevhet ved ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt for andre kjennemerker. På den annen side gir godt samsvar mellom fordelingene for ett eller flere kjennemerker heller ingen garanti for at nettoutvalget ikke er skjevt for andre kjennemerker.

Vi kan beregne utvalgsskjevhet ved å sammenligne fordelingen av et bestemt kjennemerke mellom nettoutvalget og bruttoutvalget. Da må kjennemerket også være kjent for dem som ikke har svart, noe som gjør at vi benytter kjennemerker som kan hentes fra et register – som for eksempel alder, kjønn eller bosted.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte større oppmerksomhet til avvikene mellom nettoutvalget og bruttoutvalget enn mellom bruttoutvalget og populasjonen, fordi avvik mellom nettoutvalg og bruttoutvalg i større grad kan være forårsaket av systematisk frafall.

Tabell 5.2 viser hvordan kjennmerkene kjønn, alder, landsdel, utdanningsnivå og hovedtilleggsutvalg er fordelt i bruttoutvalget og nettoutvalget i 2022. For å undersøke eventuelle skjevheter sammenligner vi fordelingen i bruttoutvalget med fordelingen i nettoutvalget. Det foreligger utvalgsskjevhet for et bestemt kjennetegn dersom det er betydelige avvik mellom netto- og bruttoutvalget (mer enn ± 1 prosentpoeng).

Tabell 5.2. Bruttoutvalg, nettoutvalg og frafall totalt, etter kjønn, aldersgruppe, landsdel, utdanningsnivå og hoved- tilleggsutvalg. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Differanse netto - brutto
Kjønn				
Menn	54,3	52,1	56,6	-2,2
Kvinner	45,7	47,9	43,4	2,2
Aldersgrupper				
17-24 år	12,1	10,7	13,5	-1,4
25-44 år	42,7	38,7	47,0	-4,0
45-67 år	45,2	50,6	39,5	5,4
Landsdel				
Oslo og Viken	35,8	35,7	36,0	-0,1
Innlandet	7,0	7,2	6,8	0,2
Agder og Sør-Østlandet	13,4	13,0	13,8	-0,4
Vestlandet	26,0	26,2	25,7	0,2
Trøndelag	8,9	9,1	8,8	0,2
Nord-Norge	8,9	8,9	8,9	0,0
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	23,0	18,5	27,8	-4,5
Videregående skole	47,7	48,6	46,7	0,9
Universitet/ høyskole	24,3	29,3	18,9	5,0
Ukjent utdanning	5,0	3,6	6,6	-1,4
Hoved-tilleggsutvalg				
Hovedutvalg	56,8	57,6	56,0	0,8
Tilleggsutvalg	43,2	42,4	44,1	-0,8
Antall personer	35 070	17 971	17 099	

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Forskjellene mellom brutto- og nettoutvalget er størst mellom personer med ulik alder og ulike utdanningsbakgrunner. Personer mellom 25 og 44 år er mest underrepresentert i nettoutvalget, mens personer mellom 45 og 67 år er mest overrepresentert. Personer med grunnskole som høyeste utdanning er mest underrepresentert, og personer med høyere utdanning er klart overrepresentert. Det er også forskjeller i svarvillighet når det gjelder kjønn, hvor kvinner er noe mer overrepresentert enn menn. Det er lite forskjell i svarvillighet når det gjelder landsdel og mellom hoved- og tilleggsutvalget.

Forskjellene mellom brutto- og nettoutvalget er ikke kritiske for representativiteten, men i statistikk og analyse anbefales det å bruke utarbeidede frafallvekter for å korrigere for frafallsskjevheter (se kapittel 5.4).

Tabell 5.3, 5.4 og 5.5 viser hvordan kjennmerkene kjønn, alder, landsdel, utdanningsnivå og hovedtilleggsutvalg er fordelt i bruttoutvalget og nettoutvalget for henholdsvis delutvalg 1 (web), delutvalg 2 (mixed mode) og delutvalg 3 (telefon).

Tabell 5.3 Bruttoutvalg, nettoutvalg og frafall delutvalg 1, etter kjønn, aldersgruppe, landsdel, utdanningsnivå og hoved- tilleggsutvalg. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Differanse netto - brutto
Kjønn				
Menn	54,0	49,8	57,4	-4,2
Kvinner	46,0	50,2	42,6	4,2
Aldersgrupper				
17-24 år	11,9	9,1	14,1	-2,8
25-44 år	43,5	38,1	47,7	-5,4
45-67 år	44,6	52,8	38,2	8,2
Landsdel				
Oslo og Viken	35,9	35,2	36,4	-0,7
Innlandet	7,0	7,3	6,7	0,3
Agder og Sør-Østlandet	13,4	12,7	13,9	-0,7
Vestlandet	25,9	26,5	25,5	0,6
Trøndelag	8,9	9,3	8,6	0,4
Nord-Norge	8,9	8,9	8,9	0,0
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	23,4	17,3	28,1	-6,1
Videregående skole	47,1	47,9	46,5	0,8
Universitet/ høyskole	24,5	31,1	19,5	6,6
Ukjent utdanning	5,0	3,7	5,9	-1,3
Hoved-tilleggsutvalg				
Hovedutvalg	57,2	57,6	56,9	0,4
Tilleggsutvalg	42,8	42,4	43,1	-0,4
Antall personer	15 040	6 553	8 487	

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.4 Bruttoutvalg, nettoutvalg og frafall delutvalg 2, etter kjønn, aldersgruppe, landsdel, utdanningsnivå og hoved- tilleggsutvalg. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Differanse netto - brutto
Kjønn				
Menn	54,4	52,0	58,4	-2,4
Kvinner	45,6	48,0	41,6	2,4
Aldersgrupper				
17-24 år	11,8	11,3	12,7	-0,5
25-44 år	42,3	39,5	46,7	-2,8
45-67 år	45,9	49,2	40,6	3,3
Landsdel				
Oslo og Viken	35,8	36,2	35,3	0,4
Innlandet	7,0	7,0	7,0	0,0
Agder og Sør-Østlandet	13,4	13,3	13,5	-0,1
Vestlandet	26,0	25,9	26,1	-0,1
Trøndelag	8,9	8,9	8,9	0,0
Nord-Norge	8,9	8,7	9,2	-0,2
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	22,5	19,2	28,1	-3,3
Videregående skole	48,1	49,0	46,6	0,9
Universitet/ høyskole	24,2	28,0	17,8	3,8
Ukjent utdanning	5,2	3,8	7,5	-1,4
Hoved-tilleggsutvalg				
Hovedutvalg	56,1	56,9	54,9	0,8
Tilleggsutvalg	43,9	43,1	45,1	-0,8
Antall personer	10 027	6 244	3 783	

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.5 Bruttoutvalg, nettoutvalg og frafall delutvalg 3, etter kjønn, aldersgruppe, landsdel, utdanningsnivå og hoved- tilleggsutvalg. Prosent

	Bruttoutvalg	Nettoutvalg	Frafall	Differanse netto - brutto
Kjønn				
Menn	54,7	55,2	54,1	0,5
Kvinner	45,3	44,8	45,9	-0,5
Aldersgrupper				
17-24 år	12,5	12,1	13,0	-0,4
25-44 år	42,1	38,3	46,2	-3,8
45-67 år	45,4	49,6	40,8	4,2
Landsdel				
Oslo og Viken	35,8	35,7	35,8	-0,1
Innlandet	7,0	7,2	6,8	0,2
Agder og Sør-Østlandet	13,5	12,9	14,1	-0,6
Vestlandet	25,9	26,2	25,7	0,3
Trøndelag	8,9	9,0	8,8	0,1
Nord-Norge	8,9	9,0	8,8	0,1
Utdanningsnivå				
Grunnskole eller lavere	23,1	19,4	27,0	-3,7
Videregående skole	48,2	49,0	47,2	0,8
Universitet/ høyskole	23,9	28,7	18,8	4,8
Ukjent utdanning	4,9	3,0	6,9	-1,9
Hoved-tilleggsutvalg				
Hovedutvalg	56,9	58,7	55,0	1,8
Tilleggsutvalg	43,1	41,3	45,0	-1,8
Antall personer	10 003	5 174	4 829	

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Av tabellene kan vi lese at det i alle de tre delutvalgene er størst frafallsskjevhet knyttet til alder og utdanning. De eldste personene i utvalget er betydelig overrepresentert sammenlignet med de yngre, og de med universitet/høyskole som høyeste fullførte utdanning er klart overrepresentert sammenlignet med de som kun har fullført grunnskolen. Det er størst frafallsskjevheter i delutvalg 1 (webutvalget) på alle kjennemerker. Delutvalg 2 (mixed mode) har minst frafallsskjevhet. Resultatene indikerer at det å tilby både web og telefon kan bidra til å jevne ut skjevheter.

5.3. Analyse av frafall

Som tidligere nevnt bør en i vurderingen av utvalgsskjevhet knytte større oppmerksomhet til skjevhet som skyldes frafall enn til andre former for utvalgsskjevhet.

Det vil alltid være en del som av ulike grunner ikke kan eller vil delta i intervjuundersøkelser.

Nedenfor ser vi nærmere på ulike årsaker til frafall i 2022. Vi skiller her mellom fem årsaker: de som ikke ønsket å delta, de som var forhindret fra å delta på grunn av språkproblemer eller sykdom, de som har påbegynt webskjema/telefonintervju, men ikke fullført, de som vi av ulike grunner ikke har lykkes med å komme i kontakt med i løpet av feltperioden (angitt som "ikke truffet"), og de som har blitt kategorisert som frafall av andre årsaker. «Annen frafallsårsak» inkluderer også de som bare har trykket på lenken til webskjema, men ikke svart på noen spørsmål.

Tabell 5.6 viser hvordan bruttoutvalget fordeler seg prosentvis på intervju og ulike frafallsårsaker etter kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå.

Tabell 5.6. Svarprosent og frafallsårsaker etter kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå. Bruttoutvalg 2022. Prosent

	Intervju	Påbegynt	Ønsker ikke delta	Forhindret	Ikke truffet	Annen frafallsårsak	Antall personer
I alt	51,7	2,4	10,2	1,5	33,9	0,8	35 070
Kjønn							
Menn	49,2	2,3	11,2	1,5	35,1	0,8	19 054
Kvinner	53,7	2,5	9,0	1,4	32,5	0,8	16 016
Aldersgrupper							
17-24 år	45,5	3,7	10,4	0,4	39,3	0,7	4 231
25-44 år	46,4	2,9	10,6	1,5	37,8	0,9	14 991
45-67 år	57,4	1,6	9,7	1,8	28,8	0,7	15 848
Landsdel							
Oslo og Viken	51,1	2,6	9,8	1,9	33,8	0,8	12 566
Innlandet	52,5	1,9	10,0	1,1	33,9	0,7	2 453
Agder og Sør-Østlandet	49,6	2,6	11,2	1,3	34,7	0,7	4 699
Vestlandet	51,7	2,2	10,5	1,3	33,3	1,0	9 101
Trøndelag	52,2	2,4	9,4	1,1	34,3	0,6	3 131
Nord-Norge	51,0	2,2	10,3	1,2	34,6	0,7	3 120
Utdanningsnivå							
Grunnskole eller lavere	41,2	2,9	11,3	2,4	41,5	0,8	8 081
Videregående skole	52,2	2,2	10,9	1,0	32,9	0,8	16 717
Universitet/høyskole	61,9	2,2	8,4	0,5	26,4	0,6	8 511
Ukjent	36,2	2,8	7,3	6,8	45,5	1,4	1 761

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Den vanligste frafallsgrunnen er at vi ikke har kommet i kontakt med respondenten, og den nest vanligste årsaken er at respondenten ikke ønsker å delta.

Vi ser at årsakene til frafall varierer en del mellom ulike grupper. Kvinner deltok i større grad enn menn. Dette var i hovedsak fordi vi kom i kontakt med flere kvinner enn menn, og fordi flere menn ikke ønsket å delta.

Det er høyest svarprosent blant personene i den eldste aldersgruppen på 45-67 år. De yngre aldersgruppene er vanskelige å komme i kontakt med, men det er flere av de yngre respondentene som har startet å svare på undersøkelsen, uten å fullføre. De eldste respondentene ser ut til å i større grad fullføre undersøkelsen når de først har startet.

Det er en klar sammenheng mellom utdanningsnivå og svarprosent. Personer med høyere utdanning deltar i større grad enn personer med lav utdanning. Både andelen som ikke ønsket å delta, andelen som var forhindret og andelen som vi ikke kom i kontakt med synker med høyere utdanningsnivå. I gruppen med ukjent utdanning er det mange med innvandrerbakgrunn som er forhindret på grunn av språkproblemer.

Tabell 5.7 viser hvordan bruttoutvalget i delutvalg 1 (webutvalget) fordeler seg prosentvis på intervju og ulike frafallsårsaker etter kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå. Tabellen viser at flere kvinner enn menn har svart. Det er også flere kvinner enn menn som starter å fylle ut webskjema. Den yngste aldersgruppen er vanskeligst å komme i kontakt med, selv om en del av disse har begynt å fylle ut webskjema. Svarvilligheten på web øker med utdanningsnivå.

Tabell 5.7 Svarprosent og frafallsårsaker etter kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå. Bruttoutvalg 2022. Delutvalg 1. Prosent

	Intervju	Påbegynt	Ønsker ikke delta	Forhindret	Ikke truffet	Annen frafallsårsak	Antall personer
I alt	43,6	3,9	1,0	0,1	49,7	1,7	15 040
Kjønn							
Menn	40,1	3,7	1,1	0,1	53,3	1,7	8 129
Kvinner	47,6	4,1	0,9	0,1	45,5	1,8	6 911
Aldersgrupper							
17-24 år	33,2	5,7	0,5	0,0	59,1	1,5	1 793
25-44 år	38,2	4,5	0,8	0,1	54,5	2,0	6 542
45-67 år	51,6	2,8	1,2	0,2	42,5	1,6	6 705
Landsdel							
Oslo og Viken	42,8	4,4	1,0	0,1	49,9	1,8	5 394
Innlandet	45,4	3,2	1,1	0,2	48,7	1,3	1 050
Agder og Sør-Østlandet	41,5	4,4	1,3	0,2	51,2	1,4	2 012
Vestlandet	44,6	3,3	0,9	0,1	49,2	2,0	3 902
Trøndelag	45,5	3,6	0,6	0,0	48,9	1,3	1 345
Nord-Norge	43,6	3,8	1,1	0,2	49,7	1,6	1 337
Utdanningsnivå							
Grunnskole eller lavere	32,2	4,6	1,3	0,2	60,0	1,8	3 518
Videregående skole	44,3	3,6	1,0	0,1	49,3	1,7	7 079
Universitet/høyskole	55,2	3,9	0,6	0,1	39,0	1,4	3 693
Ukjent	32,8	4,1	1,2	0,0	58,8	3,1	750

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.8 viser hvordan bruttoutvalget i delutvalg 2 (mixed mode) fordeler seg prosentvis på intervju og ulike frafallsårsaker etter kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå. Også i delutvalg 2 svarer kvinner i større grad enn menn, men andelen ikke truffet er ganske lik. Menn oppgir i større grad at de ikke ønsker å svare. Andelen som svarer er størst blant de eldste i utvalget, men forskjellene er mindre enn i delutvalg 1. De med høy utdanning svarer i større grad enn personer med lav utdanning.

Tabell 5.8 Svarprosent og frafallsårsaker etter kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå. Bruttoutvalg 2022. Delutvalg 2. Prosent

	Intervju	Påbegynt	Ønsker ikke delta	Forhindret	Ikke truffet	Annen frafallsårsak	Antall personer
I alt	62,3	2,1	17,0	2,1	16,4	0,1	10 027
Kjønn							
Menn	59,5	2,1	19,1	2,3	16,9	0,2	5 456
Kvinner	65,5	2,2	14,6	1,8	15,8	0,1	4 571
Aldersgrupper							
17-24 år	59,5	3,8	17,0	0,7	18,6	0,3	1 186
25-44 år	58,3	2,7	19,1	1,9	17,9	0,1	4 236
45-67 år	66,6	1,2	15,1	2,6	14,5	0,1	4 605
Landsdel							
Oslo og Viken	62,8	2,2	16,3	2,8	15,8	0,0	3 594
Innlandet	62,4	1,6	17,7	1,3	16,8	0,3	702
Agder og Sør-Østlandet	62,0	2,1	17,1	1,6	17,0	0,2	1 342
Vestlandet	62,1	2,0	18,4	1,7	15,6	0,2	2 604
Trøndelag	62,3	2,7	15,0	1,8	18,2	0,0	894
Nord-Norge	60,9	2,0	17,7	1,5	17,9	0,0	891
Utdanningsnivå							
Grunnskole eller lavere	53,0	2,6	19,1	3,3	22,2	0,1	2 257
Videregående skole	63,4	2,0	17,9	1,6	15,0	0,2	4 822
Universitet/høyskole	72,2	1,9	14,5	0,6	10,8	0,1	2 425
Ukjent	45,5	3,1	12,4	8,0	31,0	0,0	523

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Tabell 5.9 viser hvordan bruttoutvalget i delutvalg 3 (kun telefon) fordeler seg prosentvis på intervju og ulike frafallsårsaker etter kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå. I motsetning til delutvalg 1 og 2 er det her flere menn enn kvinner som har latt seg intervju. Kvinner er vanskeligere å få tak i enn menn, men når vi først får tak i dem lar de seg oftere intervju. Kvinner har lavere andel nekte enn menn og omtrent lik andel som er forhindret. Det er også i dette delutvalget de eldste og de med høyest utdanning som lettest lar seg intervju.

Tabell 5.9 Svarprosent og frafallsårsaker etter kjønn, alder, landsdel og utdanningsnivå. Bruttoutvalg 2022. Delutvalg 3. Prosent

	Intervju	Påbegynt	Ønsker ikke delta	Forhindret	Ikke truffet	Annen frafallsårsak	Antall personer
I alt	51,7	0,3	17,2	3,0	27,7	0,1	10 003
Kjønn							
Menn	52,3	0,3	18,3	2,9	26,1	0,1	5 469
Kvinner	51,1	0,4	15,9	3,0	29,6	0,0	4 534
Aldersgrupper							
17-24 år	50,0	0,7	18,1	0,6	30,6	0,0	1 252
25-44 år	47,0	0,4	17,4	3,3	31,8	0,1	4 213
45-67 år	56,6	0,2	16,8	3,3	23,1	0,1	4 538
Landsdel							
Oslo og Viken	51,7	0,3	16,6	3,7	27,6	0,1	3 578
Innlandet	53,2	0,1	15,6	2,1	29,0	0,0	701
Agder og Sør-Østlandet	49,5	0,4	19,9	2,6	27,4	0,2	1 345
Vestlandet	52,2	0,5	17,2	2,9	27,1	0,1	2 595
Trøndelag	52,2	0,1	17,2	1,9	28,5	0,1	892
Nord-Norge	52,2	0,1	16,7	2,4	28,5	0,1	892
Utdanningsnivå							
Grunnskole eller lavere	43,5	0,5	18,8	4,8	32,4	0,0	2 306
Videregående skole	52,6	0,3	18,5	1,8	26,6	0,1	4 816
Universitet/høyskole	62,0	0,1	14,2	1,0	22,7	0,0	2 393
Ukjent	31,6	0,4	11,3	15,8	40,8	0,2	488

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

Spørreskjemaet ble tilbudt på bokmål, nynorsk og engelsk. Flest svarte på bokmål, deretter engelsk og til slutt nynorsk. Samlet sett var det i overkant av 5 prosent svarte på engelsk. Tabell 5.10 viser hvor mange som svarte på undersøkelsen på de ulike språkene innenfor hvert delutvalg.

Tabell 5.10 Antall intervju gjennomført på norsk og engelsk innenfor hvert delutvalg

	Antall intervju	Andel
Delutvalg 1 (web)		
Bokmål	5 945	90,7
Nynorsk	151	2,3
Engelsk	457	7,0
Totalt	6 553	100
Delutvalg 2 (mixed mode)		
Bokmål	5 800	92,9
Nynorsk	96	1,5
Engelsk	348	5,6
Totalt	6 255	100
Delutvalg 3 (telefon)		
Bokmål	5 031	97,2
Nynorsk	13	0,3
Engelsk	130	2,5
Totalt	5 174	100

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022, Statistisk sentralbyrå

5.4. Seleksjon

Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø er sårbar for skjevheter som skyldes seleksjon. Generelt gjelder dette ved at personer som er sysselsatt opplever undersøkelsen som mer relevant og derfor er mer motivert til å delta. I utvalget som kontaktes på telefon kompenseres det for dette ved at intervjuerne forklarer at det er viktig at alle svarer, selv de som ikke er i arbeid, og respondentene kan overtales med at intervjuet for ikke-sysselsatte er svært kort. På web ser vi at andelen av respondentene som er sysselsatte er høyere enn i telefonutvalget, noe som viser at seleksjonsproblematikken er større når man ikke bruker intervjuere til å rekruttere respondentene.

I tillegg gis respondentene mulighet til å delta i undersøkelsen over en lang periode. Fra de kontaktes første gang vil de som ikke har svart følges opp igjen, helt til slutten av datafangstperioden. Dersom personene som kontaktes for å delta i undersøkelsen har større tilbøyelighet til å delta på et tidspunkt der de er sysselsatt, kan dette føre til at man i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø får en overrepresentasjon av personer med løsere tilknytning til arbeidsmarkedet, sammenlignet med Arbeidskraftsundersøkelsen (AKU) der man kartlegger sysselsetting i en bestemt referanseuke.

Den offisielle statistikken som publiseres basert på Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø inkluderer kun sysselsatte personer, og dataene er ikke egnet for å estimere andel i befolkningen som er sysselsatt. AKU er også bedre egnet for å gi anslag på andel midlertidig ansatte, ulike arbeidstidsordninger osv. I Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø kartlegges dette først og fremst for å kunne brukes i analyser av forskjeller i utsatthet for arbeidsmiljøproblemer mellom grupper med ulike arbeidsvilkår.

5.5. Korrigering av frafall (vekting)

Hovedutvalget i Levekårsundersøkelsen er trukket så det skal speile befolkningen. Tilleggsutvalget i Levekårsundersøkelsen ble trukket stratifisert, med sysselsatte personer og større trekksannsynlighet for dem med lav utdanning. Dette korrigeres først med en startvekt som tar hensyn til personenes trekksannsynlighet (dvekt).

Når frafallet ikke er like stort i alle grupper en deler inn i, vil nettoutvalget ikke lenger være fullt ut representativt for populasjonen man ønsker å dekke. I spørreundersøkelser oppstår det som vist tidligere i kapittelet også skjevheter som skyldes ulik svartilbøyelighet. Denne skjevheten vil variere mellom grupper og hvilken variabel en ser på. For å korrigere noen av skjevhetene nettoutvalget har sammenlignet med populasjonen, lages det en vekt. Vekten lar personer med kjennetegn som er underrepresenterte telle mer, mens personer med kjennetegn som er overrepresenterte teller mindre. Følgende kjennemerker inngår i beregningen av vektene:

1. Sysselsetting (om man er registrert sysselsatt i a-ordningen per januar 2023 eller har næringsinntekt i 2020)
2. Kjønn
  - a. Mann
  - b. Kvinne
3. Høyeste fullførte utdanningsnivå
  - a. Grunnskole, ingen eller ukjent utdanning (NUS-kode 0-2, 9)
  - b. Videregående (NUS-kode 3 og 4)
  - c. Høyere utdanning og fagskole (NUS-kode 5, 6, 7 og 8)
4. Inntektsgruppe 2020 (yrkesinntekt – inndelt etter kvintil for registersysselsatte, todelt for ikke-sysselsatte, laveste kvintil vs. andre. Personer som har mottatt studiestøtte behandles som en egen gruppe.

5. Aldersgruppe
  - a. 18-25 år
  - b. 25-34 år
  - c. 35-44 år
  - d. 45-54 år
  - e. 54-66 år
6. Innvandringsbakgrunn
  - a. Den øvrige befolkningen
  - b. Innvandrere fra EU/EØS etc.
  - c. Innvandrere fra Afrika, Asia etc.
7. Landsdel
  - a. Oslo og Viken
  - b. Innlandet
  - c. Agder og Sør-Østlandet
  - d. Vestlandet
  - e. Trøndelag
  - f. Nord-Norge
8. Kryssledd
  - a. Sysselsetting og alle andre vektevariabler (separat kalibrering)
  - b. Utdanning*aldersgruppe (15 grupper)

Vektene kalibreres mot befolkningen mellom 18 og 66 år som er bosatt i privathusholdninger per 1. januar 2023. Dette gjøres ved hjelp av programpakken ReGenesees¹³, som er utviklet av Istat.

Det lages en felles vekt for hele datamaterialet. Vektvariabelen heter *pvekt* på datafilen. I tillegg er det laget separate vekter for respondenter som har svart på web og telefon, der disse utvalgene er vektet separat mot hele populasjonen, henholdsvis *pvekt_WB* (web) og *pvekt_CA* (telefon), slik at man skal kunne gjøre analyser med hvert av disse utvalgene alene.

5.6. Utvalgsusikkerhet

I utvalgsundersøkelser kan vi ikke vite med sikkerhet om det resultatet vi får er det samme som vi ville fått om vi hadde kunnet gjøre en totaltelling. Dette kalles utvalgsusikkerhet. For å beregne usikkerheten i resultatet for et kjennemerke kan man benytte standardfeilen. Ved hjelp av standardfeilen er det mulig å beregne et intervall som med en bestemt sannsynlighet inneholder den sanne verdi av en beregnet størrelse. Slike intervaller kalles konfidensintervaller.

Jo mindre et utvalg er, jo større er usikkerheten knyttet til resultatene. Et eksempel kan illustrere usikkerheten knyttet til det å analysere små grupper, slik vi gjør i levekårsundersøkelsen. Flere grupper går igjen i Statistikkbanken, og gruppene som benyttes er angitt i tabellen under. Antallene er fra 2022. Hvis vi eksempelvis observerer at 15,0 prosent av sysselsatte som jobber i «helse- og sosialtjenester» har oppgitt at de har blitt utsatt for vold på jobb i løpet av de siste 12 månedene, kan vi ved hjelp av standardfeilen beregne et konfidensintervall som med en bestemt sannsynlighet inneholder den sanne verdien i populasjonen. Vi finner i Tabell 5.11 at standardfeilen til den observerte prosentandelen på 15 er 0,7 ettersom antall observasjoner er 2860. For å regne ut konfidensintervallet bruker vi formelen $\text{observert prosentandel} \pm (2 \times \text{standardfeil})$. Dette gir et konfidensintervall som med 95 prosent sannsynlighet inneholder den sanne verdien i populasjonen. I dette tilfellet vil den «sanne» andelen i helse- og sosialtjenester som er utsatt for vold siste år være mellom 13,6 og 16,4 prosent.

---

¹³ <https://www.istat.it/en/methods-and-tools/methods-and-it-tools/process/processing-tools/regenesees>

Ser vi på en mindre gruppe blir konfidensintervallet større, og det blir også større dersom den observerte prosentandelen nærmer seg 50. For eksempel er 19,5 prosent av «Sikkerhetsarbeidere» utsatt for vold det siste året. Med formelen over får vi da et konfidensintervall som strekker seg fra 12,9 til 26,1 prosent. Beregner man et konfidensintervall for en observert prosentandel på 19,5 for alle sysselsatte i utvalget. Da får vi et intervall fra 19,1 til 19,9 prosent.

Ofte er det ønskelig å sammenlikne prosenttall for flere grupper. Når to usikre tall sammenliknes, vil usikkerheten til forskjellen mellom dem bli større enn usikkerheten knyttet til hvert enkelt tall (sammenlikning av andeler i to ulike grupper er forklart i kapittel 0). Disse tabellene gjelder imidlertid bare dersom man analyserer for en enkelt årgang av undersøkelsen. Når en studerer endringer over tid blir usikkerheten mindre enn ved sammenlikning av to uavhengige utvalg.

Tabell 5.11 Forventet standardavvik for observerte prosentandeler ved ulike utvalgsstørrelser¹

	n: \ p:	95	90	85	80	75	70	65	60	50
Alle personer	15 387	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4
Mann	8 222	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6
Kvinne	7 165	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6
Alder										
18-24 år	1 365	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3	1,4
25-44 år	6 243	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
45-66 år	7 779	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6
Utdanningsnivå										
Grunnskole eller kortere	2 487	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0
Videregående	7 598	0,2	0,3	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6
Høyere utdanning - kort	3 125	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9
Høyere utdanning - lang	1 647	0,5	0,7	0,9	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,2
Uoppgitt utdanning	530	0,9	1,3	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2
Næring (SN2007)										
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	338	1,2	1,6	1,9	2,2	2,4	2,5	2,6	2,7	2,7
05-09 Bergverksdrift og utvinning	393	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5
10-33 Industri	1 294	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	209	1,5	2,1	2,5	2,8	3,0	3,2	3,3	3,4	3,5
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	1 442	0,6	0,8	0,9	1,1	1,1	1,2	1,3	1,3	1,3
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	2 091	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1
49-53 Transport og lagring	865	0,7	1,0	1,2	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	466	1,0	1,4	1,7	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3	2,3
58-63 Informasjon og kommunikasjon	624	0,9	1,2	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,0
64-66 Finansiering og forsikring	319	1,2	1,7	2,0	2,2	2,4	2,6	2,7	2,7	2,8
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	984	0,7	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	737	0,8	1,1	1,3	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	1 036	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6
85 Undervisning	1 076	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5
86-88 Helse- og sosialtjenester	2 860	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9
90-99 Personlig tjenesteyting	643	0,9	1,2	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	2,0
Yrke 1 siffer-nivå										
Ledere	1 560	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3
Akademiske yrker	3 939	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8
Høyskoleyrker	2 457	0,4	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0
Kontoryrker	960	0,7	1,0	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
Salgs- og serviceyrker	3 155	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9
Bønder, fiskere mv.	282	1,3	1,8	2,1	2,4	2,6	2,7	2,8	2,9	3,0
Håndverkere	1 524	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3
Prosess- og maskinoperatører, transportarbeidere mv.	978	0,7	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
Renholdere, hjelpearbeidere mv.	477	1,0	1,4	1,6	1,8	2,0	2,1	2,2	2,2	2,3
Yrke 2 siffer-nivå										
Politikere og toppledere	156	1,8	2,4	2,9	3,2	3,5	3,7	3,8	3,9	4,0
Administrative og merkantile ledere	393	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5
Ledere av enheter for vareproduksjon og tjenesteyting	629	0,9	1,2	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,0

	n: \ p:	95	90	85	80	75	70	65	60	50
		5	10	15	20	25	30	35	40	50
Ledere i hotell, restaurant, varehandel mv.	382	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,6
Realister, sivilingeniører mv.	524	1,0	1,3	1,6	1,7	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2
Medisinske yrker	726	0,8	1,1	1,3	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9
Undervisningsyrker	850	0,7	1,0	1,2	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7
Rådgivere innen økonomi, administrasjon og salg	966	0,7	1,0	1,1	1,3	1,4	1,5	1,5	1,6	1,6
IKT-rådgivere	443	1,0	1,4	1,7	1,9	2,1	2,2	2,3	2,3	2,4
Juridiske, samfunnsvitenskapelige og humanistiske yrker	430	1,1	1,4	1,7	1,9	2,1	2,2	2,3	2,4	2,4
Ingeniører mv.	715	0,8	1,1	1,3	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,9
Helserelaterte yrker	282	1,3	1,8	2,1	2,4	2,6	2,7	2,8	2,9	3,0
Medarbeidere innen økonomi, administrasjon og salg	1 117	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,4	1,5	1,5
Yrker innen kultur, idrett mv.	226	1,5	2,0	2,4	2,7	2,9	3,1	3,2	3,3	3,3
IKT-teknikere	117	2,0	2,8	3,3	3,7	4,0	4,3	4,4	4,5	4,6
Kontormedarbeidere	268	1,3	1,8	2,2	2,4	2,6	2,8	2,9	3,0	3,1
Kundeserviceyrker	167	1,7	2,3	2,8	3,1	3,4	3,6	3,7	3,8	3,9
Økonomi- og logistikkmedarbeidere	470	1,0	1,4	1,6	1,8	2,0	2,1	2,2	2,3	2,3
Yrker innen personlig tjenesteyting	681	0,8	1,2	1,4	1,5	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9
Salgsyrker	862	0,7	1,0	1,2	1,4	1,5	1,6	1,6	1,7	1,7
Pleie- og omsorgsarbeidere	1 469	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,3
Sikkerhetsarbeidere	143	1,8	2,5	3,0	3,4	3,6	3,8	4,0	4,1	4,2
Jordbrukere	219	1,5	2,0	2,4	2,7	2,9	3,1	3,2	3,3	3,4
Byggearbeidere	685	0,8	1,1	1,4	1,5	1,7	1,8	1,8	1,9	1,9
Metall- og maskinarbeidere	399	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5
Elektrikere, elektronikere mv.	315	1,2	1,7	2,0	2,3	2,4	2,6	2,7	2,8	2,8
Prosess- og maskinoperatører	309	1,2	1,7	2,0	2,3	2,5	2,6	2,7	2,8	2,8
Transportarbeidere og operatører av mobile maskiner mv.	637	0,9	1,2	1,4	1,6	1,7	1,8	1,9	1,9	2,0
Renholdere mv.	269	1,3	1,8	2,2	2,4	2,6	2,8	2,9	3,0	3,1

¹ I Statistikkbanken publiserer SSB kun tall om arbeidsmiljø for grupper på minst 100 personer (respondenter). Grupper som prikket i Statistikkbanken pga. utvalgsusikkerhet er ikke inkludert i denne tabellen.

Sammenligning av andeler

Vi ønsker ofte å sammenligne andelen med en gitt egenskap i to forskjellige grupper. Det vi ønsker å vite, er om disse andelene er forskjellige i populasjonen vår, mens dataene vi har tilgang til bare er et utvalg fra denne populasjonen. Utvalgsdata er beheftet med usikkerhet, og en forskjell mellom andelene i utvalget trenger ikke å bety at det faktisk er en forskjell i populasjonen. For å finne ut om en forskjell i utvalgsandeler reflekterer en reell forskjell i populasjonen, eller om den like gjerne kan forklares ved tilfeldigheter i utvalget, brukes hypotesetesting.

Kall de faktiske andelene i de to gruppene i populasjonen for henholdsvis p_1 og p_2 , og de tilsvarende andelene i utvalget for $\hat{p}_1$ og $\hat{p}_2$. Vi vil teste hypotesen $H_0: p_1 = p_2$ mot alternativet $H_1: p_1 \neq p_2$. For å teste H_0 , kan vi bruke følgende størrelse:

$$T = \frac{|\hat{p}_1 - \hat{p}_2|}{\sqrt{\hat{p}_0(100 - \hat{p}_0) \left(\frac{1}{n_1} + \frac{1}{n_2} \right)}}$$

Over brøkstreken har vi differansen mellom andelene i utvalget. Under brøkstreken har vi den estimerte standardfeilen til differansen mellom andelene i utvalget. Her er $\hat{p}_0$ estimert andel dersom hypotesen H_0 er riktig¹⁴, og n_1 og n_2 er utvalgsstørrelsen i hver av de to gruppene.

Når H_0 er sann, dvs. når de to andelene i populasjonen faktisk er like, har T en kjent fordeling (tilnærmet standard normalfordeling). Hvis T blir unormalt stor eller liten sammenlignet med denne

¹⁴ $\hat{p}_0$ regnes ut med denne formelen: $\hat{p}_0 = \frac{n_1 \hat{p}_1 + n_2 \hat{p}_2}{n_1 + n_2}$ der $\hat{p}_1$ og $\hat{p}_2$ er andelene i utvalgene og n_1 og n_2 er utvalgsstørrelsene.

kjente fordelingen, kan vi derfor konkludere at H_0 antakeligvis er gal, og at det er rimelig å tro at populasjonsandelene er forskjellige.

Grensen for T er omtrent 2 på 5-prosentnivå (altså forkastes H_0 hvis T er større enn 2). Det betyr at det med denne grensen er 5 prosent sjanse for å feilaktig konkludere at det er en forskjell.

Eksempelvis kan vi se på om det er noen signifikant forskjell i tilfredshet med jobben mellom personer av ulik alder. 86,8 prosent av personer som er 45-66 år er fornøyd med jobben, mens 78,6 prosent av personer i alderen 18-24 år oppgir det samme. I tabell 5.5 ser vi at antall personer som har svart er henholdsvis 7779 og 1365 i de to aldersgruppene. Standardfeilene for disse prosentandelene blir altså på 0,4 og 1,1. Fremstilt på en annen måte:

$$T = \frac{|86,2 - 78,6|}{\sqrt{85,6(100 - 85,6) \left(\frac{1}{7779} + \frac{1}{1365} \right)}} = 7,9$$

T-verdien er altså 7,9 og er derfor klart større enn 2, som er grensen for signifikans på 5-prosentnivå. Vi kan derfor si med mer enn 95 prosent sikkerhet at forskjellen mellom gruppene ikke er tilfeldig.

5.7. Målefeil

Målefeil er feil som oppstår under datainnsamlingen som fører til at den registrerte verdien blir ulik den «sanne verdien» (Kleven og Bergseteren 2023)¹⁵. Målefeil er gjerne vanskelige å avdekke og kan skyldes forhold som at intervjuerne påvirker respondentenes svar (indirekte eller direkte), at respondentene ikke yter tilstrekkelig innsats, svakheter i spørreskjemaets oppbygning eller spørsmålsformuleringene. Det er kjent at selvutfylling av spørreskjema (f.eks. på papir eller web) og ansikt til ansikt eller telefonintervju gir ulike opplevelser av intervjuet som til dels har vesentlig betydning for resultatene. Dette kan skyldes respondentenes ønske om å gi svar som er sosialt akseptable eller ønskelige når de snakker direkte med en intervjuer, eller om intervjuerens mulighet til å forklare og hjelpe ved kompliserte spørsmål. Det kan også handle om ulike opplevelser av et spørsmål og svaralternativene når det oppleves ved å lytte sammenlignet med å se. En vanlig forskjell er at svaralternativer som leses opp sist gjerne huskes best, mens når svaralternativene leses er det gjerne det første man legger best merke til. Selv om man ved å tilpasse spørreskjema for å minimere fare for slike forskjeller («unimode»), slik det ble gjort i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø i 2022, er det vanskelig å unngå moduseffekter i flermodusundersøkelser. Slike effekter er gjerne tydeligst når det gjelder spørsmål subjektive og sensitive tema (Berg m.fl. 2020, Kleven og Bergseteren 2023). I slike typer spørsmål vil gjerne svarene være mer negative når de er gitt i web-modus. En hypotese er at det oppleves som greiere å dele mindre fordelaktig informasjon når det gjøres i selvadministrerte modus. Samtidig er det flere andre forhold som kan påvirke hvordan respondentene svarer, som gjør at man ikke kan være sikker på at målingene gjort i web-modus er de «sanne» andelene i befolkningen, f.eks. dersom web-respondenter i mindre grad tar seg tid til å gjøre nøye vurderinger før de svarer, eller dersom de har en tilbøyelighet til å velge det første svaret i en liste.

Tabell 5.12 viser fordelingen på ulike spørsmål i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022 for hele utvalget samlet og etter svarmodus. Tallene er vektet med henholdsvis startvekt, som korrigerer for ulik trekk sannsynlighet på grunn av stratifisert utvalgstrekkning (se avsnitt 3.1 for mer om dette), vekten som er kalibrert mot populasjonstall og som er vekten som brukes i SSBs offisielle

¹⁵ Kleven og Bergseteren (2023) gir en mer detaljert gjennomgang av ulike feilkilder knyttet til datainnsamling ved hjelp av spørreskjema. <https://www.ssb.no/valg/kommunestyre-og-fylkestingsvalg/artikler/ulike-innsamlingsmater-i-velgerundersokelsen-2019>

statistikk (pvekt, nærmere beskrevet i avsnitt 5.5) og vekt med separat kalibrering mot befolkningen for respondenter som har svart på web og telefon (pvekt_CA/pvekt_WB).

Vi ser at før frafallsskjevheten korrigeres for med de kalibrerte vektene er det nær 9 prosentpoeng større andel som oppgir at de er sysselsatt blant web-respondentene sammenlignet med dem som svarte på telefon (84 vs. 75 prosent). Korrigerer man for frafallsskjevhet synker andelen sysselsatte i begge grupper, men forskjellen mellom web- og telefonrespondenter består. Separat kalibrering mot populasjonen for dem som har svart på henholdsvis web og telefon reduserer imidlertid forskjellen til 2 prosentpoeng. At flere av dem som svarer på web er sysselsatt er i tråd med antakelsen om at web-modus er mer sårbart for seleksjonseffekter nevnt i avsnitt 5.4, nemlig at tema for undersøkelsen gjør at det er enklere å få folk til å delta hvis de er sysselsatte, fordi arbeidsmiljø oppleves som mer relevant for dem. I tillegg tyder tallene på at denne seleksjonseffekten er sterkere blant dem som ikke snakker med en intervjuer (web-respondentene). I den offisielle statistikken basert på Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø publiseres kun tall for den delen av utvalget som er sysselsatte. Undersøkelsen er ikke egnet for å gi et anslag på andelen sysselsatte i befolkningen. Resten av tabellen viser svarfordelingen på ulike arbeidsmiljøforhold blant sysselsatte. Tallene for begge svarmodus samlet som er vektet med pvekt tilsvarende tall i SSBs statistikkbank.

Tabell 5.12 viser også at det er visse forskjeller mellom dem som svarer på web og telefon når det gjelder andel som oppgir å jobbe i offentlig sektor og andel som vanligvis jobber på kontor. Forskjellen i andel offentlig ansatte er drøye 3 prosentpoeng, når frafallsskjevhet er tatt hensyn til (33 på web vs. 30 prosent på telefon) og forskjellen i andel som jobber på kontor er tilsvarende (32 på web vs. 28 på telefon). Det er størst andel som oppgir at de jobber i offentlig sektor og på kontor i webutvalget. En antakelse er at det er seleksjonseffekter, som gjør at respondentene som deltar på web oftere har anledning til å sitte i ro og fred og fylle ut et webskjema, mens de som ikke har typiske kontorjobber er lettere å få tak i på telefon. At forskjellene består også når vi kalibrerer mot populasjonskennetegn tyder på at det er skjevheter i rekruttering til web- og telefonintervju som ikke er knyttet til variablene som inngår i vekten.

Av tabellen går det også frem at det er vesentlige forskjeller i svar på flere av indikatorene som inngår i SSBs offisielle statistikk mellom dem som har svart på web og telefon. Særlig stor forskjell er det i andel som oppgir å ha god helse (82 prosent blant dem som svarte på telefon, 77 prosent blant dem som svarte på web), i andelen som er tilfreds med jobben (henholdsvis 89 og 81 prosent) og andel som har to eller flere jobberelaterte helseplager (32 og 44 prosent). Alle disse variablene er relativt sensitive og subjektive og forskjellene går i samme retning, de som er intervjuet på telefon gir mer positive svar, noe som er i tråd med antakelsen om at selvadministrerte intervju gir mindre sosialt ønskelige svar.

Tabell 5.12 Andel sysselsatte og ulike arbeidsmiljøindikatorer etter modus og type vekt (startvekt, vekt kalibrert mot populasjon (pvekt), og separat kalibrering etter modus (pvekt_CA/pvekt_WB))

	Startvekt	pvekt	pvekt_CA/ pvekt_WB	Antall svar
Andel sysselsatte av alle respondenter				
Begge svarmodus samlet	80,5	76,4		17 971
Web	83,7	80,1	77,3	11 488
Telefon	75,0	70,3	75,3	6 483
Andel av sysselsatte som jobber i offentlig sektor				
Begge svarmodus samlet	34,5	32,1		15 240
Web	35,6	33,3	32,4	9 980
Telefon	32,5	29,8	31,4	5 260
Andel av sysselsatte som jobber på kontor (nesten hele tiden)				
Begge svarmodus samlet	33,4	30,6		15 240
Web	34,6	31,9	31,2	9 980
Telefon	31,2	28,1	29,5	5 260
God eller svært god helse				
Begge svarmodus samlet	78,4	77,5		15 387
Web	76,6	75,5	75,2	10 100
Telefon	81,8	81,2	81,2	5 287
Er tilfreds med jobben (veldig eller ganske)				
Begge svarmodus samlet	83,6	83,0		15 387
Web	81,0	80,3	80,1	10 100
Telefon	88,7	88,0	88,4	5 287
Har 2 eller flere jobbrelevante helseplager				
Begge svarmodus samlet	39,2	39,9		15 387
Web	43,4	44,3	44,2	10 100
Telefon	31,0	31,5	31,8	5 287
Hatt sykefravær som skyldes jobb				
Begge svarmodus samlet	6,8	7,1		15 387
Web	7,3	7,6	7,5	10 100
Telefon	6,0	6,1	6,2	5 287
Hatt sykefravær på mer enn 14 dager, siste 12 mnd				
Begge svarmodus samlet	18,4	18,5		15 387
Web	18,6	18,7	18,5	10 100
Telefon	18,0	18,0	18,3	5 287

Kilde: Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø, Statistisk sentralbyrå 2022

Ser man på de arbeidsmiljøindikatorer som handler om mer objektive forhold, som om man har hatt sykefravær, går forskjellen i samme retning (noe vanligere blant dem som har svart på web), men forskjellene er vesentlig mindre enn for de mer subjektive indikatorene.

Når tallene fra web og telefonintervjuene i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø i 2022 publiseres samlet vil vekten websvarene får være større enn telefonsvarene, fordi det er en større gruppe som har svart på web. Dette vil gi et brudd i tidsserien for statistikken, som vil være størst for de mer subjektive indikatorene. I løpet av 2024 vil SSB publisere en rapport med mer inngående analyser av seleksjons- og moduseffekter i dataene, som går nærmere inn på dette bruddet i tidsserien. Ved å sammenligne det rene telefonutvalget (delutvalg 1) med data fra 2019 vil det i større grad være mulig å gi anslag på hvilke endringer som skyldes faktiske endringer i arbeidsmiljø og hvilke forskjeller som skyldes endringer i metode.

I enhver undersøkelse, både i totaltelling og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidingen.

5.8. Innsamlingsfeil

Datainnsamling i denne undersøkelsen har foregått både ved hjelp av selvadministrert webskjema og CATI-basert innsamling (Computer Assisted Telephone Interviewing). I webskjema fylte respondenten ut skjemaet på en dataskjerm eller mobilskjerm og fikk opp ett eller flere spørsmål av gangen. I CATI foregikk datainnsamlingen på den måten at intervjuerne leste opp spørsmålene fra dataskjermen og registrerte respondentenes svar direkte på PC.

Datainnsamling gjennom webskjema har flere fordeler. Det kan oppleves ganske likt av alle, og vi antar at den som svarer ikke i like stor grad vil gi sosialt ønskede svar som når de intervjues av en person. Det kan være at man likevel introduserer skjevheter som en følge av at webskjemaet for eksempel ikke vil fungere på alle mobiler eller nettleisere, eller at ikke alle har tilgang til eller bruker internett.

Bruk av både webskjema og CATI gir muligheter for å tilpasse spørsmålene i overensstemmelse med respondentens situasjon og svar på tidligere spørsmål. Dermed reduseres mulighetene for at det blir stilt feil spørsmål til feil personer. Det er også mulig med kontroll av svarkonsistens mellom ulike spørsmål. I spørsmål hvor det er naturlig, er det lagt inn grenser for gyldige verdier, og en feilmelding vil komme opp på skjermen dersom de taster inn et svar som er inkonsistent med tidligere svar. Slike svarkontroller er lagt inn på to nivå. Noen feilmeldinger er absolutte, og kan ikke overstyres. Faren med dette er at respondenten ikke kommer videre i skjema og risikerer å avslutte utfyllingen på web. I CATI kan intervjueren hjelpe respondenten videre. Andre feilmeldinger er lagt inn som advarsler som respondenten kan velge å undertrykke. I Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø var det ingen absolutte kontroller, men noen advarsler. For eksempel kom det opp en advarsel dersom respondenten tastet inn et årstall som indikerte at hen var under 18 år da hen begynte å jobbe. Respondentene må også markere «vet ikke» eller «ønsker ikke å svare» dersom de forsøker å gå videre i skjemaet uten å avgi et svar.

En viktig fordel med både webskjema og CATI som innsamlingsmetode, er at vi får mindre frafall på enkeltspørsmål ved at mulighetene for hoppfeil reduseres. Samtidig ligger det farer i det at filtrene programmeres på forhånd. Eventuelle feil i programmeringen blir gjennomgående, og kan føre til at spørsmål blir verdiløse. Vi har ingen indikasjon på at det var noen slike feil i Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022.

Innsamlingsfeil kan også komme av at intervjuobjektet gir feil svar. Dette gjelder både for selvadministrert webskjema og CATI. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tid, eller det kan skyldes misforståelse av enkelte spørsmål. Når vi spør om forhold som folk erfaringsmessig finner kompliserte, må vi regne med å få en del feilaktige svar. Fordelen med CATI er at eventuelle misforståelser kan oppklares av intervjueren. Samtidig må intervjueren passe på å ikke gi for mye veiledning, slik at svarene blir for mye påvirket av intervjueren. I Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø er det få spørsmål som er veldig kompliserte. Likevel må man i flere av spørsmålene vurdere hvor stor del av arbeidstiden man blir utsatt for f.eks. støy, vibrasjoner, høy varme o.l. eller arbeider i visse stillinger (hode bøyd fremover, med armene løftet o.l.). Det er muligens ikke så lett å vurdere. Noen av spørsmålene kan også være vanskelige å besvare fordi man må huske aspekter ved arbeidsforholdene som ligger noe tilbake i tid ("har du i løpet av de siste 12 måneder...").

Innsamlingsfeil kan også oppstå fordi visse spørsmål oppfattes som sensitive. Respondentene kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar. Vurderingene som ligger til grunn for svaret kan også bli påvirket av hva respondenten oppfatter som sosialt ønskelig. Faren for dette er størst i CATI hvor respondenten skal avgi svaret til en intervjuer, i forhold til et webskjema som er mer anonymt. Spørsmålene som omhandler psykososialt arbeidsmiljø slik som konflikter, trakassering og ytringsklima på arbeidsplassen kan oppleves som sensitivt. Noen respondenter vil muligens unngå å svare oppriktig på dette i frykt for at arbeidsgiver skal få tak på informasjonen de har avgitt.

5.9. Bearbeidingsfeil

Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Slike feil kan oppstå for eksempel under omkodinger. Det har ikke blitt rapportert om slike feil i denne undersøkelsen.

Når en har rettet opp feil så langt det er mulig, er erfaringen at de statistiske resultatene i de fleste tilfeller påvirkes forholdsvis lite av både innsamlings- og bearbeidingsfeil. Virkningen av feil kan likevel være av betydning i noen tilfeller. Det gjelder særlig hvis feilen er systematisk, det vil si at den samme feilen gjøres relativt ofte. Tilfeldige feil har forventningen 0, og medfører ikke skjevhet i estimatene. En tenker seg at feil som ikke er systematiske trekker like mye i hver retning, og at de derfor har svært liten effekt.

6. Bearbeiding og tilrettelegging av data

Dataene som samles inn under intervjuet kompletteres med opplysninger hentet fra register. Disse blir lagt til både før og etter intervjuet.

6.1. Kontroller og feilrettinger

Dataene fra intervjuene blir bearbeidet umiddelbart etter endt intervjuing. I denne prosessen fjernes en del prosessvariabler, for eksempel variabler som angir starttid og stopptid for intervjuet. Det lages også avledede variabler. Ufullstendige intervju blir registrert som frafall.

6.2. Registerkoblinger

Informasjonen som blir lagt til før intervjuet er informasjon om arbeidssted og enkelte andre opplysninger om arbeidsgiver fra a-ordningen¹⁶ (sektor, antall ansatte). Navn på arbeidssted hentes fra a-ordningen. Intervjupersonen gis mulighet til å korrigere opplysningene. Yrke kartlegges i intervjuet. Deretter kodes yrkes- og næringsvariablene manuelt i SSB basert på informasjonen fra intervjuet. Kodingen av næring gjøres i samsvar med Standard for næringsgruppering (NACE) (Statistisk sentralbyrå 2008), mens koding av yrke gjøres i samsvar med STYRK/ISCO (Statistisk sentralbyrå 2011). Yrke kodes på 4-siffernivå (STYRK08) og næring på 3-siffernivå (SN07), men noen intervjupersoner får også færre siffer grunnet mangelfull informasjon i intervjuet. For dem som bekrefter arbeidssted fra register i intervjuet er det mulig å hente inn 5-sifret næringskode.

Flere registeropplysninger blir lagt til etter at datainnsamlingen er ferdig. Opplysninger om utdanning blir hentet fra utdanningsregisteret. Familieopplysninger, landbakgrunn, bosted og innvandring blir hentet fra befolkningsregisteret. Informasjon om personenes inntekt blir hentet fra Statistisk sentralbyrås inntektsregister. Opplysninger om inntekter for 2022 er innhentet fra flere kilder: Selvangivelsen, ligningsregisteret, lønns- og trekkoppgaverregisteret, NAV, arbeids- og inkluderingsdepartementet, Lånekassen og Husbanken. Siden intervjuet i hovedsak gjennomføres 2. halvår, brukes inntektsopplysninger fra samme året som levekårsundersøkelsen ble gjennomført, altså 2022. Disse dataene er klar våren 2023 og legges da til levekårsfilen.

Der blir også koblet på opplysninger om registrerte arbeidsforhold fra a-ordningen. Merk at disse opplysningene kun dekker lønnstakere. Det hentes inn opplysninger om hovedarbeidsforhold og biarbeid fra a-ordningen fra intervjumåned. Disse er ikke nødvendigvis de samme opplysningene som respondentene har bekreftet i intervjuet. Det er verdt å gjøre oppmerksom på at selv om det er stort samsvar, kan både variablene basert på intervju- og register ha feilkilder. Yrke fra register kan være feilrapportert fra arbeidsgiver¹⁷, men det er også grunn til å tro at mangelfull informasjon i intervjuet kan gi feilkoding, selv når koden angis med fire siffer. Både nærings- og yrkesopplysninger fra register er hentet fra måneden før intervjupersonen ble intervjuet, så bytte av jobb vil også kunne være en feilkilde og kunne føre til manglende samsvar mellom data fra intervju og register. Fra a-ordningen hentes også opplysninger om lønn fra intervjumåned.

I etterkant blir det også koblet på variabler om registrert (legemeldt) sykefravær fra NAV.

I 2019 ble husholdningskartleggingen for første gang kuttet fra intervjuet i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø. Dette er erstattet av variabler om husholdningen fra register (registerfamilie).

¹⁶ A-ordningen er en samordnet måte for arbeidsgivere å rapportere opplysninger om inntekt og ansatte til NAV, SSB og Skatteetaten.

¹⁷ <https://www.ssb.no/arbeid-og-lonn/om-variabelen-yrke>

En del av variablene ble tidligere levert ut for alle husholdningsmedlemmene. Siden husholdningen ikke lenger kartlegges i intervjuet, er det heller koblet på opplysninger for intervjupersonens partner, dersom de er registrert som gift eller samboer. Variablene som slutter på *_partner* viser til opplysninger for intervjupersonens partner. For eksempel viser *saminnt* samlet inntekt for respondenten, *saminnt_partner* viser samlet inntekt for den personen som er registrert som intervjupersonens partner i befolkningsregisteret. Ikke alle variablene som kobles på filen inkluderes på filen som leveres ut til SIKT. Les mer om dette i kapittel 8.

Utdanningsregisteret

Utdnivaa: Høyeste fullførte utdanning (IO).

Denne variabelen gjelder kun IO, og består av ett siffer, som står for utdanningsnivå (se tabell under).

Fagfelt: Utdanning, fagfelt (IO).

Denne variabelen gjelder kun IO, og består av ett siffer, som står for fagfelt (se lenke under).

Inndelingen av utdanningsnivå og fagfelt følger norsk standard for utdanningsgruppering. Dette er et 6-sifret codesystem som klassifiserer utdanningsaktiviteter etter nivå og fag. Standarden har følgende struktur:

- 1. siffer Nivå
- 2. siffer Fagfelt
- 2.-3. siffer Faggruppe
- 2.-4. siffer Utdanningsgruppe
- 1.-6. siffer Enkeltutdanning

1. og 2. siffer kan brukes til selvstendige grupperinger, mens 2.-3., 2.-4. og 1.-6. siffer i kombinasjon kan brukes som egne grupperinger i koding av utdanningsaktiviteter og produksjon av offisiell utdanningsstatistikk.

For inndeling av nivå, se under og for spesifikasjoner av fagfelt og øvrige koder, se Norsk standard for utdanningsgruppering (Statistisk sentralbyrå 2001):

http://www.ssb.no/emner/04/90/nos_c617/nos_c617.pdf

Tredeling av nivå	Nivå	Nivånavn	Klassetrinn
	0	Ingen utdanning og førskoleutdanning	Under skoleplikt
Obligatorisk utdanning	1	Barneskoleutdanning	1.-7. klasstrinn
	2	Ungdomsskoleutdanning	8.-10. klasstrinn
	3	Videregående, grunnutdanning	11.-12. klasstrinn
Mellomutdanning	4	Videregående, avsluttende utdanning	13. klasstrinn +
	5	Påbygging til videregående utdanning	14. klasstrinn +
Universitets- og høyskoleutdanning	6	Universitets- og høyskoleutdanning, lavere nivå	14. klasstrinn
	7	Universitets- og høyskoleutdanning, høyere nivå	18.-19. klasstrinn
	8	Forskerutdanning	20. klasstrinn +
	9	Uoppgitt	

Befolkningsregisteret

Invkot: Innvandringskategori

A Født i Norge med to norskfødte foreldre

B Innvandrere

C Norskfødte med innvandrerforeldre

E Utenlandsfødte med én norskfødt forelder

F Norskfødte med én utenlandsfødt forelder

G Utenlandsfødte med to norskfødte foreldre

Innvandrere er personer som er født i utlandet av to utenlandsfødte foreldre og som på et tidspunkt har innvandret til Norge.

Norskfødte med innvandrerforeldre er født i Norge, men har to foreldre som er innvandrere.

Følgende inndelinger blir brukt for personer med *annen innvandringsbakgrunn*:

- Utenlandsfødte med en norskfødt forelder
- Norskfødte med en utenlandsfødt forelder
- Utenlandsfødte med norskfødte foreldre (inkluderer utenlandsadopterte)

For mer informasjon om standard for gruppering av personer etter innvandringsbakgrunn, se:

<http://www.ssb.no/omssb/om-oss/nyheter-om-ssb/ny-innvandrergruppering>

Landbakgrunn

Landbakgrunn er eget, eventuelt mors, eventuelt fars utenlandske fødeland. For norskfødte er dette foreldrenes eventuelle utenlandske fødeland. Når begge foreldrene er født i utlandet, er de i de aller fleste tilfellene født i samme land. I tilfelle der foreldrene har ulikt fødeland, er det mors fødeland som blir valgt.

Variabelen er gruppert i følgende grupper:

1 = Norge

2 = Norden

3 = EU/EØS-området utenom Norden

4 = Europa utenfor EU/EØS-området

5 = Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand

6 = USA, Canada, Australia og New Zealand

Fylke: Fylke fra register

Dette er fylket IO er registrert bosatt i, og består av en 2-sifret kode. Fylkesnumrene følger standarden gjeldende fra 1. januar 2022:

<https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/104>

I tillegg hentes:

kjonn Kjønn

kullaldr IOs kullalder, dvs alder ved utgangen av året, fra register

7. Dokumentasjon av datafiler og publisering

Arkivfila danner grunnlaget både for den nasjonale levekårsstatistikken og for filen som sendes til SIKT (se kapittel 8). I dette kapittelet beskrives de omkodinger av bakgrunnsvariabler som gjøres i forbindelse med publisering på ssb.no.

Kjønn

Respondentenes kjønn (IO_kjonn) er hentet fra register og kodet slik:

1=Mann

2=Kvinne

Alder

I analysesammenheng brukes kullalder (*kullaldr*) som er IOs alder ved utgangen av året hoveddelen av undersøkelsen ble foretatt, dvs. per 31.12.2022. Aldersvariabelen deles inn i følgende aldersgrupper i Statistikkbanken:

18-24 år

25-44 år

45-66 år

Utdanningsnivå

I tabellene i statistikkbanken inngår utdanning som en av bakgrunnsvariablene f.o.m. 2022. Informasjonen er hentet fra SSBs register over høyeste fullførte utdanning per oktober 2022. For mer informasjon om inndeling av nivå og fagfelt, se Norsk standard for utdanningsgruppering (Statistisk sentralbyrå 2001): http://www.ssb.no/emner/04/90/nos_c617/nos_c617.pdf

I statistikkbanken er variabelen *utdnivaa* gruppert slik:

Grunnskole eller kortere (1. siffer NUS-kode: 0,1,2)

Videregående (1. siffer NUS-kode: 3,4,5)

Høyere utdanning – kort (1. siffer NUS-kode: 6)

Høyere utdanning – lang (1. siffer NUS-kode: 7, 8)

Uoppgitt utdanning (1. siffer NUS-kode: 9 eller mangler i register)

Yrke

Yrkesinndelingen på temaområdet arbeidsmiljø er basert på [Standard for yrkesklassifisering](#) (STYRK-08). Standarden har en hierarkisk inndeling, fra en grovinndeling av yrkesgrupper på 1-siffernivå til en fininndeling av yrker på 4-siffernivå. På grunn av utvalgets størrelse i levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø har vi ikke mulighet til å gå lenger ned enn 2-siffernivå i publiseringen av resultater. Inndelingen av yrkesgrupper på 1-siffernivå og 2-siffernivå finnes i [Klass](https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/7) <https://www.ssb.no/klass/klassifikasjoner/7>.

Næring

Næring er kodet etter [Standard for næringsgruppering](#) (NOS D 383), som bygger på EUs tilsvarende standard (NACE Rev. 2). I forbindelse med publisering av tall i Statistikkbanken blir næring gruppert etter to-sifret NACE-kode på følgende måte:

01-03 = Jordbruk, skogbruk og fiske

05-09 = Bergverksdrift og utvinning

10-33 = Industri

35-39 = Elektrisitet, vann og renovasjon

41-43 = Bygge- og anleggsvirksomhet

45-47 = Varehandel, motorvognreparasjoner

49-53 = Transport og lagring

55-56 = Overnattings- og serveringsvirksomhet

58-63 = Informasjon og kommunikasjon

64-66 = Finansiering og forsikring

68-75 = Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift

77-82 = Forretningsmessig tjenesteyting

84 = Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring

85 = Undervisning

86-88 = Helse- og sosialtjenester

90-99 = Personlig tjenesteyting

00 = Uoppgitt

7.1. Publiseringer på [ssb.no](#)

På bakgrunn av 2022-undersøkelsen ble det 18. desember 2023 publisert en artikkel med tilhørende tall på [ssb.no](#) under statistikkområdet Arbeidsmiljø. Denne blir publisert med kortnavnet *arbmiljo*. Direkte lenke til publiseringen: <https://www.ssb.no/arbmiljo>. Sist arbeidsmiljø ble kartlagt var i 2019, mens det etter planen vil bli samlet inn nye data på dette temaet i 2025.

8. Utlevering av data

8.1. Data tilgjengelig hos Sikt

En anonymisert fil fra Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø leveres til Sikt hvor den gjøres tilgjengelig for forskere og studenter. En fil med intervjudata påkoblet tilgjengelige registerdata sendes til Sikt rett etter statistikkpublisering. Når inntektsdata fra register blir klart i begynnelsen av 2024 blir dette koblet til filen og ny oppdatert fil blir sendt Sikt.

For å få utlevert data på individnivå fra Sikt må man være tilknyttet en godkjent forskningsinstitusjon. Forskeren eller studenten må selv sende melding til personvernombudet. Informasjon om hvilke data som er tilgjengelige, beskrivelse av innhold på fil, og om hvordan man går frem for å få utlevert mikrodata finnes på nettsidene til Sikt: www.sikt.no. Vedlegg H viser hvilke variabler som inngår i filen som gjøres tilgjengelig for forskning via Sikt for Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022.

Sletting og omkodinger av data før utlevering til Sikt

For å anonymisere filen når den gjøres tilgjengelig for forskning blir en del informasjon fjernet fra filen. Dette gjelder all intervjuinformasjon gitt som fritekst, samt identifiserende registerinformasjon. Flere av registervariablene som leveres ut blir kodet om og aggregert til mindre detaljert nivå. Kun utvalgte inntektsdata hentet fra register blir beholdt, og disse blir avrundet og ekstremverdier fjernet. Alle inntektsvariabler avrundes til nærmeste hele 1000 for månedsinntekter (a-ordningen) og 10000 for årsinntekter (inntektsregisteret) og svært høye beløp sensureres.

Brukere av dataene har etterspurt mer detaljert informasjon om yrke og næring. For næring hentet fra register er det mulig å hente koden med 5 siffer. For lønnstakere i næringer med 20 000 sysselsatte i populasjonen er derfor næringskode kodet med 5 siffer, mens det for personer i næringer med færre ansatte kun gis ut med 3 siffer.

Datasett med variabelbeskrivelser gjøres tilgjengelig i Surveybanken til Sikt: <https://sikt.no/tjenester/finn-data/surveybanken>.

Referanser

- Andersen, Arne m.fl (2003): «EU-SILC: Pilot Survey. Quality Report from Statistics Norway». Documents 2003/1, Statistisk sentralbyrå.
- Berg, Nina m.fl. (2020): Report from the Norwegian SILC web pilot 2019. Notater 2020/29. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/sosiale-forhold-og-kriminalitet/artikler-og-publikasjoner/report-from-the-norwegian-silc-web-pilot-2019>
- Holth, Bjørn Are (2003): «Arbeids- og bedriftsundersøkelsen 2003 – Dokumentasjonsrapport». Notater 2003/66. Statistisk sentralbyrå.
- Kleven, Øyvind og Tove Bergseteren (2023)¹⁸: Ulike innsamlingsmåter i Velgerundersøkelsen 2019. Notater 2023/33. Statistisk sentralbyrå. <https://www.ssb.no/valg/kommunestyre-og-fylkestingsvalg/artikler/ulike-innsamlingsmater-i-velgerundersokelsen-2019>
- Statistisk sentralbyrå (2008): Næringsstandard og næringskoder. <https://www.ssb.no/virksomheter-foretak-og-regnskap/naeringsstandard-og-naeringskoder>
- Statistisk sentralbyrå (2001): "Norsk standard for utdanningsgruppering. Revidert 2000. Bokmål". NOS C-617, Statistisk sentralbyrå.
- Statistisk sentralbyrå (2011): "Yrkesklassifisering 08". <https://www.ssb.no/klass/#!/klassifikasjoner/7>

---

¹⁸ Kleven og Bergseteren (2023) gir en mer detaljert gjennomgang av ulike feilkilder knyttet til datainnsamling ved hjelp av spørreskjema.

Vedlegg A: Informasjonsbrev til respondenter

Teksten i brevene var på bokmål, nynorsk og engelsk. Kun bokmål er gjengitt nedenfor.

Delutvalg 1 (kun web):

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei,

Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger dine svar i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø.

I undersøkelsen skal du svare på noen spørsmål om arbeidsmiljøet på din arbeidsplass. Vi ønsker svar fra deg uansett hva du jobber med og enten du jobber lite eller mye. Vi ønsker dine svar også selv om du for tiden ikke er i arbeid.

Benytt lenken nedenfor for å svare på undersøkelsen:

<<link: {'https://svar.ssb.no/lka2022hoved/ | https://svar.ssb.no/lka2022hoved/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn. Om du blir bedt om å logge inn, skriv inn:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Det tar omtrent 20-25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, helsesituasjon, og sosiale relasjoner på jobb.

Svarene dine er viktige

Du er en av 35 000 personer som er trukket ut fra Folkeregisteret til å svare. Opplysningene gir oss viktig informasjon om arbeidsforhold i Norge i dag. Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Resultatene fra undersøkelsen skal brukes i offisiell statistikk om arbeidsmiljø i Norge. Anonyme data vil også gjøres tilgjengelig for forskning. Offentlige myndigheter og arbeidslivsorganisasjonene vil benytte statistikken til å iverksette tiltak for å bedre arbeidsforholdene i Norge

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Opplysningene dine er sikre hos oss

Vi bruker svarene dine kun til å utarbeide statistikk om arbeidsmiljø, og enkelt svar vil aldri bli offentliggjort. Du kan når som helst trekke deg og be om at svarene dine blir slettet. Dette gjør du ved å ringe eller sende oss en e-post.

For at spørreskjemaet skal være så kort som mulig, henter vi opplysninger om deg og din husstand fra registre SSB har tilgang til. Dette gjelder opplysninger fra Folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen, opplysninger om arbeidsforhold, sykefravær, inntekt, trygder og stønader fra Skatteetaten og Nav og om innvandring fra UDI. For å kunne undersøke sammenhenger mellom arbeidsmiljø og videre løp i arbeidslivet vil det kobles på registeropplysninger om sykefravær og inntekt i inntil ti år etter undersøkelsen. Vi anonymiserer alle opplysningene om deg innen ti år etter at du har svart.

Kontakt oss på

- e-post: <<link: {'svar@ssb.no | mailto:svar@ssb.no?subject=Arbeidsmiljo:' +navn+', '+intervjuObjektId}>>

- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen

Geir Axelsen

administrerende direktør

Delutvalg 2 (mixed mode):

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei,

Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger dine svar i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø.

I undersøkelsen skal du svare på noen spørsmål om arbeidsmiljøet på din arbeidsplass. Vi ønsker svar fra deg uansett hva du jobber med og enten du jobber lite eller mye. Vi ønsker dine svar også selv om du for tiden ikke er i arbeid.

Benytt lenken nedenfor for å svare på undersøkelsen:

<<link:{'<https://svar.ssb.no/lka2022hoved/> | [Lenken logger deg automatisk inn. Om du blir bedt om å logge inn, skriv inn:](https://svar.ssb.no/lka2022hoved/?KeyValue='+intervjuObjektId+' '+passordWeb}>></p></div><div data-bbox=)

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Det tar omtrent 20-25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, helsesituasjon, og sosiale relasjoner på jobb.

Svarene dine er viktige

Du er en av 35 000 personer som er trukket ut fra Folkeregisteret til å svare. Opplysningene gir oss viktig informasjon om arbeidsforhold i Norge i dag. Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Resultatene fra undersøkelsen skal brukes i offisiell statistikk om arbeidsmiljø i Norge. Anonyme data vil også gjøres tilgjengelig for forskning. Offentlige myndigheter og arbeidslivsorganisasjonene vil benytte statistikken til å iverksette tiltak for å bedre arbeidsforholdene i Norge

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Opplysningene dine er sikre hos oss

Vi bruker svarene dine kun til å utarbeide statistikk om arbeidsmiljø, og enkelt svar vil aldri bli offentliggjort. Du kan når som helst trekke deg og be om at svarene dine blir slettet. Dette gjør du ved å ringe eller sende oss en e-post.

For at spørreskjemaet skal være så kort som mulig, henter vi opplysninger om deg og din husstand fra registre SSB har tilgang til. Dette gjelder opplysninger fra Folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen, opplysninger om arbeidsforhold, sykefravær, inntekt, trygder og stønader fra Skatteetaten og Nav og om innvandring fra UDI. For å kunne undersøke sammenhenger mellom arbeidsmiljø og videre løp i arbeidslivet vil det kobles på registeropplysninger om sykefravær og inntekt i inntil ti år etter undersøkelsen. Vi anonymiserer alle opplysningene om deg innen ti år etter at du har svart.

Kontakt oss på

- e-post: <<link:{'svar@ssb.no'|mailto:svar@ssb.no?subject=Arbeidsmiljo:'+'navn+'+'intervjuObjektId}>>
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Geir Axelsen
administrerende direktør

Delutvalg 3 (kun telefon):

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei,

Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger dine svar i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø.

I undersøkelsen skal du svare på noen spørsmål om arbeidsmiljøet på din arbeidsplass. Vi ønsker svar fra deg uansett hva du jobber med og enten du jobber lite eller mye. Vi ønsker dine svar også selv om du for tiden ikke er i arbeid.

Vi kommer snart til å ringe deg

En av våre intervjuere vil snart ringe deg for å gjennomføre intervjuet på telefon. Det tar omtrent 25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, din helsesituasjon og sosiale relasjoner på jobb.

Dersom du selv ønsker å avtale et passende tidspunkt for intervjuet, ta kontakt med oss på <<link:{{svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=LKA:'+navn+','+intervjuObjektId}}>> eller telefon 62 88 56 08.

Svarene dine er viktige

Du er en av 35 000 personer som er trukket ut fra Folkeregisteret til å svare. Opplysningene gir oss viktig informasjon om arbeidsforhold i Norge i dag. Det er frivillig å delta i undersøkelsen. Resultatene fra undersøkelsen skal brukes i offisiell statistikk om arbeidsmiljø i Norge. Anonyme data vil også gjøres tilgjengelig for forskning. Offentlige myndigheter og arbeidslivsorganisasjonene vil benytte statistikken til å iverksette tiltak for å bedre arbeidsforholdene i Norge.

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Opplysningene dine er sikre hos oss

Vi bruker svarene dine kun til å utarbeide statistikk om arbeidsmiljø, og enkelt svar vil aldri bli offentliggjort. Du kan når som helst trekke deg og be om at svarene dine blir slettet. Dette gjør du ved å ringe eller sende oss en e-post.

For at spørreskjemaet skal være så kort som mulig, henter vi opplysninger om deg og din husstand fra registre SSB har tilgang til. Dette gjelder opplysninger fra Folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen, opplysninger om arbeidsforhold, sykefravær, inntekt, trygder og stønader fra Skatteetaten og Nav og om innvandring fra UDI. For å kunne undersøke sammenhenger mellom arbeidsmiljø og videre løp i arbeidslivet vil det kobles på registeropplysninger om sykefravær og inntekt i inntil ti år etter undersøkelsen. Vi anonymiserer alle opplysningene om deg innen ti år etter at du har svart.

Kontakt oss på

- e-post: <<link: {'svar@ssb.no | mailto:svar@ssb.no?subject=Arbeidsmiljo:' + navn + ', '+ intervjuObjektId}>>
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Geir Axelsen
administrerende direktør

Vedlegg B: Informasjonsbrev til foresatte

LKA «io_nr»

TIL FORESATTE FOR

«navn»

«ADR1»

«ADR2»

«ADR3»

«ADR4»

Oslo, «UTSEND_DATO»

Vi ønsker å intervjuere ditt barn i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022

Vi vil informere om at din «slekt_B» er trukket ut til å delta i Statistisk sentralbyrå (SSB) sin undersøkelse om arbeidsmiljø. «HAN_HUN_B» har mottatt et eget brev med informasjon om undersøkelsen.

Svarene «HANS_HENNES_B» er viktige

«HAN_HUN_B» er én av omtrent 35 000 personer som er trukket tilfeldig fra Folkeregisteret til å delta i undersøkelsen. Det er frivillig å delta, men for at vi skal få gode og pålitelige resultater, er det viktig at din «SLEKT_B» blir med.

Du kan lese mer om undersøkelsen på denne nettsiden: www.ssb.no/arbeidsmiljo-svar.

For information in English, see www.ssb.no/en/arbeidsmiljo-svar.

Opplysningene er sikre hos oss

- Svarene bruker vi kun til å utarbeide offisiell statistikk, og enkelt svar vil aldri bli offentliggjort.
- Man kan når som helst trekke seg og be om at opplysningene blir slettet. Dette gjør du ved å ringe eller sende oss en e-post.
- For å gjøre intervjuet kortere, henter vi opplysninger fra registre SSB har tilgang til. Dette gjelder opplysninger fra Folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoleeiere og Lånekassen, opplysninger om arbeidsforhold, sykefravær, inntekt, trygder og stønader fra Skatteetaten og NAV, og om innvandring fra UDI.
- For å kunne undersøke sammenhenger mellom arbeidsmiljø og videre løp i arbeidslivet vil det kobles på registeropplysninger om sykefravær og inntekt i inntil ti år etter undersøkelsen.
- Vi anonymiserer alle opplysningene om din «SLEKT_B» ti år etter at intervjuet er gjennomført.

Kontakt oss på

E-post: svaer@ssb.no

Telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09-21 mandag til torsdag og kl. 09-15 fredag

Med vennlig hilsen

Geir Axelsen
administrerende direktør

Bengt Oscar Lagerstrøm
seksjonssjef

Vedlegg C: Påminnelser brev

Påminnelse 1, delutvalg 1.

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei,

Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger dine svar i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø.

I undersøkelsen skal du svare på noen spørsmål om arbeidsmiljøet på din arbeidsplass. Vi ønsker svar fra deg uansett hva du jobber med og enten du jobber lite eller mye. Vi ønsker dine svar også selv om du for tiden ikke er i arbeid.

Benytt lenken nedenfor for å svare på undersøkelsen:

<<link: {'https://svar.ssb.no/lka2022hoved/ | https://svar.ssb.no/lka2022hoved/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn. Om du blir bedt om å logge inn, skriv inn:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Det tar omtrent 20-25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, helsesituasjon, og sosiale relasjoner på jobb.

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Kontakt oss på

- e-post: <<link: {'svar@ssb.no | mailto:svar@ssb.no?subject=Arbeidsmiljo:'+navn+', '+intervjuObjektId}>>
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen

Statistisk sentralbyrå

Påminnelse 2, delutvalg 1:

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei,

Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger fortsatt dine svar i undersøkelsen om arbeidsmiljø. Mange har allerede svart på undersøkelsen, men vi trenger også svar fra deg. Du representerer ditt yrke, og dersom du svarer vil vi få bedre kunnskap om hvordan arbeidsmiljøet er innenfor ditt yrke.

Vi er interessert i dine svar, uansett hva slags type jobb du har og hvor mye du jobber. Dersom du for tiden ikke er i arbeid, ønsker vi likevel at du svarer på undersøkelsen.

Benytt lenken nedenfor for å svare på undersøkelsen:

<<link:{'https://svar.ssb.no/lka2022hoved/|https://svar.ssb.no/lka2022hoved/?KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn. Om du blir bedt om å logge inn, skriv inn:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Det tar omtrent 20-25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, helsesituasjon, og sosiale relasjoner på jobb.

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Kontakt oss på

- e-post: <<link:{'svar@ssb.no|mailto:svar@ssb.no?subject=Arbeidsmiljo:'+navn+','+intervjuObjektId}>>
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Statistisk sentralbyrå

Påminnelse 3, delutvalg 1:

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei,

Det er fortsatt mulig å svare i levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø. Dersom du svarer får vi bedre informasjon om arbeidsmiljøet innenfor din yrkesgruppe. Vi håper du vil ta deg tid til å delta.

Vi er interessert i dine svar, uansett hva slags type jobb du har og hvor mye du jobber. Dersom du for tiden ikke er i arbeid, ønsker vi likevel at du svarer på undersøkelsen.

Benytt lenken nedenfor for å svare på undersøkelsen:

<<link:{'https://svar.ssb.no/lka2022hoved/|https://svar.ssb.no/lka2022hoved/?KeyValue='+intervjuObjektId+','+passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn. Om du blir bedt om å logge inn, skriv inn:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Det tar omtrent 20-25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, helsesituasjon, og sosiale relasjoner på jobb.

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Kontakt oss på

- e-post: <<link: {'svar@ssb.no | mailto:svar@ssb.no?subject=Arbeidsmiljo:' + navn + ', '+ intervjuObjektId}>>
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Statistisk sentralbyrå

Påminnelse 1, delutvalg 2:

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei,

Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger dine svar i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø.

I undersøkelsen skal du svare på noen spørsmål om arbeidsmiljøet på din arbeidsplass. Vi ønsker svar fra deg uansett hva du jobber med og enten du jobber lite eller mye. Vi ønsker dine svar også selv om du for tiden ikke er i arbeid.

Benytt lenken nedenfor for å svare på undersøkelsen:

<<link: {'https://svar.ssb.no/lka2022hoved/ | https://svar.ssb.no/lka2022hoved/?KeyValue=' + intervjuObjektId + ', '+ passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn. Om du blir bedt om å logge inn, skriv inn:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Det tar omtrent 20-25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, helsesituasjon, og sosiale relasjoner på jobb.

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Kontakt oss på

- e-post: <<link: {'svar@ssb.no | mailto:svar@ssb.no?subject=Arbeidsmiljo:' + navn + ', '+ intervjuObjektId}>>
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Statistisk sentralbyrå

Påminnelse 2, delutvalg 2:

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei,

Det er fortsatt mulig å svare i levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø. Dersom du svarer får vi bedre informasjon om arbeidsmiljøet innenfor din yrkesgruppe. Vi håper du vil ta deg tid til å delta.

Vi er interessert i dine svar, uansett hva slags type jobb du har og hvor mye du jobber. Dersom du for tiden ikke er i arbeid, ønsker vi likevel at du svarer på undersøkelsen.

Benytt lenken nedenfor for å svare på undersøkelsen:

<<link: {'https://svar.ssb.no/lka2022hoved/ | https://svar.ssb.no/lka2022hoved/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn. Om du blir bedt om å logge inn, skriv inn:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Det tar omtrent 20-25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, helsesituasjon, og sosiale relasjoner på jobb.

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Kontakt oss på

- e-post: <<link: {'svar@ssb.no | mailto:svar@ssb.no?subject=Arbeidsmiljo:' + navn + ', '+intervjuObjektId}>>
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Statistisk sentralbyrå

Påminnelse 3, delutvalg 2:

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Hei,

Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger fortsatt dine svar i undersøkelsen om arbeidsmiljø. Mange har allerede svart på undersøkelsen, men vi trenger også svar fra deg. Du representerer ditt yrke, og dersom du svarer vil vi få bedre kunnskap om hvordan arbeidsmiljøet er innenfor ditt yrke.

Vi er interessert i dine svar, uansett hva slags type jobb du har og hvor mye du jobber. Dersom du for tiden ikke er i arbeid, ønsker vi likevel at du svarer på undersøkelsen.

Vi kommer snart til å ringe deg

En av våre intervjuere vil snart ringe deg for å gjennomføre intervjuet på telefon.

Dersom du selv ønsker å avtale et passende tidspunkt for intervjuet, ta kontakt med oss på <<link: {'svar@ssb.no | mailto: svar@ssb.no?subject=LKA: '+navn+', '+intervjuObjektId}>> eller telefon 62 88 56 08.

Dersom du heller ønsker å svare på undersøkelsen på internett, benytt lenken nedenfor:

<<link: {'https://svar.ssb.no/lka2022hoved/ | https://svar.ssb.no/lka2022hoved/?KeyValue='+intervjuObjektId+', '+passordWeb}>>

Lenken logger deg automatisk inn. Om du blir bedt om å logge inn, skriv inn:

Bruker-ID: <<intervjuObjektId>>

Passord: <<passordWeb>>

Det tar omtrent 20-25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, helsesituasjon, og sosiale relasjoner på jobb.

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Kontakt oss på

- e-post: <<link: {'svar@ssb.no | mailto: svar@ssb.no?subject=Arbeidsmiljo: '+navn+', '+intervjuObjektId}>>
- telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Statistisk sentralbyrå

Påminnelse 1, delutvalg 3:

LKA <<ioNr>>

Til <<navn>>

Vi trenger fortsatt svar fra deg i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø

For en stund siden forsøkte vi å kontakte deg i forbindelse med Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø. Du er en av 35 000 som er trukket ut fra Folkeregisteret til undersøkelsen. Det er frivillig å delta, men det er viktig at så mange som mulig svarer for at vi skal kunne lage offisiell statistikk om arbeidsmiljø for hele befolkningen.

Vi kommer snart til å ringe deg

En av våre intervjuere vil snart ringe deg for å gjennomføre intervjuet på telefon. Det tar omtrent 25 minutter å svare på undersøkelsen dersom du er i arbeid. Du vil få spørsmål om ulike sider ved jobben din, som hjemmekontor, trivsel, din helsesituasjon og sosiale relasjoner på jobb.

Vi ønsker svar fra deg uansett hva du jobber med og enten du jobber lite eller mye. Vi ønsker dine svar også selv om du for tiden ikke er i arbeid.

Du kan lese mer om undersøkelsen på <https://ssb.no/arbeidsmiljo-svar>

Kontakt oss

Dersom du selv ønsker å avtale et passende tidspunkt for intervjuet, eller har spørsmål om undersøkelsen, ta kontakt med oss på <<link: {'svar@ssb.no | mailto:svar@ssb.no?subject=LKA:'+navn+', '+intervjuObjektId}>> eller telefon 62 88 56 08.

Svartjenesten er åpen kl. 09–21 mandag til torsdag og kl. 09–15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Statistisk sentralbyrå

Nekterbrev:

LKA<<ioNr>>

TIL <<navn>>

Hei!

For en stund siden kontaktet vi deg i forbindelse med Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø. Vi har forståelse for at det ikke alltid passer å bli intervjuet. Vi trenger flere svar for å få sikker informasjon om arbeidsforholdene i Norge og tillater oss derfor å kontakte deg igjen.

Når passer det for deg å bli intervjuet?

En av våre intervjuere ringer deg igjen om kort tid for å høre om det passer bedre å delta nå. Ta gjerne kontakt på 62 88 56 08 eller <<link: {'svar@ssb.no | mailto:svar@ssb.no?subject=LKA:'+navn+', '+intervjuObjektId}>> for å avtale et tidspunkt for intervju som passer for deg.

Svarene dine er viktige

Uansett hva slags forhold du har til temaene i undersøkelsen, trenger vi svarene dine. Svarene dine vil gi mer sikker informasjon om arbeidsmiljøet for ulike yrkesgrupper i Norge. Alle som jobber i SSB har taushetsplikt og behandler all informasjon om deg konfidensielt.

Du kan lese mer om undersøkelsen på <<link: {'www.ssb.no/arbeidsmiljo-svar | https://www.ssb.no/arbeidsmiljo-svar'}>>

Kontakt oss på

E-post: <<link: {'svar@ssb.no | mailto:svar@ssb.no?subject=LKA:'+navn+', '+intervjuObjektId}>>

Telefon: 62 88 56 08

Svartjenesten er åpen kl. 09-21 mandag til torsdag og 09-15 fredag.

Tusen takk for at du deltar!

Med vennlig hilsen
Statistisk sentralbyrå

Vedlegg D: SMS utsendinger

Hovedutsending, delutvalg 1 og 2:

Til <<navn>>. Du er trukket til å delta i Statistisk sentralbyrås (SSB) levekårsundersøkelse om arbeidsmiljø. Informasjon om undersøkelsen og hvordan du svarer er sendt til deg via <<link:{"https://www.altinn.no"}>>. Vi ønsker svar fra deg, uansett om du er i arbeid eller ikke. Ved spørsmål ta kontakt med oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08. Mvh SSB

Hovedutsending, delutvalg 3:

Til <<navn>>. Du er trukket til å delta i Statistisk sentralbyrås (SSB) levekårsundersøkelse om arbeidsmiljø. Informasjon om undersøkelsen er sendt til deg i posten eller via <<link:{"https://www.altinn.no"}>>. En av våre intervjuere vil snart ringe deg. Dersom du har spørsmål eller ønsker å avtale tidspunkt for intervju ta kontakt med oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08. Mvh SSB

Påminnelse 1, delutvalg 1 og 2:

Hei! SSB trenger dine svar for å få informasjon om arbeidsforholdene i Norge. For å delta logger du deg inn i <<link:{"https://www.altinn.no"}>> hvor du finner brev med lenke til undersøkelsen. Kontakt oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 dersom du har spørsmål. Mvh. SSB

Påminnelse 2, delutvalg 1 og 2:

Hei! Mange har allerede svart på undersøkelsen om arbeidsmiljø, men vi trenger også svar fra deg. For å delta logger du deg inn i <<link:{"https://www.altinn.no"}>> hvor du finner brev med lenke til undersøkelsen. Kontakt oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 dersom du har spørsmål. Mvh. SSB

Påminnelse 3, delutvalg 1:

Hei! Vi trenger flere svar i Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø for å kunne lage pålitelig statistikk om arbeidsmiljøet for alle yrkesgrupper i Norge. For å delta logger du deg inn i <<link:{"https://www.altinn.no"}>> hvor du finner brev med lenke til undersøkelsen. Kontakt oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 dersom du har spørsmål. Mvh. SSB

Ekstra påminnelse til unge 18-24 år, delutvalg 1 og 2:

Hei! Vi trenger flere svar fra personer i alderen 18-24 år for å få kunnskap om arbeidsforholdene i Norge blant unge. For å delta i levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø logger du deg inn i <<link:{"https://www.altinn.no"}>> hvor du finner brev med lenke til undersøkelsen. Kontakt oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 dersom du har spørsmål. Mvh. SSB

Påminnelse 3, delutvalg 2 (info om modusbytte):

Hei! Vi trenger fortsatt svar fra deg i undersøkelsen om arbeidsmiljø. En av våre intervjuere kommer snart til å ringe deg for å gjennomføre et telefonintervju. Dersom du heller vil svare på web, logger du deg inn i <<link:{"https://www.altinn.no"}>> hvor du finner brev med lenke til undersøkelsen. Har du spørsmål eller ønsker å avtale tidspunkt for intervju kontakt oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08. Mvh. SSB

Påminnelse 4, delutvalg 2:

Hei! Vi trenger fortsatt svar fra deg i levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø. En av våre intervjuere vil snart ta kontakt med deg. Dersom du heller vil svare på web, logger du deg inn i <<link:{"https://www.altinn.no"}>> hvor du finner brev med lenke til undersøkelsen. Har du spørsmål

eller ønsker å avtale tidspunkt for intervju kontakt oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08. Mvh. SSB

Påminnelse 1 påbegynte, delutvalg 1 og 2:

Hei! Vi ser at du har begynt å svare på SSB sin levekårsundersøkelse om arbeidsmiljø. Vi er takknemlige om du fullfører undersøkelsen. Du kan benytte den samme lenken som tidligere, som du finner i brevet vi har sendt deg i <<link:{"https://www.altinn.no"}>>. Kontakt oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 dersom du har spørsmål. Mvh. SSB

Påminnelse 2 påbegynte, delutvalg 1 og 2:

Hei! Du har begynt å svare på undersøkelsen om arbeidsmiljø. Vi er takknemlige om du fullfører undersøkelsen. Ditt svar gir viktig kunnskap om arbeidsforholdene i Norge. Du kan benytte den samme lenken som tidligere, som du finner i brevet vi har sendt deg i <<link:{"https://www.altinn.no"}>>. Kontakt oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 dersom du har spørsmål. Mvh. SSB

Påminnelse 1, delutvalg 3:

Hei! En av våre intervjuere vil snart ringe deg i forbindelse med levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø. Vi trenger dine svar for å få kunnskap om arbeidsforholdene i Norge. Kontakt oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 dersom du har spørsmål eller ønsker å avtale tidspunkt for intervju. Dersom du allerede har en avtale kan du se bort fra denne meldingen. Mvh. SSB

Påminnelse 2, delutvalg 3:

Hei! Mange har allerede svart på undersøkelsen om arbeidsmiljø, men vi trenger også svar fra deg. Vi ønsker svar fra deg, uansett om du er i arbeid eller ikke. En av våre intervjuere vil snart ringe deg. Du kan også avtale tidspunkt for intervju ved å kontakte oss på kontakt på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08. Dersom du allerede har en avtale kan du se bort fra denne meldingen. Mvh. SSB

Påminnelse 3, delutvalg 3:

Hei! Vi trenger fortsatt svar fra deg for å få kunnskap om arbeidsmiljøet innenfor ulike yrkesgrupper. Du representerer ditt yrke. En av våre intervjuere vil snart ringe deg. Du kan også ta kontakt med oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 dersom du ønsker å avtale tidspunkt for intervjuet. Dersom du allerede har en avtale kan du se bort fra denne meldingen. Mvh. SSB

Påminnelse 4, delutvalg 3:

Hei <<navn>>. Vi har forsøkt å kontakte deg i forbindelse med Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø. Vi har også sendt deg brev i Altinn. Det er viktig å få svar fra alle som er trukket ut, så vi håper du vil delta. En av våre intervjuere vil snart ringe deg igjen. Du kan også ta kontakt med oss på e-post svar@ssb.no eller tlf. 62 88 56 08 dersom du ønsker å avtale tidspunkt for intervjuet. Dersom du allerede har en avtale kan du se bort fra denne meldingen. Mvh. SSB

SMS nektere, delutvalg 2 og 3:

Hei! Statistisk sentralbyrå (SSB) trenger flere svar for å lage god statistikk om arbeidsmiljø i Norge, og vi tillater oss derfor å kontakte deg igjen. Vi håper det passer bedre for deg å delta nå. Kontakt oss gjerne på 62885608 eller svar@ssb.no for å avtale et tidspunkt for intervju som passer for deg. Vennlig hilsen SSB

Vedlegg E: Papirutgave av skjemaet på norsk**Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø
2022**

Produktnummer 1007501

Spørreskjema

<u>INFORMASJON TIL DOKUMENTET</u>	57
<u>INTRODUKSJONSSIDE/SAMTYKKE</u>	58
<u>YRKESAKTIVITET</u>	58
<u>ARBEIDSSTED</u>	59
<u>TILKNYTNING TIL ARBEIDSLIVET</u>	63
<u>LEDEROPPGAVER</u>	64
<u>ARBEIDSTID</u>	64
<u>HJEMMEARBEID OG KONTORUTFORMING</u>	65
<u>KONTORUTFORMING</u>	66
<u>ERGONOMI</u>	67
<u>ARBEIDSTILLINGER</u>	67
<u>TUNGT FYSISK ARBEID</u>	69
<u>FYSISK ARBEIDSMILJØ</u>	70
<u>STØY, VIBRASJONER OG TEMPERATUR</u>	70
<u>HUDKONTAKT</u>	72
<u>INNÅNDING</u>	73
<u>BIOLOGISK MATERIALE</u>	75
<u>RISIKOVURDERING OG BESKYTTELSE</u>	76
<u>JOBBSIKKERHET</u>	76
<u>ORGANISATORISK ARBEIDSMILJØ</u>	78
<u>KRAV OG ARBEIDSMENGDE</u>	78
<u>TILGJENGELIGHET UTENOM ARBEIDSTID</u>	79
<u>KONTAKT MED KUNDER/ KLIENTER/ ELEVER/ PASIENTER OSV.</u>	80
<u>SIKKERHET</u>	80
<u>AUTONOMI/SELVBESTEMMELSE</u>	81
<u>NY TEKNOLOGI</u>	81
<u>PSYKOSOSIALT ARBEIDSMILJØ</u>	82
<u>STØTTE OG TILBAKEMELDINGER</u>	82
<u>YTRINGSKLIMA OG KONFLIKTER</u>	83
<u>VOLD, MOBBING, TRAKASSERING</u>	84
<u>UTVIKLINGSMULIGHETER</u>	86
<u>JOBBTILFREDSHET</u>	86
<u>HELSE</u>	87
<u>FUNKSJONSNEDESETTELSE</u>	87
<u>SYKEFRAVÆR</u>	88
<u>HELSEPROBLEMER</u>	88
<u>ARBEID / FAMILIE – GRENSELØST ARBEID</u>	92
<u>ARBEIDSULYKKER</u>	93
<u>HMS-APPARATET</u>	93

INFORMASJON TIL DOKUMENTET

Dette er papirversjonen av det elektroniske skjemaet til undersøkelsen.

I dokumentet kan det forekomme feil med hensyn til spørsmålstekster og hopp. Verifisering av spørsmålsstilling i det elektroniske skjemaet kan fås ved å kontakte Statistisk sentralbyrå - seksjon for leveårsstatistikk.

I spørreskjemaene skiller vi mellom tekst med ulike fargekoder. Dette gjør vi for å gjøre skjemaene mer oversiktlige og dermed lette arbeidet for intervjuerne. Skrifttypene forteller deg hva intervjuerne **kan**, **skal** og **ikke skal** lese opp for IO. Dette er hovedreglene:

- **Svart og grå skrift:** vanlig spørsmålstekst som skal leses. Grå tekst leses opp i telefonintervju men skal ikke være med i webversjon av skjema.
- **Grønn skrift:** Forklaringer, instruksjoner og informasjon til intervjuer
- **Blå skrift:** brukes ved gjentakelser, teksten leses ved behov
- **Lilla skrift:** spørsmål som intervjuerne skal svare på
- **Understreket:** teksten skal vektlegges
- **[Oransje skrift]:** koding av hjelpevariabler underveis som brukes i filtre, informasjon om hvor man sendes videre i skjema

Tekst som er skrevet i sort i spørsmålsteksten skal altså leses opp for IO, mens tekst som er skrevet i grønt ikke skal leses.

For svaralternativene er reglene litt annerledes. Svaralternativer som er nevnt i spørsmålsteksten og står i grønt **kan** leses dersom det er nødvendig å gjenta svaralternativene for IO.

Gjennom hele skjemaet kan intervjuerne trykke F8 'vet ikke' og F9 'vil ikke svare'.

Arbeid1b

Selv om du ikke jobbet noe den uka, hadde du en jobb eller en bedrift som du var borte fra?

1. Ja → fAr3_1a
  2. Nei [KODES SOM IKKE-SYSSELSATT] → Timer6
- Vet ikke - er ikke tillatt

Hvis Arbeid1b=1 (ja)

fAr3_1a

Omtrent hvor mange uker har du sammenhengende vært borte fra arbeidet til og med forrige uke?

1. 1 uke eller mindre [KODES SOM SYSSELSATT]
  2. 2-3 uker [KODES SOM SYSSELSATT]
  3. 4-12 uker [KODES SOM SYSSELSATT]
  4. 3-6 måneder [KODES SOM SYSSELSATT]
  5. 6-12 måneder [KODES SOM SYSSELSATT]
  6. Mer enn ett år [KODES SOM IKKE-SYSSELSATT]
- Vet ikke [KODES SOM SYSSELSATT]

Hvis sysselsatt

Arbeid1c

Har du mer enn ett arbeidsforhold, for eksempel en ekstrajobb?

1. Ja [KODES SOM FLERE ARBEIDSFORHOLD]
2. Nei [KODES SOM ETT ARBEIDSFORHOLD]

ARBEIDSSTED

Hvis flere arbeidsforhold (arbeid1c=1)

IntroTxt

[Telefon] Dette intervjuet handler om hovedjobben din, det vil si den jobben hvor du jobber flest timer.

[Web] Denne undersøkelsen handler om hovedjobben din, det vil si den jobben hvor du jobber flest timer.

Hvis sysselsatt og påkoblet registerinfo

Bed1a

Ifølge våre opplysninger arbeider du i:

<BEDRIFTENS NAVN>

<FILIAL>

<ADRESSE>

<POSTNR, POSTSTED>

[Tekst hvis ett arbeidsforhold:] Er dette riktig?

[Tekst hvis flere arbeidsforhold arbeid1c=1:] Er det riktig at dette er din hovedjobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis bed1a =2 (registerinfo stemmer ikke)

ELLER bedriftsnavn = blankt (ikke opplysninger fra register),

ELLER hvis bed1a=1 og næringskode= 78.200 fra register (registerinfo stemmer og man er ansatt i vikarbyrå/utleie)

Utleid1

Jobber du via et vikarbyrå eller bemanningsbyrå?

1. Ja → Utleid2
2. Nei → Bed1b

Hvis Utleid1=1

Utleid2

Er du for tiden utleid til én bedrift, eller er du utleid til flere ulike bedrifter?

1. Én bedrift → Bed1b_utleid
2. Flere ulike bedrifter → Bed1b_utleid
3. Er ikke utleid for tiden → Bed1b_utleid
4. Jobber i administrasjon i bemanningsbyrå → Sp6

Hvis bed1a =2 (registeropplysninger stemmer ikke) ELLER bedriftsnavn = blankt (ikke opplysninger fra register) og man ikke jobber via vikarbyrå (utleid1 ulik 1)

Bed1b

[Tekst hvis utleid1=2 ikke utleid] Hva er navnet på den bedriften [hvor du jobber/ [tekst hvis flere jobber arbeid2c=1:] der du har din hovedjobb]?

[TAST INN NAVNET PÅ BEDRIFTEN]

Bed1d

Hva er gate- eller veiadressen til bedriften?

[STRING]

Bed1e

Hva heter poststedet eller kommunen hvor bedriften ligger?

[STRING]

Bed2

Hva slags virksomhet drives i bedriften?

Beskriv bedriftens hovedvirksomhet, f.eks. jordbruk, omsorgstjenester, ungdomsskole e.l.

[STRING]

Hvis utleid2=1,2,3, Gjelder Bed1b_utleid tom. Bed2_utleid

Bed1b_utleid

[Tekst hvis utleid2=1 utleid til en bedrift] Hva er navnet på bedriften du er utleid til?

[Tekst hvis utleid2=2 utleid til ulike bedrifter] Hva er navnet på bedriften du er utleid til størst del av tiden?

[Tekst hvis utleid2=3 ikke utleid nå] Hva er navnet på bedriften du sist var utleid til?

[TAST INN NAVNET PÅ BEDRIFTEN]

Bed1d_utleid

Hva er gate- eller veiadressen til bedriften?

[STRING]

Bed1e_utleid

Hva heter poststedet eller kommunen hvor bedriften ligger?

[STRING]

Bed2_utleid

Hva slags virksomhet drives i bedriften?

Beskriv bedriftens hovedvirksomhet, f.eks. jordbruk, omsorgstjenester, ungdomsskole e.l.

[STRING]

Hvis sysselsatt og bed1a =2 (registerinformasjon om arbeidssted ikke stemmer)

ELLER sysselsatt og antall sysselsatte fra register mangler

Eller utleid2=1,2,3 (utleid) [For de som bekrefter registerinformasjon om arbeidssted kodes denne automatisk basert på register.]

Sp6

Hvor mange sysselsatte er det i denne bedriften, inkludert deg selv?

1. 1-9 personer → Sp6Sps
2. 10- 19 personer → Sp7a
3. 20- 49 personer → Sp7a
4. 50- 200 personer → Sp7a
5. Flere enn 200 → Sp7a

Hvis Sp6 = 1 (1-9 personer) eller registerinformasjon om at det er 1-9 ansatte

Sp6Sps

[Tekst hvis registerinfo 1-9 sysselsatte og ikke utleid (utleid1=2,8,9 eller missing, eller utleid2=4,8,9)] Hvor mange personer jobber i bedriften, inkludert deg selv?
 [Tekst hvis Sp6=1] Hva er det presise antallet, inkludert deg selv?
 [INTERVALL: 1-500]

Hvis Sp6sps=1

Sp6sps2

Jobber du alene i bedriften?

1. Ja → Sp7a
2. Nei → Sp7a

Hvis sysselsatt

Sp7a

[Tekst hvis utleid1 =2,8,9 eller missing eller utleid2=3,4,8,9 -> ikke utleid] Hvilket år begynte du å jobbe for denne bedriften?

[Tekst hvis utleid2=1 en bedrift] Hvilket år begynte du å jobbe for denne bedriften?

[Tekst hvis utleid2=2 ulike bedrifter] Hvilket år begynte du å jobbe for bemanningsbyrået eller vikarbyrået du er ansatt i?

HVIS IO HAR ARBEIDET DER I FLERE PERIODER, SKRIV DET ÅRET DA IO BEGYNTE
 [INTERVALL: 1943–2022]

Advarsel (regnet ut i fra alder) hvis IO var yngre enn 18 år da [hun/han] startet å arbeide i virksomheten «Begynte du i jobben da du var så ung (er født i <årstall>)?»

Hvis Sp7a = 2022, 2021

Sp7a2

Husker du også hvilken måned?

Januar

...

Desember

[Lage en variabel for antall år/ måneder personen har vært ansatt basert på Sp7a og Sp7a2, skal brukes som filter senere]

Hvis utleid2=2(flere bedrifter)

Utleid3

Har du vanligvis samme yrke og arbeidsoppgaver i bedriftene du er utleid til?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Yrk1

[TEKST HVIS SYSSELSATT OG UTLEID3≠ 1,2,3. SYSSELSATTE MINUS DE SOM ER UTLEID] HVA ER YRKET DITT I DENNE BEDRIFTEN?

[Tekst hvis utleid3 = 1, samme yrke der de er utleid] Hva er yrket ditt i bedriftene du er utleid til?

[Tekst hvis utleid3 = 2, ulike yrker der de er utleid] Hva er yrket ditt i bedriften der du er utleid størst del av tiden?

[Tekst hvis utleid3 = 3, ikke utleid nå] Hva var yrket ditt i bedriften du sist var utleid til?

Skriv inn yrke så presist som mulig. For eksempel 'møbelsnekker' i stedet for håndverker, eller 'økonomikonsulent' i stedet for konsulent.

[STRING]

Yrk1Oppg

Hva er de viktigste arbeidsoppgavene dine?

Gi en beskrivelse av arbeidet du gjør i ditt yrke. F.eks. bygge hus, økonomisk rådgivning eller lignende.

[STRING]

Hvis sysselsatt og mangler registerdata eller hvis Bed1a =2 (registerinfo stemmer ikke) eller hvis (Bed1a=1) og ikke er ansatt i register. Hvis ansatt i register kodes denne automatisk som ansatt]
Arbeid2a

(Telefon) Arbeider du som ansatt, som selvstendig næringsdrivende, som frilanser, som oppdragstaker, eller er det ulønnet arbeid i en familiebedrift?

(web): Arbeider du som ...

1	Ansatt	[KODES SOM ANSATT]
2	Selvstendig næringsdrivende	
3	Frilanser/oppdragstaker	[KODES SOM SELVSTENDIG]
4	Ulønnet arbeid i en familiebedrift	[KODES SOM FAMILIEBEDRIFT]

Hvis Arbeid2a=2 selvstendig næringsdrivende

Selvst1

Jobber du i et enkeltpersonsforetak eller er du ansatt i eget aksjeselskap?

1.	Enkeltpersonsforetak	[KODES SOM SELVSTENDIG]
2.	Ansatt i eget AS	[KODES SOM SELVSTENDIG]
3.	Jobber for eget AS men ikke ansatt	[KODES SOM SELVSTENDIG]
4.	Annet	

Hvis Arbeid2a=3 (frilanser/oppdragstaker)

Arbeid2a3

Arbeider du for én eller flere oppdragsgivere?

1	Én	[KODES SOM SELVSTENDIG]
2	Flere	[KODES SOM SELVSTENDIG]

Hvis Arbeid2a=1,8,9 (ansatte eller vet ikke/vil ikke svare) hvis arbeidssted ikke er hentet fra register (bed1a er ulik 1) eller hvis sektor mangler i register. Kodes automatisk hvis bed1a er lik 1 og ansatt i register og sektor er utfylt i register. For selvstendige, oppdragstakere/frilansere, familiearbeidere og utleide kodes det automatisk til privat sektor (Arbeid2a=2,3,4 eller utleid1=1).

Sektor1

Jobber du i offentlig eller privat sektor?

1. Offentlig
2. Privat

Hvis sektor1=1 (offentlig) og bed1a ulik 1

Sektor2 (telefon)

Er virksomheten du jobber i ...

1. Kommunal?
2. Fylkeskommunal?
3. Statlig?

(Weboppsett)

Er virksomheten du jobber i ...

1. Kommunal?
2. Fylkeskommunal?
3. Statlig?

Hvis (bed1a =1) og registerinfo om at man er ansatt i privat eid AS og ikke utleid (Utleid2=4 eller ikke besvart),

eller hvis registerinfo mangler eller ikke bekreftes (bed1a er ulik 1) og man er ansatt (Arbeid2a=1) i privat sektor (Sektor1 = 2) og ikke utleid (Utleid2=4 eller ikke besvart)

Eier_as

Er du selv eier eller medeier i bedriften [tekst hvis ett arbeidsforhold: du jobber i] [tekst hvis flere arbeidsforhold: der du har din hovedjobb]?

1. JA, eier alene [KODES SOM SELVSTENDIG]

2. JA, medeier [KODES SOM ANSATT]
 3. NEI [KODES SOM ANSATT]

Hvis Arbeid2a=2 selvstendig næringsdrivende eller Eier_as=1 (eier alene)

Selvst2

Omtrent hvor mange oppdragsgivere, kunder eller klienter har du arbeidet for de siste 12 månedene?

- 1 INGEN
 2 BARE ÉN
 3 2-9
 4 10 ELLER FLERE
 5 IKKE RELEVANT
 6 HUSKER IKKE

Hvis Selvst2=3, 4 eller 6:

Selvst3

Kom minst 75 prosent av [alternierende tekst for selvstendig/eier av AS: din inntekt som selvstendig næringsdrivende/inntekten til ditt AS] fra én og samme kunde eller oppdragsgiver?

- 1 JA
 2 NEI

TILKNYTNING TIL ARBEIDSLIVET

Hvis Arbeid2a = 1 (ansatt) og Eier_as ≠ 1 (ikke ansatte som er eneeier av bedriften de jobber i)

*Sp10

Er du fast eller midlertidig ansatt [tilleggstekst hvis utleid2=1,2 eller 3 (utleid): i vikarbyrået/bemanningsbyrået]?

1. Fast
2. Midlertidig

Hvis Sp10 = 2 (Midlertidig ansatt)

Sp11_ny

Hva slags midlertidig ansettelse har du? Er du....

1. på et arbeidsmarkedstiltak
2. i et engasjement eller prosjektansatt
3. ekstrahjelp eller sesongarbeider
4. vikar
5. lærling eller praktikant
6. trainee, forskningsassistent eller stipendiat
7. Eller noe annet

Hvis Arbeid2a = 1 (ansatt) og Eier_as ≠ 1 (ikke ansatte som er eneeier av bedriften de jobber i)

Sp12_ny

Har du skrevet under på en ansettelseskontrakt?

- 1 Ja
- 2 Nei
- 3 Husker ikke

Hvis Arbeid2a=2 (selvstendige) og Utleid1 =2 (ikke i bemanningsbyrå)

Snf4Ny_a

Arbeider du som innleid arbeidskraft eller konsulent i en annen bedrift, hele eller deler av tiden?

[Tekst hvis Arbeid1c=1: Gjelder hovedyrket, ikke bijobber.]

JA/NEI

Hvis Arbeid2a=1 (ansatte) og Sektor1 = 2 (privat sektor) og Utleid1 ulik 1 (ikke i bemanningsbyrå)
 Snf4Ny_b

Arbeider du som utleid arbeidskraft eller konsulent i andre virksomheter enn der du er ansatt, hele eller deler av tiden? [*Tekst hvis Arbeid1c=1: Gjelder hovedyrket, ikke bijobber.*]
 JA/NEI

Hvis Snf4Ny_a=1 (Selvstendig og utleid) eller Hvis Snf4Ny_b=1 (Ansatt og utleid)
 Snf4Ny_d

Hvis du tenker på siste arbeidsuke, hvor stor del av arbeidstiden jobbet du som utleid arbeidskraft eller konsulent?

1. Hele tiden
2. Mer enn halvparten av tiden
3. Mindre enn halvparten av tiden, **men mer enn**
4. Kun et par timer, eller ikke i det hele tatt

LEDEROPPGAVER

Hvis Sp6sps2 ulik 1 (jobber ikke alene)

Leder

Inngår det i dine arbeidsoppgaver å lede andres arbeid?

1. Ja
2. Nei

Hvis leder =ja

Leder2

Har du personalansvar?

1. Ja
2. Nei

ARBEIDSTID

Hvis sysselsatt

*Sp45

Hvilken arbeidstidsordning har du vanligvis?

Dagarbeid mellom kl. 0600 og 1800
 Skift- eller turnusarbeid
 Annen arbeidstidsordning

Alle sysselsatte

*Timer1

Hvor mange timer i uka jobber du vanligvis [*tekst hvis flere arbeidsforhold: i din hovedjobb?*]

Regn med regelmessig overtid og annet ekstraarbeid, også det som gjøres hjemmefra.

[TIMER] [MINUTTER]

Hvis Timer1=32-36 timer eller vet ikke/vil ikke svare og Sp45 = 2 eller 3.

Timer3

Er dette heltids- eller deltidsarbeid?

1. Heltid
2. Deltid
3. Usikker / vet ikke

Hvis ansatt (arbeid2a=1) og Sektor1=1 (offentlig) og Timer1 > 38 eller

Hvis ansatt (arbeid2a=1 og eier_as ulik 1) og Sektor1=2 (privat) og Timer1 > 40

Timer5

Du har svart at du vanligvis jobber mer enn [38/40] timer per uke. Er noe av dette timer som du får overtidsbetalt for eller timer som skal avspaseres?

1. Ja
2. Nei

Hvis arbeid1c = Ja (har flere arbeidsforhold)

*Timer2

Du har svart at du har mer enn ett arbeidsforhold. Hvor mange timer i uka jobber du vanligvis i dine andre jobber?

Ta med alle timene du jobber i andre arbeidsforhold enn hovedjobben din.

TIMER __ MINUTTER

Tekst hvis flere arbeidsforhold (arbeid1c = Ja):

For resten av spørsmålene skal du svare for din hovedjobb. Det vil si der du jobber flest timer.

Hvis ansatt og sp45 =2 eller 3

Hviletid

Har det den siste måneden hendt at du har hatt mindre enn 11 timer fri mellom to skift eller vakter?

1. Ja
2. Nei

Hvis ansatt og sp45 =2 eller 3

Nattarb1

Har du de siste 3 månedene jobbet natt, det vil si minst 3 timer sammenhengende mellom klokka 21 og 06?

1. Ja
2. Nei

Hvis Nattarb1=ja

Nattarb2

Omtrent hvor mange netter har du jobbet i løpet av de siste 3 månedene?

[Antall]

Hvis ikke sysselsatt eller Timer1 < 32 timer

[Hvis Timer1 >= 32 timer imputeres verdi 1 - yrkesaktiv.]

Timer6_ny

Betrakter du deg hovedsakelig som ...

1. Yrkesaktiv
- Arbeidsledig
- Pensjonist
- Arbeidsufør
- Student eller skoleelev
- Hjemmearbeidende
- Vernepliktig
- Annet

HJEMMEARBEID OG KONTORUTFORMING

Hvis Sp45 =1 (Sysselsatte som jobber dagtid mellom 06 og 18)

SpHjem0

Nå kommer noen spørsmål om å jobbe hjemmefra.

Har du mulighet til å jobbe noe hjemmefra?

1. Ja
2. Nei

Hvis SpHjem0=1

SpHjem1

Hvor ofte jobber du hele dager hjemmefra? Skjer det ...

1. Hver dag
2. Flere dager i uka
3. En dag i uka
4. Noen dager i måneden
5. Sjeldnere, eller
6. Aldri

Hvis SpHjem1<5

SpHjem1pan

Jobber du oftere hjemmefra nå enn du gjorde før koronapandemien?

1. Ja
2. Nei

Hvis SpHjem0=1

SpHjem2

Hvor ofte jobber du hjemmefra utenom vanlig arbeidstid? Skjer det ...

1. Hver dag
2. Flere dager i uka
3. En dag i uka
4. Noen dager i måneden
5. Sjeldnere, eller
6. Aldri

Hvis SpHjem2 =1,2,3 og Arbeid1a=1 (ikke fraværende sist uke)

SpHjem3

Hvor mange timer jobbet du hjemmefra utenom vanlig arbeidstid i forrige uke?**ANTALL HELE TIMER:***Hvis ansatt og Eier_as ulik 1 og SpHjem3 >0 og (ansatte som jobbet hjemmefra sist uke).*

SpHjem4_ny

Var disse timene i hovedsak ...

1. Del av din avtalte arbeidstid
  2. Tid som senere avspaseres
  3. Ubetalt overtid
  4. Betalt overtid
- VET IKKE

KONTORUTFORMING*Sysselsatte (arbeid1a=1 eller arbeid1b=1 og fAr3_1a ulik 6)*

IntroTxt

Nå kommer noen spørsmål om lokalene der du jobber.

Sp49a

Hvor stor del av arbeidstiden jobber du på et kontor eller i kontorlandskap?

1. Nesten hele tiden
2. Mer enn halvparten av tiden
3. Mindre enn halvparten av tiden, eller
4. Ikke i det hele tatt

Hvis Sp49a = 1, 2 og 3

Sp49b_ny

Jobber du i eget kontor, delt kontor eller kontorlandskap?

1. Eget kontor
2. Delt kontor eller kontorlandskap

3. Varierer

Hvis Sp49b_ny = 2 eller 3

Sp49c

Hvor mange personer deler du vanligvis kontor eller kontorlandskap med?

1. 1 person
2. 2 personer
3. 3 til 9 personer
4. 10 til 24 personer
5. Mer enn 24 personer
6. **VARIERER**
7. **Sitter vanligvis alene**

Hvis Sp49b_ny = 2 eller 3

Sp49d

Har du fast kontorplass?

1. JA
2. NEI

ERGONOMI

ARBEIDSSTILLINGER

Hvis sysselsatt

Sp37a

Nå kommer noen spørsmål om arbeidsstillinger og fysisk arbeid.

Må du i løpet av arbeidsdagen jobbe stående?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp37a = Ja

*Sp37b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen jobber du stående? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden, eller
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp37b <= 3 (halvparten av tiden eller mer)

Sp37b2

I hvor stor grad har du mulighet til å variere mellom å stå, sitte og gå? Vil du si...

1. I stor grad
2. I noen grad, eller
3. I liten grad

Hvis Sp49a > 1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp35a

Hender det at du må sitte på huk eller stå på knærne når du jobber?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp35a = ja

*Sp35b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen du sitter på huk eller står på knærne? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. 3/4 av tiden
3. halvparten av tiden
4. 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp39a

Hender det at du jobber i framoverbøyde stillinger uten å støtte deg med hendene eller armene?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp39a = Ja

*Sp39b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen jobber du i framoverbøyde stillinger uten å støtte deg med hendene eller armene? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. 3/4 av tiden
3. halvparten av tiden
4. 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp36a

Hender det at du må løfte i ubehagelige stillinger?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp36a = Ja

*Sp36b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen må du løfte i ubehagelige stillinger? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. 3/4 av tiden
3. Halvparten av tiden
4. 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis sysselsatt

Sp39c

Hender det at du jobber med hodet bøyd framover?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp39c = Ja

*Sp39d

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen jobber du med hodet bøyd framover? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp38a

Hender det at du jobber med hendene løftet i høyde med skuldrene eller høyere?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp38a = Ja

*Sp38b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen jobber du med hendene løftet i høyde med skuldrene eller høyere? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis sysselsatt

Sp41a

Hender det at du jobber med gjentatte og ensidige hånd- eller armbevegelser?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp41a = Ja

*Sp41b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen jobber du med gjentatte og ensidige hånd- eller armbevegelser? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

TUNGT FYSISK ARBEID

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp34a2

Hender det at du jobber så hardt at du blir svett eller andpusten?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp34a2 = Ja

*Sp34b2

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen jobber du så hardt at du blir svett eller andpusten? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp42a1

Må du daglig løfte noe som veier mer enn 20 kilo?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp42a1=ja

Sp42a2

Omtrent hvor mange ganger per dag må du løfte noe som veier mer enn 20 kilo? Vil du si...

1. Minst 20 ganger hver dag
2. 5-19 ganger
3. 1-4 ganger

FYSISK ARBEIDSMILJØ

Hvis sysselsatt

Sp30a_ny

Er det dårlig inneklima på jobben din, for eksempel trekk, tørr luft, dårlig ventilasjon eller lignende?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp30a_ny=ja

*Sp30b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen er du utsatt for dårlig inneklima? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

STØY, VIBRASJONER OG TEMPERATUR

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp25a

Er du i ditt daglige arbeid utsatt for ... så sterk støy at man må stå inntil hverandre og rope for å bli hørt?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp25a = ja

*Sp25b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen er du utsatt for så sterk støy at man må stå inntil hverandre og rope for å bli hørt? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp27a1

Er du i ditt daglige arbeid utsatt for ... vibrasjoner som får hele kroppen til å riste, for eksempel fra traktor, truck eller annen arbeidsmaskin?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp27a1 = Ja

*Sp27b1

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen er du utsatt for vibrasjoner som får hele kroppen til å riste?

Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp27a2

Er du i ditt daglige arbeid utsatt for ... vibrasjoner fra maskiner eller verktøy du holder med hendene?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp27a2 = Ja

*Sp27b2

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen er du utsatt for vibrasjoner fra maskiner eller verktøy du holder med hendene? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp28a

Er du i ditt daglige arbeid utsatt for ... varme på 28 grader eller mer?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp28a = Ja

*Sp28b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen er du utsatt for varme på 28 grader eller mer? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp29a

Er du i ditt daglige arbeid utsatt for ... kulde, for eksempel utendørsarbeid ved vintertid, eller arbeid i kalde rom eller lignende?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp29a = Ja

*Sp29b

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen er du utsatt for kulde? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden

3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

HUDKONTAKT

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp32a1

Har du i ditt daglige arbeid... hudkontakt med oljer, smøremidler, skjærevæsker, løsemidler eller avfettingsmidler?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp32a1 = Ja

*Sp32b1

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen har du hudkontakt med oljer, smøremidler, skjærevæsker, løsemidler eller avfettingsmidler? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp32a2

Har du i ditt daglige arbeid... hudkontakt med rengjøringsmidler eller desinfeksjonsmidler?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp32a2 = Ja

*Sp32b2

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen har du hudkontakt med rengjøringsmidler eller desinfeksjonsmidler? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis sysselsatt

Sp32c1

Har du i ditt daglige arbeid... hudkontakt med vann flere ganger i timen? Ta også med håndvask.

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp32c1 = Ja

*Sp32c2

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen har du hudkontakt med vann flere ganger i timen? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

INNÅNDING

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp33a0

Kan du i ditt arbeid tydelig se eller lukte ... støv, røyk, gasser eller damp? For eksempel byggestøv, eksos, sveiserøyk, støv fra mel, gass fra industriprosesser eller lignende?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp33a0 = Ja

Sp33a1

Kan du i ditt daglige arbeid tydelig se eller lukte ... støv eller røyk fra metaller? For eksempel sveiserøyk, bly, krom, nikkel, sink, aluminium, kobber eller tinnstøv?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp33a1 = Ja

*Sp33b1

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen kan du se eller lukte støv eller røyk fra metaller? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp33a0 = Ja

Sp33a2

Kan du i ditt daglige arbeid tydelig se eller lukte ... mineralstøv? For eksempel fra stein, kvarts, sement, asbest eller mineralull?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp33a2 = Ja

*Sp33b2

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen kan du se eller lukte mineralstøv? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp33a0 = Ja

Sp33a3

Kan du i ditt daglige arbeid tydelig se eller lukte ... organisk støv? For eksempel fra tekstiler, tre, mel, tøy eller dyr?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp33a3 = Ja

*Sp33b3

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen kan du se eller lukte organisk støv? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp33a0 = Ja

Sp33a4

Kan du i din arbeidssituasjon tydelig se eller lukte ... gasser eller damper? For eksempel fra industriprosesser, nedbrytningsprosesser eller lignende?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp33a4 = Ja

*Sp33b4

Kan du anslå hvor stor del av arbeidsdagen du kan se eller lukte noe av dette?

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Sp33a0=ja

Sp33a6

Kan du i ditt daglige arbeid lukte eller puste inn... eksos fra maskiner eller kjøretøy eller røyk fra forbrenning?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp33a6 = Ja

Sp33b6

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen kan du puste inn eller lukte eksos fra maskiner eller kjøretøy eller røyk fra forbrenning? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp33a5

Kan du i ditt daglige arbeid lukte eller puste inn... kjemikalier eller gass? For eksempel løsemidler, oljer, drivstoff, maling, eller ammoniakk, klor eller svovelgasser?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp33a5 = Ja

*Sp33b5

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen kan du lukte eller puste inn kjemikalier eller gass? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis sysselsatt

Sp34a1

Kan du i ditt daglige arbeid tydelig se eller lukte ... tobakksrøyk fra andres røyking?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp34a1 = Ja

*Sp34b1

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen kan du se eller lukte tobakksrøyk? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

BIOLOGISK MATERIALE

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp34a3a

Er du i ditt daglige arbeid i direkte kontakt med eller håndterer du... blod, spytt, avføring, urin, biologisk vev, brukt medisinsk utstyr, eller lignende?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp34a3a=ja

Sp34a3a2

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen er du i kontakt med eller håndterer dette? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp34a3c

Er du i ditt daglige arbeid i direkte kontakt med eller håndterer du... kloakk, slam, kompost, fordervet avfall eller lignende?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp34a3c=ja

Sp34a3c2

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen er du i kontakt med eller håndterer dette? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden
4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

Hvis Sp49a>1 (stilles ikke til de som jobber på kontor nesten hele tiden)

Sp34a3d

Er du i ditt daglige arbeid i direkte kontakt med eller håndterer du levende eller døde dyr, fjærkre, fisk eller skalldyr eller materialer fra dette?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp34a3d=ja

Sp34a3d2

Omtrent hvor stor del av arbeidsdagen er du i kontakt med eller håndterer dette? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Ca 3/4 av tiden
3. Ca halvparten av tiden

4. Ca 1/4 av tiden
5. Veldig liten del av tiden

RISIKOVURDERING OG BESKYTTELSE

Hvis JA på en eller flere av: sp32a1/-a2/-a3, sp33a0/-a5/-a6, sp34a3a/-3c/-3d

Risk0

Gjøres det regelmessige risikovurderinger for arbeid med kjemiske og biologiske stoffer eller materialer på arbeidsplassen din?

1. Ja
2. Nei
- Vet ikke

Hvis JA på en eller flere av: sp32a1/-a2/-a3, sp33a0/-a5/-a6, sp34a3a/-3c/-3d

RISK1rev

Opplever du at du har fått tilstrekkelig opplæring i hvordan du skal håndtere kjemiske eller biologiske stoffer på en trygg måte?

1. Ja
2. Nei

Hvis JA på en eller flere av: sp32a1/-a2/-a3, sp33a0/-a5/-a6, sp34a3a/-3c/-3d

Risk2rev

Er du beskyttet mot eksponering for kjemiske og biologiske stoffer eller materialer når du jobber?

1. Ja
2. Nei
- VET IKKE

Hvis Risk2rev=ja

Risk2rev_2a-d

Hva består beskyttelsen av? (flere svar er mulig)

- a) Lukkede systemer eller avskjerminger JA/NEI
- b) Avtrekk, punktavsug eller lignende JA/NEI
- c) Påbudt personlig verneutstyr JA/NEI
- d) Annen beskyttelse JA/NEI

JOBBSIKKERHET

Hvis sysselsatt

MisteJobb1

Nå kommer noen spørsmål om jobbsikkerhet

[Tekst hvis selvstendig eller fast ansatt Sp10 ulik 2] Mener du at du står i fare for å miste jobben i løpet av de neste 3 årene?

[Tekst hvis Sp10=2] Mener du at du står i fare for å stå uten jobb når den nåværende midlertidige stillingen din går ut?

1. Ja
2. Nei

Hvis MisteJobb1=ja og Sp10 IKKE LIK 2 (alle sysselsatte bortsett fra de med midlertidige stillinger)

MisteJobb2a-c

Er det på grunn av mulig nedlegging, nedbemanning, eller av andre grunner? Du kan oppgi flere svar.

- a. Nedlegging
- b. Nedbemanning
- c. Andre grunner

Hvis MisteJobb1=ja

MisteJobbPan

Er koronapandemien helt eller delvis årsak til at du står i fare for å [miste jobben/stå uten jobb]?

1. Ja
2. Nei

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 (ikke ansatte som er eeneier av bedriften de jobber i) og sp7a ulik 2022,2023

Omorg1

Har bedriften der du jobber omorganisert i løpet av de siste 3 årene?

Tekst hvis Sp7a = 2020, 2021

Har bedriften der du jobber omorganisert siden du begynte der?

1. Ja
  2. Nei
- VET IKKE

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 (ikke ansatte som er eeneier av bedriften de jobber i) og sp7a ulik 2022,2023

Omorg2

Har bedriften der du jobber nedbemannet i løpet av de siste 3 årene?

Tekst hvis Sp7a = 2020, 2021

Har bedriften der du jobber nedbemannet siden du begynte der?

1. Ja
  2. Nei
- VET IKKE

Hvis Omorg1=ja eller omorg2=1

Omorg3

Ble det [omorganisert (eller) nedbemannet] i avdelingen eller i gruppen du jobber i?

1. Ja
2. Nei

Hvis Omorg3=ja (i egen gruppe/avdeling)

Omorg4

Fikk du nye arbeidsoppgaver som følge av [omorganiseringen (eller)nedbemanningen]?

1. Ja
2. Nei

Hvis Omorg4=ja

Omorg5

Hadde du behov for opplæring i de nye arbeidsoppgavene?

1. Ja
2. Nei

Hvis Omorg5=ja

Omorg6

Fikk du nødvendig opplæring i de nye arbeidsoppgavene? Vil du si ...

1. Ja
2. Noe opplæring
3. Nei

Hvis Omorg3=1 (i egen gruppe/avdeling)

Omorg7

Snakket din nærmeste leder med deg om hvilke konsekvenser [omorganiseringen (eller) nedbemanningen] ville få for deg? Vil du si...

1. Ja
2. Nei
3. Ikke behov

Hvis Omorg3=1 (i egen gruppe/avdeling)

Omorg8

I hvilken grad opplever du at de ansattes ønsker og innspill ble tatt hensyn til i planleggingen og gjennomføringen av [omorganiseringen (eller) nedbemanningen]? Vil du si..

1. I stor grad
2. I noen grad
3. I liten grad
4. Ikke i det hele tatt
9. VET IKKE

ORGANISATORISK ARBEIDSMILJØ

Hvis Ansatt (arbeid2a=1) og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke de som eier bedriften de jobber i)

SpInform

Nå følger noen spørsmål om organisering av arbeidet på din jobb.

I hvilken grad får du i virksomheten du jobber informasjon om viktige beslutninger, endringer og planer i god tid? Vil du si...

1. I stor grad
2. I noen grad
3. I liten grad, eller
4. Ikke i det hele tatt

Hvis ansatt (arbeid2a=1) og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma)

Sp47a

Kan du selv bestemme når du vil ta pauser fra arbeidet? Gjelder dette ...

1. Hele eller nesten hele tiden
2. Tre fjerdedeler av tiden
3. Halvparten av tiden
4. En fjerdedel av tiden
5. Sjelden eller aldri?

Hvis sysselsatt

Sp47e

Har du gjentatte arbeidsoppgaver, slik at du gjør det samme time etter time? Gjelder dette ...

1. Hele eller nesten hele tiden
2. Tre fjerdedeler av tiden
3. Halvparten av tiden
4. En fjerdedel av tiden
5. Sjelden eller aldri?

KRAV OG ARBEIDSMENGDE

Hvis sysselsatt

QPS41_ny

Hvor ofte må du gjøre ting som du mener burde vært gjort annerledes? Er det..

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis sysselsatt

QPS42_ny

Hvor ofte får du oppgaver uten tilstrekkelige hjelpemidler og ressurser til å fullføre dem? Er det..

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis sysselsatt

QPS43_ny

Hvor ofte mottar du motstridende forespørsler fra to eller flere personer? Er det..

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis sysselsatt

QPS15_ny

Hvor ofte har du for mye å gjøre? Er det..

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis sysselsatt

QPS14_ny

Hvor ofte må du jobbe i et høyt tempo? Er det..

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis QPS15_ny eller QPS14_ny = 1 eller 2 og fAr3_1a < 3 (ikke vært borte 4 uker eller mer)

Sp47f

De siste 4 ukene, hvor ofte hadde du så mye å gjøre at du ikke fikk tatt matpause eller måtte jobbe ut over din vanlige arbeidstid? Hendte det ...

1. Daglig
2. Noen dager i uka
3. En dag i uka
4. Noen dager i måneden
5. Sjeldnere eller ikke i det hele tatt

TILGJENGELIGHET UTENOM ARBEIDSTID*Hvis sysselsatt og fAr3_1a < 3 (ikke vært borte 4 uker eller mer)*

Tilgjengelig1

I løpet av de siste 4 ukene, omtrent hvor ofte har du svart på jobbhenvelser i fritiden din?

1. Daglig
2. Noen dager i uka
3. En dag i uka
4. Noen dager i måneden
5. Sjeldnere eller ikke i det hele tatt

Hvis tilgjengelig1<5

Tilgjengelig2

[Tekst for ansatte hvis eier_as ulik 1] Forventer arbeidsgiver at du skal være tilgjengelig for henvendelser i fritiden din?

[Tekst for selvstendige eller eier_as=1] Forventes det i jobben din at du skal være tilgjengelig for henvendelser i fritiden din?

1. Ja
2. Nei
- Vet ikke

KONTAKT MED KUNDER/ KLIENTER/ ELEVER/ PASIENTER OSV.

Hvis sysselsatt

QPS35

Omtrent hvor stor del av arbeidstiden har du kontakt med kunder, klienter, elever, pasienter eller andre som ikke er ansatt på jobben din? Er det ...

1. Hele eller nesten hele tiden
2. Tre fjerdedeler av tiden
3. Halvparten av tiden
4. En fjerdedel av tiden
5. Mindre eller ikke i det hele tatt

Hvis QPS35=1,2,3,4

NFR13c_ny

Hvor ofte må du skjule egne negative følelser som for eksempel irritasjon, oppgitthet, sinne eller liknende overfor personer som ikke er ansatt på jobben din? Er det...

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis QPS35=1,2,3,4

NFR13d_ny

Hvor ofte må du forholde deg til andres sterke følelser som for eksempel sorg, sinne, fortvilelse, oppgitthet eller liknende hos personer som ikke er ansatt på din arbeidsplass? Er det...

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

SIKKERHET

Hvis sysselsatt

Sp47b1

Kan ditt eget eller andre menneskers liv eller helse settes i fare dersom du gjør feil i jobben?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp47b1=ja

Sp47b

Omtrent hvor stor del av tiden kan ditt eget eller andre menneskers liv og helse settes i fare dersom du gjør feil i jobben? Er det...

1. Nesten hele tiden
2. Tre fjerdedeler av tiden

3. Halvparten av tiden
4. En fjerdedel av tiden, eller
5. Sjeldnere

AUTONOMI/SELVBESTEMMELSE

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma)

Sp56a2

I hvilken grad kan du selv bestemme hvilke oppgaver du skal få? Vil du si...

1. I veldig stor grad
2. I stor grad
3. I noen grad
4. I liten grad, eller
5. Ikke i det hele tatt

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma)

Sp56b2

I hvilken grad kan du selv bestemme hvordan du skal gjøre arbeidet? Vil du si...

1. I veldig stor grad
2. I stor grad
3. I noen grad
4. I liten grad, eller
5. Ikke i det hele tatt

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma)

QPS47

I hvilken grad kan du selv bestemme tempoet du jobber i? Vil du si..

1. I veldig stor grad
2. I stor grad
3. I noen grad
4. I liten grad, eller
5. Ikke i det hele tatt

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma)

QPS53

I hvilken grad kan du påvirke beslutninger som er viktige for arbeidet ditt? Vil du si..

1. I veldig stor grad
2. I stor grad
3. I noen grad
4. I liten grad, eller
5. Ikke i det hele tatt

NY TEKNOLOGI

Hvis Ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke de som eier bedriften de jobber i)

SpTek_a

Nå kommer noen spørsmål om innføring av ny teknologi på jobben.

Har du i løpet av de siste 12 månedene måttet ta i bruk ny teknologi eller nye administrative systemer?

1. Ja
2. Nei

Hvis SpTek_a=ja

SpTek_a2

I hvilken grad opplever du den nye teknologien eller de nye administrative systemene som nyttige for å gjøre jobben din? Vil du si...

1. I stor grad
2. I noen grad
3. I liten grad, eller
4. Ikke i det hele tatt

Hvis SpTek_a=ja

SpTek_b1

Hadde du behov for opplæring i den nye teknologien eller de nye administrative systemene?

1. Ja
2. Nei

Hvis SpTek_b1=ja

SpTek_b_ny

I hvilken grad fikk du nødvendig opplæring i den nye teknologien eller de nye administrative systemene. Vil du si ...

1. I stor grad
2. I noen grad
3. I liten grad, eller
4. Ikke i det hele tatt

PSYKOSOSIALT ARBEIDSMILJØ

STØTTE OG TILBAKEMELDINGER

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma). Gjelder QPS72- Sp51e QPS72_ny

Nå kommer noen spørsmål om ledelse og kolleger.

Om du trenger det, hvor ofte kan du få støtte og hjelp i jobben din fra din nærmeste sjef? Er det..

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 og Sp6sps2 ulik 1 (ikke til personer som jobber alene)

QPS73_ny

Om du trenger det, hvor ofte kan du få støtte og hjelp i jobben din fra kollegaene dine? Er det..

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 og Sp6sps2 ulik 1 (ikke til personer som jobber alene)

QPS90_ny

Behandler din nærmeste sjef de ansatte rettferdig og upartisk? Vil du si...

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis ansatt og Eier_as $\neq 1$ og Sp6sps2 ulik 1 (ikke til personer som jobber alene)

Raad3a_ny

Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra din nærmeste sjef på hvordan du har utført jobben din? Vil du si ...

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

Hvis ansatt og Eier_as $\neq 1$ og Sp6sps2 ulik 1 (ikke til personer som jobber alene)

QPS78_ny

Blir dine arbeidsresultater verdsatt av din nærmeste sjef? Vil du si....

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri

YTRINGSKLIMA OG KONFLIKTER

Hvis ansatt og Eier_as $\neq 1$ (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma).

YtrKlima

I hvilken grad er det rom for å komme med kritiske synspunkter om arbeidsforholdene på jobben din?

1. I stor grad
2. I noen grad
3. I liten grad
4. Ikke i det hele tatt

Hvis ansatt og Eier_as $\neq 1$ (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma).

Sp51c

Hender det at du er involvert i ubehagelige konflikter med overordnede på jobben din? Er det...

1. Ofte
2. Av og til
3. Sjelden, eller
4. Aldri

Hvis ansatt og Eier_as $\neq 1$ og Sp6 > 1 eller Sp6sps > 1 (jobber ikke alene)

Sp51d

Hender det at du er involvert i ubehagelige konflikter med kollegaer på jobben din? Hender det...

1. Ofte
2. Av og til
3. Sjelden, eller
4. Aldri

Hvis ansatt og Eier_as ulik 1 og QPS35=1,2,3,4 (Har kontakt med klienter/kunder)

Sp51e

Hender det at du er involvert i ubehagelige konflikter med kunder, klienter, elever eller andre som ikke er ansatt på din arbeidsplass? Hender det...

1. Ofte
2. Av og til
3. Sjelden, eller
4. Aldri

VOLD, MOBBING, TRAKASSERING*Hvis sysselsatt*

Vold

Nå kommer noen spørsmål om vold og mobbing på jobb.

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for vold på jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis Vold=ja

VoldAnt

Hvor ofte har du blitt utsatt for vold på jobb de siste 12 månedene? Har det hendt...

1. Ukentlig
2. Månedlig
3. Noen ganger i løpet av året, eller var det
4. En enkeltstående hendelse

Hvis vold=ja

VoldHvem1-3

Hvem utøvde volden? [web] Flere svar mulig [Telefon] Du kan oppgi flere svar. Var det...

1. En pasient, kunde, elev eller annen som ikke er ansatt på jobben din JA/NEI
2. En kollega JA/NEI
3. En leder JA/NEI

Hvis vold=ja

VoldSyn

Førte volden til synlige merker eller skader?

1. Ja
2. Nei

Hvis vold=ja

VoldFrav

Har du hatt sykefravær som følge av volden de siste 12 månedene?

1. Ja
2. Nei

Hvis vold=ja

VoldPlag

Har du fått fysiske eller psykiske plager som følge av volden?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Hets

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for hets eller trusler på jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis Hets=ja

HetsAnt

Hvor ofte har du blitt utsatt for hets eller trusler på jobb de siste 12 månedene? Har det hendt...

1. Ukentlig
2. Månedlig
3. Noen ganger i løpet av året, eller var det
4. En enkeltstående hendelse

Hvis Hets=ja

HetsHvem

Hvem sto bak hetsen eller truslene? [web] Flere svar mulig [Telefon] Du kan oppgi flere svar.
Var det...

1. En pasient, kunde, elev eller annen som ikke er ansatt på jobben din JA/NEI
2. En kollega JA/NEI
3. En leder JA/NEI

Hvis Hets=ja

HetsInt

Har noe av hetsen eller truslene blitt formidlet via nettsider, sosiale medier, eller epost?

1. Ja
2. Nei

Hvis Hets=ja

HetsRedd

Har noe av hetsen eller truslene vært så alvorlig at du ble redd?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Uønsk

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet, kommentarer eller lignende på jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis Uønsk=ja

UønskAnt

Hvor ofte har du blitt utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet på jobb de siste 12 månedene?

Har det hendt...

1. Ukentlig
2. Månedlig
3. Noen ganger i løpet av året, eller var det
4. En enkeltstående hendelse

Hvis Uønsk=ja

UønskHvem

Hvem ga deg uønsket seksuell oppmerksomhet? [web] Flere svar mulig [Telefon] Du kan oppgi flere svar. Var det...

1. En pasient, kunde, elev eller annen som ikke er ansatt på jobben din JA/NEI
2. En kollega JA/NEI
3. En leder JA/NEI

Hvis sysselsatt

Mobb

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt plaget eller mobbet på jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis Mobb=ja

MobbAnt

Hvor ofte har du blitt plaget eller mobbet på jobb de siste 12 månedene? Har det hendt...

1. Ukentlig
2. Månedlig
3. Noen ganger i løpet av året, eller var det
4. En enkeltstående hendelse

Hvis Mobb=ja

MobbHvem

Hvem ble du plaget eller mobbet av? [web] Flere svar mulig [Telefon] Du kan oppgi flere svar.

Var det...

1. En pasient, kunde, elev eller annen som ikke er ansatt på jobben din JA/NEI
2. En kollega JA/NEI
3. En leder JA/NEI

UTVIKLINGSMULIGHETER

Hvis sysselsatt

Sp19a_ny

Nå kommer noen spørsmål om ditt forhold til jobben

Hvordan er mulighetene i jobben din til å utnytte ferdigheter, kunnskaper og erfaring du har fått gjennom utdanning og arbeid? Er de ...

1. Veldig gode,
2. Gode,
3. Verken gode eller dårlige
4. Dårlige, eller
5. Veldig dårlige

Sp19b_ny

Hvordan er mulighetene i jobben din til å videreutvikle deg faglig på de områder du ønsker? Er de ...

...

1. Veldig gode,
2. Gode,
3. Verken gode eller dårlige
4. Dårlige, eller
5. Veldig dårlige

JOBBTILFREDSHET

SpMotEng_ny

Hvor ofte føler du deg motivert og engasjert i jobben din? Vil du si ...

1. Veldig ofte
2. Ganske ofte
3. Av og til
4. Ganske sjelden
5. Veldig sjelden eller aldri?

SpTilhor

I hvilken grad føler du tilhørighet til bedriften eller virksomheten du jobber i? Vil du si ...

1. I veldig stor grad
2. I stor grad
3. I noen grad
4. I liten grad, eller
5. I veldig liten grad?

Sp59g

Alt i alt, hvor fornøyd er du med jobben din? Er du ...

1. Veldig fornøyd
2. Ganske fornøyd

3. Verken fornøyd eller misfornøyd
4. Ganske misfornøyd, eller
5. Veldig misfornøyd?

HELSE

Hvis sysselsatt

Hels1

Nå kommer noen spørsmål om helsen din.

Hvordan vurderer du din egen alt i alt? Vil du si den er ...

2. Svært god

God

Verken god eller dårlig

Dårlig, eller

Svært dårlig

FUNKSJONSNEDSETTELSE

Hvis sysselsatt

*Hels2a

Har du i dag noen sykdom eller helseproblemer som har vart, eller forventes å vare i minst seks måneder.

JA/NEI

Hvis Hels2a = Ja

Hels3a1

Begrenser helseproblemene hva du kan gjøre i hverdagen?

JA/NEI

Hvis Hels3a1

Hels3a2

Har disse begrensningene vart i seks måneder eller mer?

JA/NEI

Hvis Hels3a2 = ja:

Hels3b

Vil du si du opplever store, noen eller små begrensninger?

1. STORE BEGRENSNINGER

2. NOEN BEGRENSNINGER

3. SMÅ BEGRENSNINGER

Alle sysselsatte

Nedfunk1

Har du noen fysisk eller psykisk funksjonsnedsettelse?

For eksempel nedsatt syn, hørsel eller bevegelsesevne, lese-/skrivevansker, psykiske lidelser eller annet.

JA/NEI

Hvis Hels3a2 = ja eller nedfunk1=1:

Helstyp

Hva slags [funksjonsnedsettelse eller helseproblem har du]? *Alternierende tekst etter svar på Hels3a2 og Nedfunk1*

Flere svar er mulig

1. PROBLEMER MED SYN/HØRSEL/TALE (inkl. lese-/skrivevansker)
2. PSYKISKE PROBLEMER
3. NEDSATT BEVEGELSESEVNE (inkl. problemer med rygg, hender, armer, ben, føtter, revmatisme)
4. ANNET

Hvis sysselsatt

ArbEvn

[Telefon] Hvordan vurderer du din nåværende arbeidsevne? Oppgi svaret på en skala fra 0 til 10 hvor 0 betyr at du ikke er i stand i å arbeide for øyeblikket og 10 er din arbeidsevne på sitt beste.
SKÅR 0-10

[Web] Hvordan vurderer du din nåværende arbeidsevne?

0 Ikke i stand i å arbeide for øyeblikket

1

2

...

10 Din arbeidsevne på sitt beste.

SYKEFRAVÆR

Hvis sysselsatt

Sp63a

Har du i løpet av de siste 12 månedene hatt sammenhengende sykefravær på mer enn 14 dager?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp63b=1

Sp63c1a1

Skyldtes noe av dette sykefraværet helseproblemer som var forårsaket av jobben din, enten helt eller delvis?

1. Ja
2. Nei

Hvis ansatt

Sp63c1b

Har du i løpet av de siste 12 månedene hatt sykefravær med egenmelding?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp63c1b=ja

Sp63c1c1

Skyldtes noe av det egenmeldte fraværet helseproblemer som var forårsaket av jobben din, enten helt eller delvis?

1. Ja
2. Nei

HELSEPROBLEMER

Hvis sysselsatt

Sp65a

Nå kommer noen spørsmål om vanlige helseproblemer.

I løpet av den siste måneden, hvor plaget har du vært av smerter i korsryggen eller nedre del av ryggen? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget

3. Litt plaget, eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp65a = 1, 2 eller 3)

Sp65b

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp64a

I løpet av den siste måneden, hvor plaget har du vært av... smerter i nakken eller skuldre? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis(Sp64a = 1, 2 eller 3)

Sp64b

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp66a2

I løpet av den siste måneden, hvor plaget har du vært av ... smerter i albue, underarm eller hender? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp66a1 = 1, 2 eller 3)

Sp66b

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp67a

I løpet av den siste måneden, hvor plaget har du vært av... smerter i hofter, ben, knær eller føtter? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp67a = 1, 2 eller 3)

Sp67b

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp68a

I løpet av den siste måneden, hvor plaget har du vært av... hodepine eller migrene? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp68a = 1, 2 eller 3)

Sp68b

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp70a2

I løpet av den siste måneden, hvor plaget har du vært av ... eksem, hudkløe eller utslett? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp70a2 = 1, 2 eller 3)

Sp70b

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp70e

I løpet av den siste måneden, hvor plaget har du vært av ... nedsatt hørsel, slik at det er vanskelig å følge en samtale når flere deltar? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp70e = 1, 2 eller 3)

Sp70f

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp70g

I løpet av den siste måneden, hvor plaget har du vært av... øresus? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp70g = 1, 2 eller 3)

Sp70h

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp71a

I løpet av [den siste måneden](#), hvor plaget har du vært av ... nervøsitet, angst eller rastløshet? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp71a = 1, 2 eller 3)

Sp71b

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp72a

I løpet av [den siste måneden](#), hvor plaget har du vært av ... nedtrykthet eller depresjon? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp72a = 1, 2 eller 3)

Sp72b

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp72a2

I løpet av [den siste måneden](#), hvor plaget har du vært av søvnproblemer? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis Sp72a2 = 1,2 eller 3

Sp72b2

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp72b2 = ja

Sp72b4 (a-c)

I løpet av [den siste måneden](#), hadde du noen av disse søvnproblemene? [Web: flere svar mulig]

[Telefon: Du kan oppgi flere svar]

1. Vanskeligheter med å sovne? JA/NEI
2. Våknet gjentatte ganger i løpet av natten? JA/NEI
3. Våknet med en følelse av å være utslitt og trøtt? JA/NEI

Hvis sysselsatt

Sp69a

I løpet av den siste måneden, hvor plaget har du vært av ... tetthet eller piping i brystet? Vil du si...

1. Svært plaget
2. Ganske plaget
3. Litt plaget , eller
4. Ikke plaget

Hvis (Sp69a = 1,2 eller 3)

Sp69b

Skyldes dette helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp74a

Har du den siste måneden brukt medisin mot høyt blodtrykk?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp 74a = Ja

Sp74b

Skyldes det høye blodtrykket helt eller delvis din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

ARBEID / FAMILIE – GRENSELØST ARBEID

Hvis sysselsatt

Sliten1

Hvor ofte føler du deg fysisk utmattet etter jobb? Hender det ...

1. Daglig
2. Noen dager i uka
3. En dag i uka
4. Noen dager i måneden
5. Sjeldnere eller aldri

Hvis sysselsatt

Sliten_a

Hvor ofte føler du deg psykisk utmattet etter jobb? Hender det ...

1. Daglig
2. Noen dager i uka
3. En dag i uka
4. Noen dager i måneden
5. Sjeldnere eller aldri

Hvis sysselsatt

SpPrivat

Hvor ofte hender det at jobben tar så mye av din tid eller energi at det går utover privatlivet ditt?

Er det...

1. Daglig
2. Noen dager i uka
3. En dag i uka

4. Noen dager i måneden, eller
5. Sjeldnere eller aldri

ARBEIDSULYKKER

Hvis sysselsatt

Sp43a

Nå kommer noen spørsmål om arbeidsulykker.

Hvordan vurderer du risikoen for at du kan bli utsatt for arbeidsulykker? Vil du si...

1. Stor
2. Middels, eller
3. Liten

Hvis Sp43a = 1 eller 2 og ansatt og Eier_as ≠ 1 (ikke ansatte som er eiere av bedriften de jobber i).

Sp43b_ny

I hvilken grad opplever du at arbeidsgiver er opptatt av å forhindre arbeidsulykker? Vil du si...

1. I veldig stor grad
2. I stor grad
3. I noen grad
4. I liten grad eller
5. Ikke i det hele tatt

Hvis sysselsatt

Sp62a1

Har du i løpet av de siste 12 månedene blitt fysisk skadet på jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp62a1=ja

Sp62a2

Hadde du sykefravær som følge av skadene?

1. Ja
2. Nei

Hvis SP62a = Ja

Sp62b_ny

Omtrent hvor mange dager de siste 12 månedene har du hatt sykefravær på grunn av disse skadene? Er det...

1. Kun ulykkesdagen
2. 2-7 dager
3. 8-30 dager
4. 31 dager eller flere

HMS-APPARATET

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma)

Kad3be

Til slutt kommer noen spørsmål om kartlegging av arbeidsmiljø og HMS.

Har dere verneombud på jobben din?

1. Ja
  2. Nei
- VET IKKE

Hvis Kad3be=ja

Kad3be3

De siste 12 månedene, har det blitt gjennomført verneverner eller HMS-samtaler på jobben din?

1. Ja
2. Nei
- Vet ikke

Hvis Ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma)

SpArbUtv

Har dere arbeidsmiljøutvalg eller andre utvalg som tar seg av arbeidsmiljøspørsmål på jobben din?

1. Ja
2. Nei
3. VET IKKE

Hvis Ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma)

NFR20a

Er det fagforeninger eller tillitsvalgte på jobben din?

1. Ja
2. Nei
- VET IKKE

Hvis ansatt og Eier_as ≠ 1 (Til ansatte, men ikke dem som eier eget firma)

NFR20b

Er du medlem i en fagforening?

1. Ja
2. Nei

Hvis NFR20b = Ja og NFR20a = Ja

NFR20e

Har du i løpet av de tre siste årene hatt et tillitsverv i fagforeningen på din nåværende jobb?

1. Ja
2. Nei

Hvis sysselsatt

Sp60

Er jobben din tilknyttet en bedriftshelsetjeneste?

1. Ja
2. Nei
- VET IKKE

Hvis Sp60 = JA

Sp61a

Har du hatt kontakt med bedriftshelsetjenesten siste 12 måneder?

1. Ja
2. Nei

Hvis Sp61a = Ja

Sp61b_ny1-8

Hva dreide kontakten seg om? Var det ...

FLERE SVAR MULIG

3. Rutinemessig helsekontroll **JA/NEI**
- Kurs eller opplæring **JA/NEI**
- Kartlegging av arbeidsmiljøet **JA/NEI**

Tilrettelegging i forbindelse med sykemelding JA/NEI
Annen tilrettelegging av fysisk arbeidsplass eller arbeid JA/NEI
Konsultasjon ved sykdom/skade/vaksinasjon eller lignende JA/NEI
Annet JA/NEI

Vedlegg F: Instruks til intervjuerne

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Arbeidsordrenummer: 1007501

Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø 2022

Instruks til intervjuere

Innhold

Kort om undersøkelsen	98
Gjennomføring	98
Delutvalgene	99
Forslag til innledning på CATI.....	99
Avtalesetting.....	100
Oppfølging av IO i mixed mode-utvalget	101
Frafall- og avgangskoder	101
Utsendinger CATI.....	103
Ringebildet	103
Registerkoblinger.....	104
Kommentarer til enkeltspørsmål	106
Arbeidssituasjon og ansettelsesforhold	106
Fysisk arbeidsmiljø.....	109
Jobbsikkerhet.....	110
Organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø, jobbtilfredshet.....	110

Kort om undersøkelsen

- Undersøkelsen er en del av SSBs offentlige statistikk gjennomføres hvert tredje år med økonomisk støtte fra Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID). Det er Seksjon for inntekt- og levekårsstatistikk som er faglig ansvarlig for undersøkelsen. Spørreskjema er utformet i samarbeid med Statens institutt for arbeidsmiljøforskning (STAMI).
- Formålet med undersøkelsen er å kunne kartlegge arbeidsmiljøet for ulike yrker og næringer i Norge. Det er også ønskelig å følge utviklingen i arbeidsmiljøet over tid.
- Hovedtemaene for undersøkelsen er
  - arbeidssituasjon og ansettelsesforhold
  - hjemmearbeid og kontorutforming
  - ergonomi
  - fysisk arbeidsmiljø
  - psykososialt arbeidsmiljø
  - jobbsikkerhet
  - jobbtilfredshet
  - helse og fysiske plager
- Utvalget består av totalt 35 000 personer, fordelt på tre delutvalg:
  - Delutvalg 1 er ren web, og her skal alle svare på **web**.
  - Delutvalg 2 er mixed-mode, og det er **valgfritt å svare på web eller telefon**.
  - Delutvalg 3 er ren CATI, og her skal alle svare på **telefon**.
- Tidligere var dette en panelundersøkelse, hvor IO var med i tre runder. Dette har man nå gått bort fra. Gammelt panel skal heller ikke følges opp.
- IO-brev sendes gjennom **Altinn** til alle. De som ikke er registrert i Altinn eller har reservert seg får brev i posten. Det sendes også brev i posten til foresatte for personer under 18 år (enkelte IO er 17 år, men fyller 18 innen utgangen av 2022).
- Mer informasjon og veiledning til undersøkelsen finner du på
  - Norsk: <https://www.ssb.no/arbeidsmiljo-svar>
  - Engelsk: <https://www.ssb.no/en/arbeidsmiljo-svar>

Datafangst varer fra 15. august 2022 til ca. 09.april 2023

Utvalgt er på ca. 35 000 personer i alderen 18 – 66 år

Intervjutid er beregnet til omtrent 25-30 minutter.

Mål svarprosent: 57 % for CATI

Planlegger:

Lise Snelling By, 409 02 301, Ind@ssb.no

Gjennomføring

- Datafangst varer **fra 15. august 2022 til ca. 09.april.2023**

- Utvalget består av totalt **35 000** IO i alderen 18-66 år.
- Intervjutid er beregnet til **25-30 minutter** for de som er i arbeid, men dette vil variere fra person til person. Det avhenger blant annet av hva IO jobber med.
- Om IO skal svare på telefon eller web undersøkelsen avhenger hvilket delutvalg de tilhører.
- Alle i utvalget får brev gjennom **Altinn**. Eventuelt postalt brev, dersom de ikke er registrert i Altinn.

Registerkoblinger brukes for å gjøre intervjuet kortere og for å oppnå bedre datakvalitet. IO blir informert om bruk av registerkoblinger i IO-brevet.

Delutvalgene

Det er tre ulike delutvalg i levekår arbeidsmiljø:

Delutvalg 1

Delutvalg 1 er ren web. IO kan kun svare på undersøkelsen i webskjema. Utvalget er på 15 000 IO.

Delutvalg 2

Delutvalg 2 er mixed-mode. IO kan velge om de vil svare på undersøkelsen på web eller telefon. De kan også bytte svarmodus underveis. Påbegynte webskjema vil følges opp med telefonintervju. Utvalget er på 10 000 IO. Alle starter med tilbud om web.

Delutvalg 3

Delutvalg 3 er ren CATI. IO kan kun svare på undersøkelse på telefon. Utvalget er på 10 000 IO, som er delt inn i perioder (periode 16-40).

Forventninger

Det er forskjellig forventning til svarprosent for de ulike delutvalgene.

- Webutvalget har en forventet svarprosent på 40.
- Mixed mode utvalget har en forventet svarprosent på 50.
- CATI-utvalget har en forventet svarprosent på 57.

Forslag til innledning på CATI

Du bestemmer selv hvordan du innleder samtalen med IO. Her er et forslag:

Hei! Mitt navn er <NAVN>, jeg ringer fra Statistisk sentralbyrå, snakker jeg med [Navn Navnesen]? Vi har sendt deg et brev i Altinn og en SMS i forbindelse med Levekårsundersøkelsen arbeidsmiljø. Har du mottatt dette, og har du mulighet til å svare på spørsmålene nå? (evt. foreslå et annet tidspunkt, konkret).

Forslag til hva du kan si rett før intervjuet starter:

Før intervjuet starter vil jeg gjerne si noe om intervjumetoden vi bruker. Spørsmålene jeg skal stille, kommer fram på en dataskjerm. Det er viktig at alle som er med i undersøkelsen får de samme spørsmålene stilt på samme måte. Dette er nødvendig for å få pålitelige resultater. Det er vanskelig å lage spørsmål som passer like godt for alle, men det er fint om du kan svare så godt du kan, selv om det skulle komme et spørsmål som du ikke synes passer så godt.

Dere kan lage deres egen vri, men pass på at meningsinnholdet i teksten kommer med. Det er viktig å få en bekreftelse på at IO har mottatt brev eller e-post. Dersom IO ikke har satt seg inn i den tilsendte informasjonen kan dere referere innholdet fra brevet, slik at man kan svare på spørsmålet *Samtykke*. For mer informasjon om dette, se kapittel om Registerkoblinger.

Motivering av IO

- Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø er en av de viktigste kildene vi har til kunnskap om arbeidsmiljø i Norge. Resultatene fra undersøkelsen brukes av offentlige myndigheter, politikere og arbeidslivsorganisasjoner for å planlegge og iverksette tiltak som kan bedre arbeidsmiljøet. Resultatene er også mye brukt av statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI). Undersøkelsen er finansiert av arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID).
- IO representerer en gruppe i befolkningen. Dere kan derfor argumentere med at vi får mer sikker informasjon om hvordan for eksempel arbeidsmiljøet er for [unge/kvinner] i [Trøndelag] om du blir med.
- IO representerer sin yrkesgruppe. Resultatene fra undersøkelsen blir brukt til å si noe om hvordan ulike yrkesgrupper har det i arbeidslivet. Dersom vi får svar fra deg, får vi bedre/mer sikker kunnskap om akkurat din yrkesgruppe.
- Vi trenger svar fra både de som jobber heltid og deltid. Selv om IO kun jobber noen få timer i uken, er deres svar viktig. Kanskje er det nettopp deltidsansatte som har dårligere arbeidsforhold, og dette er viktig å fange opp. Mange unge er deltidsansatte.
- Vi ønsker også at de som ikke er i arbeid svarer. Dersom IO ikke er i arbeid, er det kun et par spørsmål for å «kvittere ut» IO.
- Vi trenger svar fra både de som har det bra på jobb og de som ikke har det bra. Dersom de med dårlige arbeidsforhold ikke svarer, vil vi få inntrykk av at folk i Norge har det bedre på jobb enn hva som faktisk stemmer.
Og omvendt - noen vil kanskje innvende at alt er bra på jobb, så de har ikke noe å bidra med. Det er derimot viktig at vi også får svar fra de som har det bra, ellers får vi et dårligere inntrykk av arbeidsmiljøet i Norge enn det som faktisk stemmer.
- For de som er selvstendig næringsdrivende o.l. som mener arbeidsmiljø ikke er relevant for dem: Det er viktig å få svar fra alle som er i arbeid, uansett om man er ansatt eller jobber selvstendig. De som jobber som selvstendig næringsdrivende får spørsmål som er tilpasset dette så langt det er mulig.

Ellers er det viktig å kjenne innholdet fra IO-brevet og skjemaet godt.

Avtalesetting

Det er mulig å ta pause i telefonintervjuet og fortsette senere. Da må dere lage en avtale for når resten av intervjuet skal gjennomføres. Det er ofte andre enn deg selv som skal gjennomføre

avtalen. Da er det viktig at intervjueren som skal gjennomføre avtalen får god og forståelig informasjon, slik at vedkommende kan forberede seg godt.

Husk også å lage gode, harde avtaler om mulig, så vi får ferdigstilt intervjuet. Det beste er likevel å gjennomføre hele intervjuet med en gang.

Oppfølging av IO i mixed mode-utvalget

IO i mixed mode-delutvalget kan velge om de vil svare på web eller telefon. De vil først få tilbud om web. Dersom de etter to uker ikke har svart skal de følges opp på telefon. En del IO vil starte å svare på web, men droppe ut underveis. De kan fortsette intervjuet på CATI på samme sted som de gikk ut av webskjema. IO fra mixed mode-utvalget som har påbegynt webskjema vil ha fullføringsstatus 22/12 i ringebildet. Dette angir at IO har svart på minimum første spørsmål i webskjema, men ikke hvor langt de har kommet. Noen har kanskje bare svart på ett spørsmål, mens andre er nesten ferdig. Det kan være lurt å gå inn på skjema før dere ringer IO, for å se hvor langt de har kommet og forberede en kontaktstrategi ut fra dette.

Dersom IO sier at de heller ønsker å fortsette på web, kan vi benytte kode 87. Da vil IO tas ut av daybatchen.

IO i delutvalgene ren web og ren CATI **kan ikke bytte svarmodus underveis.**

Frafall- og avgangskoder

OVERSIKT OVER FRAFALLSKODER	
11	Ikke tid/ikke tilgjengelig
12	Ønsker ikke delta
13	Deltar ikke av prinsipp
14	Andre nekter for IO
15	Samtykker ikke til kriterier i brevet
21	Kortvarig sykdom
22	Langvarig sykdom/svekkelse
23	Sykdom/dødsfall i familien/annen uforutsett hendelse
24	Språkproblemer
25	Midlertidig fraværende pga. skole/arbeid
26	Midlertidig fraværende pga. ferie
27	Mangler data/internett
44	Mangler/feil telefonnummer
45	Ingen kontakt
46	Mangler både tlf/e-post
47	Mangler kun e-post
71	Andre frafallsgrunner – spesifiser
87	Svarer på web (kun mixed mode utvalget)
OVERSIKT OVER AVGANGSKODER	
91	Død
92	Bosatt i utlandet (6 mnd eller mer)
93	IO er bosatt på institusjon (6 mnd eller mer)
99	Andre avgangsgrunner - spesifiser

Det skal alltid gis informasjon i feltet "SpsOppflg". Informasjonen skal være av en slik karakter at den hjelper de som skal drive oppfølging. Bruk stikkord.

Ved språkproblemer: Spørreskjema er programmert på engelsk i Blaise, både på web og CATI. Det er mulig å veksle mellom de ulike språkene underveis i intervjuet. Dersom intervjueren ikke er komfortabel med å gjennomføre intervjuet på engelsk, sett IO på frafall 24, og skriv en kommentar om at IO ønsker engelsk. IO vil da bli intervjuet ved en senere anledning. Dersom IO er klar for intervju med en gang, ta kontakt med supervisor som kan hjelpe med å finne en annen intervjuer til å gjennomføre intervjuet.

Følgende IO settes til avgang:

- Personer bosatt i utlandet i 6 mnd. eller mer.
- Institusjonsbeboere: Forpleide personer som har vært eller har planer om å være bosatt i følgende typer institusjoner i 6 måneder eller mer regnes som avgang:
  - Aldershjem
  - Barnehjem, ungdomshjem
  - Sykehjem eller kombinert syke- og aldershjem
  - Psykiatriske sykehus eller sykehjem
  - Institusjoner for psykisk utviklingshemmede
  - Institusjoner for alkoholikere og narkomane
  - Asylmottak
  - Fengsel

En person regnes som fast bosatt i institusjon dersom han/hun er registrert som bosatt der, eller regner med å oppholde seg der i minst 6 måneder. Også gifte personer som oppholder seg på institusjon, men som har felles bolig med ektefellen utenfor institusjonen, skal regnes som bosatt på institusjonen, og derfor ikke være med i undersøkelsen.

Personer som arbeider og bor på institusjoner i forbindelse med det skal naturligvis intervjues.

Det kan forekomme glidende overganger mellom institusjoner (f.eks. aldershjem) og boliger med heldøgns-service. Beboere i boliger med heldøgns-service skal likevel som hovedregel ikke regnes som institusjonsbeboere, og skal dermed intervjues. Med tanke på aldersbegrensningen i utvalget (66 år), vil det sannsynligvis være få slike tilfeller i undersøkelsen.

IO som for tiden oppholder seg på institusjon (f.eks. sykehus, i fengsel eller militærforlegning) og der oppholdet er forventet å vare under 6 måneder tilhører utvalget. Elever og studenter i høyere utdanning, videregående eller på folkehøgskole skal være med uavhengig om de bor på en utdanningsinstitusjon eller ikke.

Beboere på asylmottak skal regnes som avgang. Disse er som regel ikke i arbeid. Dette regnes derfor som en institusjon.

Utsendinger CATI

Postalt brev (til IO uten Altinn/reservert)	Brev i Altinn	SMS	Påminnelse 1	Påminnelse 2
1 ½ uke før IO legges i batch	Én virkedag før IO legges i batch	Samme dag som IO legges i batch	Omtrent 3 virkedager etter IO er lagt i batch	Omtrent 8 virkedager etter IO er lagt i batch

For mer informasjon om tidspunkt for utsendinger, se egen utsendingsplan på intervjuersiden.

- IO-brevet sendes gjennom Altinn. De vil da i de fleste tilfeller få et varsel på e-post og/eller SMS fra Altinn. I tillegg får de en SMS fra SSB.
- For de som skal svare på web, vil brevet inneholde lenke til undersøkelsen samt brukernavn og passord. SMS'en inneholder *ikke* direkte lenke til webskjema, da skjema inneholder sensitive opplysninger, og man må gå gjennom Altinn. For det rene CATI-utvalget vil det ikke bli gitt informasjon om webskjema. Det vil kun stå at vi snart kommer til å ringe.
- Påminnelser sendes også på SMS og gjennom Altinn.
- Vi vil gjøre oppfølging på nektete, påbegynte og ikke-kontakt (frafall 45). Nektete får egen e-post samme morgen som de blir satt ut igjen, og en SMS senere på dagen.
- Alle brev og e-poster inneholder informasjon på norsk og engelsk. De som har registrert nynorsk som sin foretrukne målform, vil få teksten på nynorsk.
- Utsendingsteksten for IO-brev ligger til bakerst i instruksjonen.

Ringebildet

Gjør dere også godt kjent med hvordan dere leser informasjonen i ringebildet:

- **Telefon 1, Telefon 2 og Telefon 3:** Automatisk påkoblede og manuelt sporede telefonnumre.
- **Periodenummer og Delutvalg:** viser hvilken periode og delutvalg IO tilhører. «CA» er det rene CATI-utvalget, «MX» er mixed mode, og «WB» er det rene webutvalget. **Kontaktperiode** inneholder informasjon fra register, som dere i første omgang **ikke** trenger å bry dere om i intervjuingen.
- **Fullføringsstatus** forteller hvor langt IO har kommet i webskjemaet (Gjelder påbegynte i mixed mode utvalget).
  - 21: Har trykket på lenken, men ikke besvart noe på web.
  - 22/12: Har svart på minimum første spørsmål «Arbeid1a».
  - 23/13: Har besvart sp60(som er siste spørsmål), men ikke fullført skjema ved å trykke på «ferdig».

LKA2022hoved

Ringehistorikk
Endre kontaktopplysninger

IO-nummer: 133

IO: HANSEN EVA, alder: 63, kjønn: kvinne
 Telefon 1: 12345678 Ring 1 Ring 2 Ring 3

Telefon 2:
Telefon 3:

Adresse: ENGVEIEN 5
Postnummer: 6414
Poststed: MOLDE
Kommune: 1506
E-post:

Melding til intervjuer:
Avtale:

Avtalemelding:

Ringemeny:

Velg en verdi

1 Intervju
  2 Ikke svar
  4 Avtale
  5 Frafall, avgang, overføring

Neste

Påkoblede nummere fra KRR og Telefinn

Periodenummer: 44
Kontaktperiode:
Delutvalg:
Tidligere runder:
Antall ringeforsøk:
Siste intervjustatus:
Fullføringsstatus:
ToWhom:

Viktig meldinger fra intervjuer når det settes en avtale.

Viser hvilke periode IO tilhører, delutvalg og tidligere resultater.

Registerkoblinger

Personopplysningsloven krever at SSB skal presisere for IO at det skal foretas registerkoblinger. Registerkoblingene er beskrevet i IO-brevet. Når IO samtykker i å delta (innledningsspørsmålet *Samtykke*), enten etter å ha mottatt brevet eller fått innholdet referert, har IO gitt sitt samtykke til registrering og kobling av dataene.

De registerkoblingene som skal foretas er opplysninger om utdanning, inntekt, arbeid, sykefravær, trygder, stønader og innvandring.

Hovedargumentet for å benytte registerkoblinger er at vi slipper å stille en del spørsmål, og dermed sparer intervjutid og kostnader. I tillegg oppnår vi bedre datakvalitet. **Det viktigste argumentet overfor IO er at intervjuet blir kortere enn det ellers ville ha blitt.**

Svarene som gis i undersøkelser kan bare brukes til å lage statistikk. Det vil si at en bare kan gi opplysninger om grupper, ikke om enkeltpersoner. Ved kobling mot registre, blir det brukt en spesiell teknikk (kryptering) som betyr at det på den koblede datafilen ikke er mulig å identifisere den personen som opplysningene gjelder for. Alt dette er regulert av personopplysningsloven. Undersøkelsen gjennomføres etter lovpålagte regler og SSB har utnevnt eget personvernombud godkjent av Datatilsynet.

Skjemaet

Undersøkelsen er delt i flere bolker med ulike temaer innenfor arbeid og arbeidsmiljø. Bolkene kommer stort sett i samme rekkefølge:

1. Arbeidssituasjon og ansettelsesforhold
  - Arbeidssted

- Tilknytning til arbeidslivet
  - Lederoppgaver
  - Arbeidstid.
2. Hjemmearbeid og kontorutforming
  3. Ergonomi
    - Arbeidsstillinger
    - Tungt fysisk arbeid.
  4. Fysisk arbeidsmiljø
    - støy, vibrasjon og temperatur
    - Hudkontakt
    - Innånding
    - Biologisk materiale
    - Risikovurdering og beskyttelse
  5. Jobsikkerhet
  6. Organisatorisk arbeidsmiljø
    - Krav og arbeidsmengde
    - Tilgjengelighet utenom arbeidstid
    - Kontakt med kunder/klienter/elever/pasienter
    - Sikkerhet
    - Autonomi
    - Ny teknologi
  7. psykososialt arbeidsmiljø
    - Støtte og tilbakemeldinger
    - Ytringsklima og konflikter
    - Vold, mobbing og trakassering
  8. Jobbtilfredshet
    - Utviklingsmuligheter
  9. Helse
    - Sykefravær
    - Helseproblemer
    - Arbeid og familie
    - Arbeidsulykker
    - HMS-apparatet

Det er mange filter i skjema, så alle IO får ikke alle spørsmålene. Det kan påvirke intervju-tiden. Det går blant annet et skille mellom IO som arbeider mesteparten av tiden på kontor og de som har mer «fysiske» jobber. Det stilles også ulike spørsmål til de som jobber som selvstendig næringsdrivende versus de som er normalt ansatte i en bedrift. Spørsmålene er så godt det lar seg gjøre forsøkt tilpasset ulike typer jobber og ansettelsesformer, men det er stor variasjon i folks arbeidshverdag, og vi klarer ikke skreddersy spørsmålene til hver og en. Noen vil derfor kunne oppleve enkelte spørsmål som mindre relevante enn andre.

For å bla fram og tilbake i skjemaet minner vi om at det er greit å bruke «Ctrl» + piltaster».

Det er gjennom stort sett hele skjema lov å svare «vet ikke» og «neker», men det er ønskelig at IO velger et annet svaralternativ. Vær derfor restriktiv med å bruke disse kategoriene. Prøv alltid å få IO til å gi et annet svar. Det er lov å hjelpe IO med spørsmålet, uten å presse IO i en bestemt retning.

Når IO likevel svarer «vet ikke» eller nekter å svare, pass på at du bruker riktig tast:

- Vet ikke = **Vet ikke (F8)** eller «F8»
- Nekter = **Nekter (F9)** eller «F9»

Skjema er tilgjengelig i Blaise på norsk og engelsk, og man kan bytte mellom språkene underveis. Dette gjøres ved å trykke på nedtrekksmenyen øverst i høyre hjørne.

Kommentarer til enkeltpørsmål

Arbeidssituasjon og ansettelsesforhold

Arbeid1a - Arbeid1c

For begrepene inntektsgivende arbeid, midlertidig fraværende, bedrift, eierform, yrke, selvstendig, ansatt, frilanser/oppdragstaker og familiemedlem, gjelder de samme instruksjoner som for de tilsvarende spørsmål i AKU. Det gjelder de samme regler som i AKU for sysselsetting blant personer på arbeidsmarkedstiltak og i attføring.

Med inntektsgivende arbeid menes at IO enten har -

1. utført inntektsgivende arbeid av minst en times varighet
2. vært **midlertidig fraværende** fra inntektsgivende arbeid

Definisjon: Med inntektsgivende arbeid menes arbeid som en mottar lønn/godtgjørelse for, i form av penger eller naturalytelser (eks. kost og losji). Det omfatter også:

- Betalte verv som f.eks. styremedlem.
- Deltakelse i møter som en mottar godtgjørelse for.
- Omsorgsarbeid i eget hjem mot godtgjørelse fra kommunen (støttekontakter, fosterforeldre, o.l.).
- Praktikanter (lærlinger).
- Selvstendig næringsdrivende.

Personer på **arbeidsmarkedstiltak** og i **attføring** regnes som sysselsatte bare hvis de har utført arbeid mot skattepliktig lønn. IO skal ha utført arbeidet i en bedrift, og mottatt **lønn fra bedriften**. Det er da denne bedriftens navn, og ikke arbeidskontoret, som skal registreres på bedriftsopplysningene. Når en person utfører arbeid i en bedrift mot lønn (i motsetning til kursstønad o.l.), er det bedriften som utbetaler lønnen. Uttrykket "utbetaler lønnen" betyr konkret at personen får selve lønnsslippen av bedriften. Det er ingen betingelse at bedriften selv finansierer stillingen for at personer skal regnes som sysselsatte. Personer som går på sysselsettingstiltak, skal regnes som sysselsatte fordi de får utbetalt lønn fra bedriften.

Personer som går på **opplærings- eller kvalifiseringstiltak** får derimot utbetalt den økonomiske godtgjørelsen fra arbeidskontoret, også når de er utplassert i en bedrift som ledd i tiltaket. **Disse skal ikke regnes som sysselsatte.**

Husarbeid for egen familie regnes ikke som inntektsgivende arbeid.

Ubetalte verv regnes ikke som inntektsgivende arbeid.

Studieforpliktelser regnes ikke som inntektsgivende arbeid.

Førstegangstjeneste eller sivilteneste: Regnes ikke som inntektsgivende arbeid. Disse skal svare «nei» på spørsmål Arbeid1a.

Langtidssykemeldt/svangerskapspermisjon: Dersom IO er langtidssykemeldt/i svangerskapspermisjon skal svare for arbeidet han/hun er borte fra dersom ikke noe annet er spesifisert. I helse-spørsmålene skal IO svare ut fra nå-situasjonen.

IO som arbeider i Vikarbyrå/bemanningsbyrå: Alle spørsmålene som går på selve ansettelsesforholdet, som bedriftens navn, om det er et personlig eid firma, om man er ansatt/selvstendig, skal man svare for det stedet der man er ansatt (f.eks. vikarbyrå), men alle spørsmålene etter det, som f.eks. om man har lederansvar, arbeidstid, antall ansatte skal gjelde der man er utleid/utplassert (fysisk arbeidssted). Når det gjelder spørsmål som går på overordnede kan man la IO selv vurdere hvem de anser som «sine overordnede» eller «sin nærmeste sjef». Det samme gjelder spørsmål som omhandler kolleger.

Når det gjelder yrke(yrk1): Man skal svare det yrket man har der man er utleid som vikar. Hvis man er utleid flere steder kan man svare det yrket man har mesteparten av tiden. F.eks. man kan være utleid i en stilling som kokk en måned, men neste måned være utleid i en stilling som servitør.

Bed1a - Påkobling av arbeidssted i forkant av undersøkelsen

I forkant av intervjuet er det koblet på navn og adresse for IOs arbeidssted. For disse kommer arbeidsstedets navn og adresse automatisk opp i skjemaet. Dersom denne informasjonen ikke stemmer, må arbeidssted skrives inn.

Bed1b-Bed1e - Bedriftens navn og adresse

Dersom vi ikke har opplysninger fra register, må bedriftens navn og adresse skrives inn. Vær oppmerksom på at vi bruker begrepet "bedrift" også for ikke-økonomisk virksomhet. Eksempler på slike bedrifter er en barnehage, en skole, et sykehus, et departement eller direktorat. Et privathjem er en bedrift i forbindelse med lønnet husarbeid eller barnepass. En bedrift kan også være en avdeling i et større foretak, f.eks. et salgskontor. Foretaket er den store enheten (f.eks. Norsk Hydro) som er delt opp i mindre avdelinger (bedrifter) alt etter den virksomhet som foregår. Det er den avdelingen eller bedriften der IO arbeider, vi skal ha navnet på.

Eksempler:

- Norsk Hydro A/S, avdeling Kullsyre.
- Oslo kommune, Teknisk etat.
- Oslo kommune, Solvang aldershjem.
- Steinkjer kommune, Røysing skole.

For sjøfolk og fiskere regnes båten som bedriften. For selvstendig næringsdrivende som ikke har noe firmanavn, noteres IOs navn.

Dagmamma oppgir sitt navn når hun passer barn i eget hjem. Dersom hun passer barn i barnets hjem, oppgis navnet på barnets foresatte.

For IO med to eller flere arbeidsforhold, skal vi ha opplysninger om hovedarbeidsforholdet.

Vi må ha fullt navn og adresse på bedriften. For å kode næring er vi avhengige av at bedriftens navn og adresse skrives korrekt. Foruten gate- eller postboksadresse holder det imidlertid med navnet på poststedet eller kommunen (postnr. ikke nødvendig). For bedrifter som har sin adresse i utlandet, skrives mellomadressen, og på postadressen skrives 9999 f.eks. London.

Bed2/ Bed2_utleid - Hva slags arbeid gjør bedriften?

Her er det arten av de varer eller tjenester som **bedriften** produserer, vi skal ha beskrevet. Det er viktig at vi får en presis beskrivelse av virksomheten i bedriften, fordi den skal gi grunnlaget for koding av næring. Det viktig at du skriver detaljert nok til at de som skal kode det om til en femsifret tallkode etterpå har nok info til å kunne gjøre jobben sin.

For "bedrifter" der det av navnet klart fremgår hva virksomheten går ut på, er det unødvendig å stille dette spørsmålet. Eksempler på slike bedrifter er barnehager, skoler, sykehus, alders- og sykehjem, trygdekantor, likningskantor, posten, departementer og direktorater.

Yrk1

Vi ønsker en så detaljert yrkesbeskrivelse som mulig. Yrkestitler som «konsulent», «montør», «reparatør» og «sekretær» er for eksempel ikke tilstrekkelige for en korrekt yrkeskoding. Skriv for eksempel økonomikonsulent i stedet for konsulent.

Yrk1Oppg

Det er nødvendig å få presise og utfyllende opplysninger om arbeidsoppgavene i tillegg til selve yrkestittelen.

Sp6 - antall sysselsatte

Det er som i AKU den lokale bedriftsenheten det spørres om.

Sp7a - ansettelsesår

Her tenker vi på ansettelsesår, **uansett type jobb og arbeidstid** innen bedriften. Hvis du treffer en som begynte som sendebud og nå er blitt administrerende direktør, er det ansettelsen som sendebud som skal registreres, så sant ikke personen har hatt avbrudd i ansettelsesforholdet.

Dersom personen har hatt avbrudd i ansettelsesforholdet ønsker vi at de oppgir det året de startet sin siste arbeidsperiode i bedriften.

Sp45 - arbeidstidsordninger

Skiftarbeid er en arbeidsform der to eller flere arbeidslag regelmessig avløser hverandre på bestemte tider hvert arbeidsdøgn.

Turnusordning er en arbeidstidsordning der arbeidet foregår på ulike tider av døgnet i samsvar med en vaktliste som gjelder for en gitt periode og minst for en uke.

Timer spørsmål - Arbeidstid

Arbeidstiden skal gjelde det inntektsgivende arbeid som er nevnt i spørsmålene arbeid1, arbeid2 og yrk2. Vi ønsker å vite arbeidstid for hovedyrket. Hvis arbeidstiden varierer fra uke til uke, regner du et gjennomsnitt for arbeidstiden pr. uke i de siste 4 ukene. (Eventuelt gjennomsnitt tid for turnusperiode dersom den er kortere eller lengre enn 4 uker). IO som har et arbeid som de var borte fra i forrige uke, f.eks. pga. permisjon, ferie eller sykdom, skal oppgi den vanlige arbeidstiden når de er i arbeid.

Sp10 - type ansettelse

Om ansettelsen skal regnes som **fast** eller **midlertidig**, avhenger av om det i utgangspunktet er klargjort at ansettelsesforholdet er begrenset i tid, f.eks. ved et vikariat med fastsatt sluttdato, ved et engasjement som opphører når arbeidet eller prosjektet er utført, eller ved sesongbetont arbeid. Ved nyansettelser i offentlig forvaltning blir det første halvåret regnet som «prøvetid». Dette skal *ikke* forstås som en midlertidig ansettelse i seg selv. Prøvetid skal kun regnes som midlertidig ansettelse hvis arbeidsforholdet opphører ved prøvetidens utløp, om ikke en ny kontrakt inngås eller eksisterende kontrakt forlenges.

En person som er ansatt i et firma som påtar seg oppdrag for kunder (f.eks. et byggefirma eller et reklamebyrå) er ikke midlertidig ansatt hos oppdragsgiveren.

Snf4_Nya - Snf4Ny_d

Spørsmålene gjelder hovedyrket. Hensikten med spørsmålene er først og fremst å skaffe oversikt over utbredelsen av enkelte nye arbeidsforhold. Det gjelder for personer som arbeider i andre virksomheter enn der de er ansatt. Det gjelder f.eks. en del rådgivnings- eller konsulenttjenester, og arbeid i kontraktørbedrifter i anleggsbransjen.

SpHjem0

Vi er ute etter om man har *mulighet* til å jobbe hjemmefra, ikke om man faktisk gjør det.

Vi spør om de har mulighet til å jobbe *noe* hjemmefra, ikke om de har mulighet til å jobbe hjemmefra hele tiden. IO som har permanent hjemmekontor skal svare «ja».

Sp.49a-Sp49d – Arbeid på kontor

Vi tenker her på om IO utfører kontorarbeid sittende/stående ved en kontorpult. Altså innbefattes ikke personer som for eksempel vaskepersonale (som jobber med å vaske kontor, men ikke har typisk «kontor-jobb»). Noen arbeidsplasser kan være vanskelig å definere som kontor/ikke kontor slik som f.eks. resepsjon hvor arbeidsoppgavene kan variere. IO må selv vurdere om det skal regnes som kontor ut fra arbeidssituasjonen.

Fysisk arbeidsmiljø

Sp25b-Sp41b

(Sp25b, Sp27b1, Sp27b2, Sp28b, Sp29b, Sp30b, Sp31b, Sp32b1, Sp32b2, Sp32b3, Sp32c2, Sp33b1, Sp33b2, Sp33b3, Sp33b4, Sp33b6, Sp33b5, Sp34b1, Sp34a3a2, Sp34a3a2, Sp34a3c2, Sp34a3d2, Sp34b2, Sp35b, Sp36b, Sp37b, Sp37c, Sp37d, Sp38b, Sp39b, Sp39d, Sp41b)

Det vil si spørsmål med svaralternativene:

- Hele eller nesten hele tiden
- Tre fjerdedeler av tiden
- Halvparten av tiden
- En fjerdedel av tiden
- Sjelden eller aldri

Sp28a og Sp29a: Om man sitt daglige arbeid blir utsatt for varme eller kulde kan for noen variere etter sesong. Dersom man blir utsatt for dette kun deler av året skal man svare ja. På oppfølgingsspørsmål om hvor stor del av tiden skal de svare for den delen av året hvor de er utsatt for disse temperaturene.

Sp39d: Det er opp til IO selv hvordan de tolker å jobbe med «hodet bøyd fremover». Man kan f.eks. inkludere det å bøye seg fremover for å lese på pc-skjerm.

Sp41a: Dette spørsmålet skal måle IO sin selvopplevde arbeidssituasjon. Dette kan derfor både inkludere PC- eller maskinarbeid om IO mener at det inkluderer gjentatte og ensidige hånd- eller armbevegelser.

Jobsikkerhet

Omorg1: Omorganisering innebærer at bedriftens forretningskonsept videreføres på en ny måte. En omorganisering innebærer ofte endring i organisasjonskart og ansatte.

Organisatorisk og psykososialt arbeidsmiljø, jobbtilfredshet

Sp47a, Sp47e, Sp47b: Hvis IO svarer at det varierer, så prøv å få IO til å gi et anslag for situasjonen de siste ukene.

Helse, sykefravær, arbeidsulykker og HMS

SP63a og Sp63c1b: Her skal man svare ja kun hvis sykefraværet gjelder egen sykdom, ikke hvis man f.eks. har vært hjemme med sykt barn.

SP64a- Sp72b4: Man skal her oppgi plager den siste måneden selv om lidelsen eller sykdommen har vart lenger (f.eks. om den er kronisk eller livsvarig). Man kan ha vært litt plaget i lengre tid, men den siste måneden svært plaget. Da skal man svare «svært plaget».

Kad3be: HMS står for «helse, miljø og sikkerhet». Et verneombud skal ivareta arbeidstakernes interesser i saker som angår arbeidsmiljøet. Verneombudet skal se til at arbeidet blir utført på en slik måte at hensynet til arbeidstakernes sikkerhet, helse og velferd er ivaretatt.

Sp60 bedriftshelsetjeneste:

Bedriftshelsetjeneste kan for enkelte være et uklart begrep (som var vanligere før i tiden). Bedriftshelsetjeneste er en faglig og rådgivende tjeneste innen forebyggende arbeid for helse, miljø og sikkerhet (HMS) på arbeidsplassen. Tjenesten skal bistå arbeidsgiver og arbeidstakere med å følge opp arbeidsmiljøet i virksomheten.

Her skal man regne med alle former for helsehjelp man har tilgang til gjennom jobben, også helsetjenester via app, web, chat e.l.

Vedlegg G: Endringer i spørreskjema Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022

I forkant av Levekårsundersøkelsen om Arbeidsmiljø 2022 (LKA) fikk Statistisk sentralbyrå i oppdrag av Arbeids- og inkluderingsdepartementet (AID) å gjennomføre et forprosjekt for omlegging av undersøkelsen. Formålet med forprosjektet var å imøtekomme ønsker om å muliggjøre analyser på mer detaljerte yrkesgrupper enn det som er mulig med dagens datagrunnlag, samt å øke mulighetene for å analysere mindre utbredte arbeidsmiljøproblemer. Dette innebar en omlegging til 'mixed mode', altså en kombinert datafangst på telefon og web, for å redusere kostnadene knyttet til økt utvalgsstørrelse, samt å gjøre det mulig å gjennomføre datafangsten innenfor et kortere tidsrom enn det som ville være tilfelle ved en ren telefonundersøkelse. Her presenteres de viktigste endringene som er gjort i skjema de siste årene, og forprosjektet som ble gjort i forbindelse med utviklingen av spørreskjema for 2022. I tillegg til endringer av enkeltspørsmål, ble også plassering og rekkefølge av bolker endret. Hensikten med dette var å samle spørsmålene tematisk på en måte som oppleves som logisk for respondentene, samt å samle de vanskeligste spørsmålene til slutt i undersøkelsen, for å unngå at web-respondenter gir opp underveis.

Rekkefølge bolker fra 2022¹⁹:

- Bakgrunnsvariabler
- Yrkesaktivitet
  - Fast/midlertidig ansettelse (flyttet hit fra tilknytning til arbeidslivet-bolken)
  - Lederoppgaver
  - Arbeidstid
  - Byrke (flyttet hit fra tilknytning til arbeidslivet-bolken)
- Jobbtilfredshet
  - Jobbtilfredshet (flyttet hit fra slutten av skjema)
  - Utviklingsmuligheter (flyttet hit fra Tilknytning til arbeidslivet-bolken)
- Hjemmearbeid og kontorutforming
  - Arbeid hjemmefra (flyttet hit fra yrkesaktivitets-bolken)
  - Kontorutforming (flyttet hit fra ergonomi-bolken)
- Ergonomi (kommer nå før fysisk arbeidsmiljø)
  - Ergonomi
  - Tungt fysisk arbeid
- Fysisk arbeidsmiljø
- Jobbsikkerhet (Nytt navn til 'tilknytning til arbeidslivet', og flyttet, tidligere kom denne rett etter yrkesaktivitetsbolken)
  - Jobbsikkerhet
  - Nedbemanning, omorganisering
- Organisatorisk arbeidsmiljø
  - Ny teknologi
- Psykososialt arbeidsmiljø
  - Psykososialt arbeidsmiljø
  - (Diskriminering, sist inne i 2016)
  - Arbeid/familie – grenseløst arbeid
  - (Varsling – sist inne i 2019)
  - (Kontroll og overvåkning – sist inne i 2013)
  - Vold, mobbing, trakassering
- Helse

¹⁹ Tekst i grått er bolker som ikke er med i 2022, men som er tenkt rullert inn senere år.

- Helse generelt (flyttet hit fra psykososial-bolken)
- (Funksjonsnedsettelse – sist inne i 2019) (flyttet hit fra psykososial-bolken)
- (Tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelser - sist inne i 2016) (flyttet hit fra psykososial-bolken)
- (Tilrettelegging for eldre arbeidstakere – sist inne i 2019) (flyttet hit fra psykososial-bolken)
- Sykefravær (flyttet hit fra psykososial-bolken)
- Helseproblemer
- Arbeidsulykker
- HMS-apparatet (flyttet hit fra psykososial-bolken)
- (Spørsmål til ikke-yrkesaktive KUTTET HELT fra 2022)

Bakgrunnsvariabler

Kuttet spørsmål om bosted (tidligere ba man respondenter bekrefte bosted fra register)

Yrkesaktivitet

- Det ble gjort en rekke endringer for at bolken skal samsvare med AKU etter omlegging i 2021.
- Det ble lagt inn et systematisk filter som gjorde at midlertidig fraværende med fravær over ett år (fAr3_1a = 6) blir behandlet som ikke-sysselsatte og går ut av skjema etter dette spørsmålet.
- Skjema ble utvidet med noen flere spørsmål for å kartlegge arbeidssted og arbeidssituasjon for personer som jobber via vikarbyrå / som utleid arbeidskraft og for selvstendige.
- Kuttet:
  - Sp6Over10 om det er over 10 sysselsatte. Ikke nødvendig, og kan hentes fra register.
  - Timer2_1 om avtale om arbeidstid. Er bedre dekket i AKU, holder med faktisk arbeidstid i LKA.
  - Timer2_2 om avtalt arbeidstid oppgitt i timer per uke. Er bedre dekket i AKU, og holder med faktisk arbeidstid i LKA.
  - Timer4 om tiden man jobber mer enn avtalt er betalt overtid/tid som kan avspaseres. Bedre dekket i AKU, holder med faktisk arbeidstid i LKA.
  - Timer6Sp hvor man spesifiserer annen hovedaktivitet. Brukes ikke.
  - Sp45p1 om arbeidet innebærer pendling hvor man overnatter utenfor hjemmet. Brukes ikke.
  - Sp45c om antall netter man jobbet siste 12 uker. Erstattes av nytt spørsmål om nattarbeid.
  - Sp45e, g, i, a og b om hvor mange kvelder/dagvakter/tidligvakter/lørdager og søndager man jobbet siste 12 uker. Brukes ikke og er veldig detaljerte spørsmål.
- Lagt til:
  - Spørsmål Sp45e etc. erstattes av et spørsmål om hvile mellom vakter (hviletid).

Jobbtilfredshet

Kort bolke om jobbtilfredshet og utviklingsmuligheter samlet som tredje bolke i skjema fra 2022. Omfatter tilfredshet med jobben, motivasjon/engasjement, tilhørighet til virksomheten, og muligheter for karriereutvikling.

- Spørsmålene flyttes frem og plasseres som første bolke etter yrkesaktivitet fordi spesielt spørsmål om jobbtilfredshet er sensitive for rekkefølgeeffekter.

- Spørsmålene om jobbtilfredshet, motivasjon og tilhørighet (sp59g, SpMotEng og SpTilhor) var tidligere helt i slutten av skjema etter helse-bolken.
- Spørsmålene om utviklingsmuligheter (Sp19a og b) lå tidligere i bolken om yrkestilknytning, jobbsikkerhet osv.
- Endringer i formuleringer:
  - Sp59g om jobbtilfredshet: 'svært' blir til 'veldig' i alternativene
  - SpMotEng og SpTilhor: Skalaen snus, slik at ofte/alltid kommer først. Medfører nye variabelnavn, legger på suffix: _ny
  - Sp19a og 19b: Legger til et midtre alternativ (verken gode eller dårlige). Medfører nye variabelnavn, legger på suffix: _ny

Hjemmearbeid og kontorutforming

Kort bolk om hjemmekontor og kontorutforming lagt som fjerde bolk i skjema fra 2022. Omfatter muligheter til å kunne jobbe hjemmefra og kartlegging av om man jobber på kontor og kontortype. Flyttet hit fordi spørsmålene om kontorutforming skal brukes som filter inn til bolk om ergonomi og fysisk arbeidsmiljø.

- Spørsmålene flyttes.
  - Spørsmålene om mulighet til å jobbe hjemmefra (SpHjem0-4) var tidligere i yrkesaktivitets-bolken.
  - Spørsmålene om kontorutforming (Sp49a-d) lå tidligere i bolken om yrkestilknytning, jobbsikkerhet osv.
- Spørsmål roteres ut
  - Sp49e og g som følger opp spørsmålene om kontorlokalene bestemmes at er roterende og roteres ut i 2022
- Tatt inn:
  - SpHjem1pan om man jobber mer hjemmefra nå enn før pandemien tas inn som et engangsspørsmål i 2022 for å gjøre tolkning av tallene før/etter pandemien enklere på spørsmålene om hjemmearbeid.
- Nye formuleringer:
  - Mindre språklige endringer i alle spørsmål, hovedsakelig som tilpasning til unimode.
  - Sp49b Slo sammen svaralternativer delt kontor og landskap da dette ikke alltid er mulig for respondenten å skille. Nytt variabelnavn sp49b_ny

Ergonomi

- Ny plassering av bolken
  - Bolken plasseres tidligere i skjema, før fysisk arbeidsmiljø og etter hjemmearbeid/kontorutforming.
- Nytt filter
  - Nytt filter inn til en del av spørsmålene slik at personer som svarer at de jobber på kontor nesten hele tiden ikke får spørsmålene (sp49a). Det ble også innført filter på en del av spørsmålene knyttet til fysisk arbeidsmiljø. Hensikten med dette er å unngå at disse spørsmålene stilles til personer som i liten grad er utsatt for denne typen belastninger. Motivasjonen var tilbakemeldinger om at spørreskjema var svært tidkrevende og at mange opplever disse spørsmålene som lite relevante. Fordi det ikke er mulig å legge inn filter basert på yrke, ble det vurdert at det å jobbe på kontor var den beste proxy for personer som ikke er utsatt for denne typen belastninger. Det ble også sjekket i dataene fra 2019 der det ikke var et slikt filter at dette ville ha relativt lite å si for resultatene. I ergonomibolken gjelder filteret:

- Sp34a2 om man jobber så hardt at man puster raskere
- Sp35a om å sitte på huk eller stå på knærne
- Sp36a om løft i ubehagelige stillinger
- Sp38a om å jobbe med hendene over skulderhøyde
- Sp39a om fremoverbøyde stillinger uten å støtte seg
- Sp42a om løft på mer enn 20 kilo
- Formuleringer
  - Alle innledningsspørsmål starter nå med 'hender det at du må/jobber' i stedet for 'må du/arbeider du'
  - Alle oppfølgings spørsmål starter nå med 'omtrent hvor stor del' i stedet for 'kan du anslå hvor stor del', og avsluttes med å referere til filterspørsmålet i stedet for å bare ha 'gjør du dette'
- Nye spørsmål:
  - Sp37var om man har mulighet til å variere mellom å stå, sitte og gå, stilles til de som sier at de jobber stående halvparten av tiden eller mer. Erstatte de gamle spørsmålene om hvor stor del av tiden man sitter/går
- Kuttet:
  - Sp37c og Sp37d om hvor stor del av tiden man arbeider sittende/gående en vanlig arbeidsdag kuttes, erstattes av et spørsmål om variasjon for dem som svarer at de arbeider stående
  - Sp42b om man daglig må løfte noe mer enn 10 kg, kuttes. Beholder spørsmål om mer enn 20 kilo.
  - Sp42c om man vanligvis løfter personer som oppfølging til spørsmål om man løfter 20 kilo, kuttes
  - Sp46a og b om man jobber med tastatur eller datamus kuttes, dette dekkes tilstrekkelig av spørsmål om ensformige håndbevegelser og tid man jobber på kontor.

Fysisk arbeidsmiljø

- Nytt filter
  - Nytt filter inn til en del av spørsmålene slik at personer som svarer at de jobber på kontor nesten hele tiden (sp49a) ikke får spørsmålene. Gjelder:
    - Sp25a (støy)
    - Sp27a1, sp27a2 (vibrasjoner)
    - Sp28a (varme)
    - Sp29a (kulde)
    - Sp32a1, sp32a2 (hudkontakt med ulike midler)
    - Sp33a0, sp33a5 (puste inn støv, gass, kjemikalier etc.)
    - Sp34a3a, sp34a3c, sp34a3d (kontakt med biologisk materiale, kloakk, avfall etc.)
- Nye spørsmål:
  - Sp30a_ny om dårlig inneklima generelt, som erstatter Sp30a1-5 som hadde ett spørsmål hver for bl.a. trekk, tørr luft, osv.
  - Risk2rev_2 om man bruker beskyttelse mot kjemiske eller biologiske stoffer. Brukes som filter inn til Risk2rev_2a-d, mens det tidligere filterspørsmålet (Risk2rev) flyttes til slutt.
- Endret innhold i spørsmål:
  - Sp 32a1 og Sp32b1 om oljer, smøremidler osv. er skrevet om for å fange opp Sp32a3 og Sp32b3 om løsemidler/avfettingsmidler (som er kuttet)

- Sp33a5 og b5 om å puste inn kjemikalier er skrevet om for å fange opp Sp33a4 og b4 om gass/damp (som er kuttet)
- Endrede formuleringer:
  - Alle innledningsspørsmål starter nå med 'Kan du i ditt daglige arbeid'
  - Alle oppfølgingsspørsmål starter nå med 'omtrent hvor stor del' i stedet for 'kan du anslå hvor stor del'
  -
- Kuttet:
  - Sp30a1-5 er kuttet, og erstattet av et samlespørsmål om dårlig inneklima, som nå heter Sp30a_ny
  - Sp31a og b om man er utsatt for svak eller blendende belysning
  - Sp32a3 og Sp32b3 om løsemidler/avfettingsmidler er kuttet, Sp 32a1 og Sp32b1 er skrevet om for å fange opp dette, etter forslag fra STAMI
  - Sp33a4 og b4 om gass/damp er kuttet, og Sp33a5 og b5 er skrevet om for å fange opp dette, etter forslag fra STAMI

Tilknytning (jobbsikkerhet)

- Flytting av spørsmål
  - En del spørsmål er flyttet bort fra denne bolken, og den omfatter fra 2022 kun spørsmål om jobbsikkerhet, omorganisering og nedbemanning.
  - Spørsmålene om bi-yrke og midlertidig ansettelse osv. (Sp10, Sp11, Snf4Ny_a-d og Sp12) er flyttet til bolken om yrkesaktivitet, så de stilles sammen med spørsmålene om arbeidssted
  - Spørsmålene om utviklingsmuligheter er flyttet til bolken om jobbtilfredshet.
- Nye spørsmål:
  - MisteJobb1 og MisteJobb2a-c om man tror man er i fare for å miste jobben erstatter Sp17. Fanger opp samme innhold men delt opp i flere spørsmål.
  - MisteJobbK skal fange opp om man tror koronapandemien er helt eller delvis årsak til at man står i fare for å miste jobben
  - Omorg1-8 er nye spørsmål som skal fange opp omorganisering/nedbemanning samlet i stedet for to separate bolker slik det var før.
    - Omorg1: har bedriften omorganisert/nedbemannet siste 3 år
    - Omorg2: nedbemanning eller omorganisering
    - Omorg3: Skjedde det i egen gruppe/avdeling
    - Omorg4: fikk man nye oppgaver
    - Omorg5: hadde man behov for opplæring
    - Omorg6: fikk man nødvendig opplæring
    - Omorg7: Snakket man med nærmeste leder om konsekvenser
    - Omorg8: Ble ansattes ønsker og innspill tatt hensyn til
- Kuttet:
  - Sp17 om man tror man er i fare for å miste jobben, erstattes av Mistejobb1 og MisteJobb2a-c. Fanger opp samme innhold men delt opp i flere spørsmål.
  - Sp17a og b kuttes. Vanskelig / hypotetisk spørsmål. Usikkert hva de skal fange opp.
  - NFR10d, 11a, 11c1-c3 om nedbemanning kuttes og erstattes av de nye Omorg-spørsmålene
  - NFR10e, 11b, 11d1-d3 om omorganisering kuttes og erstattes av de nye Omorg-spørsmålene

Organisatorisk arbeidsmiljø

- Formuleringer:
  - Språklige forenklinger
    - SpInform om man får informasjon i god tid forenkles språklig
    - Sp47a om man slev kan bestemme når man vil ta pauser forkortes tilsvarende som i Livskvalitetsundersøkelsen
    - Sp47e skrives om til en mer direkte og enklere formulert spørsmålsstilling (består ditt arbeid av' endres til 'har du')
    - QPS35 endres for å gjøre det tydelig hvem man skal regne med, ikke bare kunder eller klienter men også elever og pasienter for eksempel
    - NFR13c og 13d forenkles språklig og endres fra en gradsskala til hvor ofte.
    - Sp56a2 og b2, og QPS47 og 53 forenkles. 'svært høy' blir til 'veldig stor' i første alternativ. 'Høy' blir til 'Stor' i andre alternativ.
    -
- Endringer av spørsmål:
  - Sp47f om man har måttet droppe matpausen eller jobbe overtid blir et oppfølgingsspørsmål til de som svarer at de veldig ofte eller alltid har for mye å gjøre eller må jobbe i et høyt tempo. Får referanseperiode 4 uker.
  - SpHenv og SpHenv2 om kontakt på telefon/epost erstattes av Tilgjengelig1 om generell kontakt og Tilgjengelig2 om det forventes i jobben, som stilles som oppfølgingsspørsmål.
  - Snudd skala
    - QPS41, 42, 43, 15 og 14 får snudd skala slik at de starter med 'ofte/alltid'. Nødvendig for at alle skalaer skal ha samme retning, gjør det enklere for respondenten å svare. I tillegg byttes 'svært' ut med 'veldig' og 'nokså' med 'ganske'.
- Flytting av spørsmål
  - SpHenv og SpHenv2 er flyttet til denne bolken fra psykososial-bolken
- Nye spørsmål
  - Sp47b1 nytt spørsmål om man kan sette andres liv i fare med ja/nei alternativer. Brukes som filter inn til Sp47b om hvor stor del av tiden,
  - SpTek_a2 om man opplever den nye teknologien/nye administrative systemene som nyttige for å gjøre jobben sin
  - SpTek_b1 om den nye teknologien/administrative systemene krevde opplæring, som filter inn til SpTek_b
- Roterer ut
  - Oppfølgingsspørsmålene SpTek_c1-c5 gjøres til roterende bolk og roteres ut i 2022
- Kuttet
  - Sp47b2 om man har tid nok til å utføre jobben på sikker måte. Ikke spesielt godt spørsmål, uklart hva som menes med 'sikkerhet' her, og det er også mange andre faktorer enn tid som påvirker sikkerhet; rutiner, utstyr eller kompetanse?
  - Sp48 om hvor stor del av tiden man jobber uten at kollegaer er i nærheten. Uklart formål med spørsmålet
  - NFR14a om nærmeste sjef behandler de ansatte med tillit og respekt kuttet. Dekkes av andre spørsmål i psykososial-bolken, bl.a. QPS90
  - SpRspkt og SpLonn kuttet, dekkes av andre spørsmål i psykososial-bolken.

Psykososialt arbeidsmiljø

Temaet psykososialt arbeidsmiljø dekker flere ulike forhold ved jobben, som kan summeres opp på forskjellige måter. Noe av det som nok faller inn under psykososialt arbeidsmiljø er dekket under andre temabolker.

- Jobbkraav
- Kontroll i arbeidet
- Sosialt samspill – positive sosiale relasjoner
- Negative sosiale relasjoner (eks vold, mobbing, trakassering)
- Rollekonflikt/forventninger
- Karriereutvikling
- Mestring i arbeidet
- Lederskap
- Organisasjonsklima- og kultur
- Samspill arbeid og privatliv
- Hvor viktig er jobben for deg /fornøydhhet med ulike sider ved jobben

Støtte og tilbakemeldinger

- Endring i svarskala/ alternativer:
  - QPS72, 73, 90, og 78 får snudd skala, slik at de starter med ofte/alltid. I tillegg endres 'meget' til 'veldig' og 'nokså' til 'ganske'.
  - Raad3a endres skala fra hver dag-sjelden eller aldri til samme skala som de andre spørsmålene i bolken 'ofte/alltid-sjelden/aldri

Arbeid/familie

- Tatt inn:
  - SpPrivat om jobben tar så mye av tid og energi at det går utover privatlivet erstatter QPS105. SpPrivat har en mer konkret skala (daglig osv.)
- Kuttet:
  - QPS105 om hvor ofte det hender at kravene på jobb forstyrrer hjemmeliv/privatliv. Erstattes av nytt spørsmål.

Ytringsklima og konflikter

- Kuttet:
  - Raad4a om ytringsklima kuttet og erstattes av yrklima, et tilsvarende spørsmål med noe endrede alternativer
  - Raad4b og c kuttet, er hypotetiske spørsmål
  - Sp51a og b om dårlige forhold mellom ledelse og ansatte og mellom ansatte kuttet. Dekkes bedre av spørsmål Sp51c og d om ubehagelige konflikter.

Vold, mobbing og trakassering

- Hele bolken ble lagt om i 2022. De samme temaene blir dekket, men spørsmålsstillingen er annerledes enn før. Alle spørsmålene er erstattet av nye spørsmål. Tidligere kunne man kun rapportere om dette dersom det skjedde månedlig eller oftere. Tester viste at dette førte til at personer som var utsatt for slike hendelser sjeldnere enn månedlig likevel svarte at de opplevde dette månedlig eller oftere. At respondenter føler dette er et bedre alternativ enn å svare at man ikke har opplevd slike hendelser gjorde at det gamle spørreskjema ga en overrapportering av hyppighet. Spørsmålene ble også endret slik at alle følger samme oppsett med spørsmål om forekomst/hyppighet og hvem som sto bak hendelsene.

- Endringene skal gi et mer enhetlig opplegg på alle områdene (vold, hets/trusler/seksuell oppmerksomhet/mobbing). Fører til at det blir færre spørsmål for dem som ikke har blitt utsatt for noe, og at det er enklere å svare for dem som har opplevd noe av det som spørres om.

Helse

- Formuleringer:
  - Hels1 og HSCL5 1-5 har blitt endret i samsvar med endringer i EHIS og Livskvalitetsundersøkelsen for å samsvare på tvers av undersøkelser.
  - ArbEvn skrives om for å unngå påstandsformuleringer
- Hels2-spørsmålene ble oppdatert i tråd med IESS-undersøkelsene (EU-forordnede sosialstatistikker). Det ble i tillegg lagt til to spørsmål om funksjonsnedsettelse som gikk til alle. Disse var inspirert av spørsmål fra svenske og norske AKU. Spørsmål om tilrettelegging for personer med funksjonsnedsettelse ble ikke inkludert i 2022.

Helseproblemer

- Kuttet:
  - Royk1 og Royk2 om man røyker. Brukes ikke.
- Formuleringer:

Alle filterspørsmålene om ulike helseproblemer skrives om for å tilpasse til unimode. Alternativene fjernes fra spørsmålsteksten.

Arbeidsulykker

- Endrede spørsmål
  - Sp43b endres fra påstandsspørsmål til et spørsmål om i hvor stor grad man opplever at arbeidsgiver er opptatt av å forhindre arbeidsulykker
  - Sp62a er delt opp i to spørsmål, da det viser seg at mange ikke har fått med seg at det opprinnelige spørsmålet handler om skader som medførte sykefravær ut over selve ulykkesdagen. Stilles fra 2022 som 2 spørsmål hvor det første kun spør om man har blitt fysisk skadet på jobb, og man følger dette opp med et spørsmål om man hadde sykefravær.
  - Sp62b endres fra å spørre om antall dager man har borte pga. skader siste 12 måneder hvor man skal svare et spesifikt antall dager, til å heller ha alternativer.
- Kuttet
  - Sp62c om antall ganger man har vært i arbeidsulykker som medførte sykefravær utover ulykkesdagen
  - Sp62d, og Sp62dF11-4 om lengden på sykefravær pga. arbeidsulykker

HMS-apparatet / Fagforeninger / Bedriftshelsetjeneste

- Endret plassering av bolken
  - Bolken har blitt flyttet til sist i skjemaet. Lå før under psykososial-bolken. Flyttes sist fordi spørsmålene er vanskelige å svare på. Dersom noen faller fra vil det derfor nå ikke medføre at man mister svar på viktige bolker i skjema. Siden LKA skal over på WEB er dette viktigere nå enn før, når intervjuere kunne hjelpe til med tolkning av spørsmål og motivere til å fullføre undersøkelsen.

- Kuttet: Flere spørsmål kuttet i 2022 fordi undersøkelsen skal over på web. Mange av spørsmålene er vanskelige kunnskapsspørsmål å svare på og kan føre til at personer faller fra. Andre spørsmål kuttet fordi de ikke er i bruk.
  - Kad3be2 om hvor godt man synes verneombudsordningen fungerer på jobben
  - SpArbUtv2 om hvor godt man synes arbeidsmiljøutvalg fungerer på jobben
  - NFR20c om hvilken hovedorganisasjon fagforeningen tilhører
  - NFR20d om hvordan lønns- og arbeidsvilkår er regulert
  - NFR20dSp
  - SplA om virksomheten har IA-avtale
  - Sp61bhe om sykdommen skyldtes forhold ved arbeidet
  - Sp61c om man fritt kan kontakte bedriftshelsetjenesten
- Tatt inn:
  - Kad3be3 om det har blitt gjennomført vernerunder siste 12 måneder
- Endret spørsmål:
  - Sp61b1-8. Underspørsmålene endres, både innhold og rekkefølge, basert på hvilke alternativer som er de mest vanlige og evt. manglende alternativer basert på spesifiseringsspørsmål tidligere

Vedlegg H: Variabler på datafil til SIKT

Tabell VH.1 Variabler på SIKT-fil Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022 (uten inntekt)

Variabelnavn	Label
Delutvalg	IO tilhører delutvalg
Arbeid1a	Utførte inntektsgiv.arb. forrige uke
Arbeid1b	Fraværende inntektsgiv.arb. forrige uke
fAr3_1a	Uker sammenhengende vært borte fra arb t.o.m. forrige uke
sysselsatt	Om IO er sysselsatt, intervju (avledet)
Arbeid1c	Mer enn ett arb.forhold
Bed1a	Arbeidssted IO oppført i registeret
Utleid1	jobber via vikar- eller bemanningsbyrå
Utleid2	Utleid til én bedrift, eller utleid til flere ulike bedrifter?
Sp6	Antall sysselsatte i bedriften - kodes, spørres ikke
Sp6sps2	Jobber alene i bedriften
Sp7a	År begynt i jobben
Utleid3	Vanligvis samme yrke og arb.oppgaver i bedriftene utleid til
Arbeid2a	IOs ansettelsesforhold - kodes, spørres ikke
Selvst1	Jobber i et enkeltpersonsforetak/ansatt i eget aksjeselskap
Arbeid2a3	Arbeider for én eller flere oppdragsgivere
Sektor1	Jobber i offentlig eller privat sektor kodes, spørres ikke
Sektor2	Virksomheten kommunal, fylkeskommunal, statlig
Eier_as	Eier eller medeier
Selvst2	Antall oppdragsgivere, kunder, klienter arbeidet for siste 12 mnd
Selvst3	Minst 75% av inntekten fra én og samme kunde/oppdr.giver
Sp10	Fast el. midlertidig ansettelse?
Sp11_ny	Ansettelsesforhold
Sp12_ny	Skriftlig ansettelseskontrakt?
Snf4Ny_a	Arbeider som innleid arbeidskraft/konsulent i annen bedrift, hele/deler av tiden?
Snf4Ny_b	Arbeider som utleid arbeidskraft/konsulent i andre virksomheter enn der du er ansatt, hele/deler av tiden?
Snf4Ny_d	Siste arbeidsuke: hvor stor del av arbeidstiden jobbet som utleid arbeidskraft/konsulent?
Leder	I ledende stilling?
Leder2	Personalansvar
Sp45	Vanlig arbeidstidsordning
Timer3	Heltids/deltidsarbeid
Timer5	Betalt overtid el overtid til avspasering
Hviletid	Mindre enn 11 timer fri mellom to skift/vakter siste måned
Nattarb1	Jobbet natt siste 3 mnd
Nattarb2	Antall netter jobbet nattarbeid
Timer6_ny	Bestrakter seg som:- kodes, spørres ikke
timer1t	Arbeidstid hovedjobb, timer
timer1m	Arbeidstid hovedjobb, minutter
timer2t	Arbeidstid bijobb, timer
timer2m	Arbeidstid bijobb, minutter
SpHjem0	Har mulighet til å jobbe noe hjemmefra
SpHjem1	Hvor ofte jobber hele dager hjemmefra
SpHjem1pan	Jobber oftere hjemmefra enn før koronapandemien
SpHjem2	Hvor ofte jobber hjemmefra utenom ordinær arbeidstid
SpHjem3	Timer jobbet hjemmefra utenom ordinær arbeidstid forrige uke
SpHjem4_ny	Type overtid hjemmefra
Sp49a	Del av tiden arbeider på kontor/kontorlandskap
Sp49b_Ny	Eget kontor, delt kontor el kontorlandskap?
Sp49c	Antall personer deler kontorlokale med
Sp49d	Fast kontorplass
Sp37a	Arbeider stående
Sp37b	Del av arbeidstiden - arbeider stående
Sp37b2	Mulighet for å variere stå/sitte/gå
Sp35a	Må sitte på huk/stå på knærne når du jobber
Sp35b	Del av arbeidstiden - sitte på huk/knærne
Sp39a	Arbeider framoverbøyd uten å støtte deg

Variabelnavn	Label
Sp39b	Del av arbeidsdagen - arbeider framoverbøyd
Sp36a	Må du løfte i ubehagelige stillinger?
Sp36b	Del av arbeidsdagen - løfte i ubehagelige stillinger
Sp39c	Arbeider med hodet bøyd framover
Sp39d	Del av arbeidsdagen - arbeider med hodet bøyd framover
Sp38a	Arbeider med hendene løftet?
Sp38b	Del av arbeidsdagen - arbeider m hender løftet
Sp41a	Arbeider m/gjentatte hånd/armbevegelser?
Sp41b	Del av arbeidsdagen - gjentatte/ensidige hånd/armbevegelser
Sp34a2	Jobber så hardt at svett/andpusten
Sp34b2	Del av arbeidsdagen - jobber så hardt at svett/andpusten
Sp42a1	daglig løfte noe som veier mer enn 20 kilo
Sp42a2	Ganger per dag - løfte over 20 kg
Sp30a_ny	Dårlig inneklima på jobben
Sp30b	Del av arbeidsdagen - utsatt for dårlig inneklima
Sp25a	Utsatt for sterk støy?
Sp25b	Del av arbeidsdagen - sterk støy
Sp27a1	Utsatt for vibrasjoner -hele kroppen ryster
Sp27b1	Del av arbeidsdagen - vibrasjoner hele kroppen rister
Sp27a2	Utsatt for vibrasjoner fra maskiner/verktøy holder m/hendene?
Sp27b2	Del av arbeidsdagen - vibrasjoner fra maskiner/verktøy holder m/hendene
Sp28a	Utsatt for varme på 28 grader el mer?
Sp28b	Del av arbeidsdagen - varme 28 grader el mer
Sp29a	Kulde, utendørsarbeid vintertid/kalde rom
Sp29b	Del av arbeidsdagen - kulde
Sp32a1	Hudkontakt m/oljer, smøremidler, skjærevæsker?
Sp32b1	Del av arbeidsdagen - hudkontakt m oljer, etc.
Sp32a2	Hudkontakt m/rengj.midler el desinf.midler ol.?
Sp32b2	Del av arbeidsdagen - hudkontakt rengjør.midler, etc.
Sp32c1	“Hudkontakt med vann flere ganger i timen?
Sp32c2	Del av arbeidsdagen - hudkontakt med vann
Sp33a0	Se/lukte støv, røyk, gasser, etc?
Sp33a1	Se/lukte støv eller røyk fra metaller?
Sp33b1	Del av arbeidsdagen - se/lukte støv/røyk metaller
Sp33a2	Se/lukte mineralstøv?
Sp33b2	Del av arbeidsdagen - se/lukte mineralstøv
Sp33a3	Se/lukte organisk støv?
Sp33b3	Del av arbeidsdagen - se/lukte org.støv
Sp33a4	Se/lukte gasser/damper?
Sp33b4	Del av arbeidsdagen - se/lukte gass/damp
Sp33a6	lukte/puste inn eksos fra maskiner/kjøretøy etc.?
Sp33b6	Del av arbeidsdagen - lukte/puste eksos etc.
Sp33a5	lukte/puste inn kjemikalier/gass?
Sp33b5	Del av arbeidsdagen - lukte/puste kjemikalier/gass
Sp34a1	Se/lukte tobakksrøyk fra andres røyking?
Sp34b1	Del av arbeidsdagen - se/lukte tobakksrøyk
Sp34a3a	Utsatt for kroppsvæsker, blod, etc.
Sp34a3a2	Del av arbeidsdagen - biologisk materiale1
Sp34a3c	Utsatt for kloakk, slam, kompost,etc.
Sp34a3c2	Del av arbeidsdagen - klokk, slam, kompost,etc
Sp34a3d	Utsatt for levende/døde dyr
Sp34a3d2	Del av arbeidsdagen - levende/døde dyr
Risk0	Utført regelmessige risikovurderinger for arb m kjemiske/biol stoffer/materialer?
RISK1rev	Fått nok opplæring: håndtere kjemiske/biol stoff trygt?
Risk2rev	Nok beskyttet mot eksponering: kjemiske/biol stoffer i alle arb.ituasjoner?
Risk2rev_2a	Består beskyttelsen av: lukkede systemer/avskjerminger
Risk2rev_2b	Består beskyttelsen av: avtrekk/punktavsug e.l.
Risk2rev_2c	Består beskyttelsen av: påbudt personlig verneutstyr
Risk2rev_2d	Består beskyttelsen av: annen beskyttelse
MisteJobb1	Står i fare for å stå uten jobb/miste jobben
MisteJobb2_ELM_1	Nedlegging (Code 1)

Variabelnavn	Label
MisteJobb2_ELM_2	Nedbemanning (Code 2)
MisteJobb2_ELM_3	Andre grunner (Code 3)
MisteJobbPan	Koronapandemien helt/delvis årsak for i fare for å miste jobb
Omorg1	Bedriften omorganisert siste 3 år
Omorg2	Bedriften nedbemannet siste 3 år
Omorg3	Omorganisert/nedbemannet i IOs gruppe
Omorg4	Fikk nye arbeidsoppgaver som følge av omorg/nedbemanning
Omorg5	Hadde behov for opplæring i de nye arb.oppgavene
Omorg6	Fikk nødvendig opplæring i de nye arb.oppgavene
Omorg7	Nærmeste leder snakket m IO om konsekvenser av omorg/nedbemanning
Omorg8	Ansattes ønsker/innspill tatt hensyn til i omorg/nedbemanning
SpInform	Får info om viktige beslutninger?
Sp47a	Selv bestemme når ta pauser fra arbeidet
Sp47e	Stadig gjentatte arbeidsoppgaver
QPS41_ny	Gjøre ting som du mener burde gjort annerledes
QPS42_ny	Oppg. uten tilstrekkelige hj.midler/ressurser til å fullføre
QPS43_ny	Mottar motstridende foresp. fra to/flere personer?
QPS15_ny	For mye å gjøre
QPS14_ny	Nødvendig å arbeide i et høyt tempo
Sp47f	Mye å gjøre - sløyfe lunsjen/jobbe ekstra
Tilgjengelig1	Hvor ofte svart på jobbhenvelser i fritiden siste 4 uker
Tilgjengelig2	Forventes å være tilgjengelig for henvendelser i fritiden
QPS35	Kontakt m klienter/kunder/elever/pasienter/andre ikke ansatt på jobben din
NFR13c_ny	Skjule egne negative følelser
NFR13d_ny	Forholde deg til sterke følelser hos personer ikke ansatt på arb.plassen
Sp47b1	Eget/andres menneskers liv/helse i fare om IO gjør feil i jobben
Sp47b	Del av dagen - eget/andres liv og helse settes i fare v/feil
Sp56a2	Grad selv bestemme hvilke oppgaver skal få
Sp56b2	Grad kan selv bestemme hvordan arbeidet skal gjøres
QPS47	Grad kan selv bestemme ditt arbeidstempo
QPS53	Grad kan påvirke beslutn viktige for ditt arbeid?
SpTek_a	Måttet sette seg inn i ny teknologi, siste 12 mnd
SpTek_a2	Grad opplever ny teknologi/adm-systemer nyttige for jobben
SpTek_b1	Behov for opplæring i den nye teknologien/adm-systemene
SpTek_b_ny	Grad fikk nødvendig opplæring i den nye teknologien/adm-systemene
QPS72_ny	Få støtte/hjelp i arbeidet fra nærmeste sjef
QPS73_ny	Få støtte/hjelp i arbeidet fra kollegaer
QPS90_ny	Behandler nærmeste sjef ansatte rettferdig,upartisk
Raad3a_ny	Tilbakemeld fra nærmeste sjef hvordan utført jobben
QPS78_ny	Arb.resultater verdsatt av nærmeste sjef
YtrKlima	Rom for å komme med kritiske synspunkter på arb.forholdene
Sp51c	Involvert i ubehagelige konflikter m overordnede
Sp51d	Involvert i ubehagelige konflikter m kollegaer
Sp51e	Involvert i ubehagelige konflikter m kunder, etc
Vold	Blitt utsatt for vold på jobb siste 12 mnd
VoldAnt	Hvor ofte utsatt for vold
VoldHvem1_3_ELM_1	En pasient, kunde, elev eller annen som ikke er ansatt på jobben din (Code 1)
VoldHvem1_3_ELM_2	En kollega (Code 2)
VoldHvem1_3_ELM_3	En leder (Code 3)
VoldSyn	Førte volden til synlige merker eller skader
VoldFrav	Hatt sykefravær som følge av volden siste 12 mnd
VoldPlag	Fått fysiske eller psykiske plager som følge av volden
Hets	Blitt utsatt for hets/trusler på jobb siste 12 mnd
HetsAnt	Hvor ofte utsatt for hets/trusler på jobb
HetsHvem_ELM_1	En pasient, kunde, elev eller annen som ikke er ansatt på jobben din (Code 1)
HetsHvem_ELM_2	En kollega (Code 2)
HetsHvem_ELM_3	En leder (Code 3)
HetsInt	Hetsen/truslene formidlet via nettsider, sosiale medier, epost
HetsRedd	Hetsen/truslene vært så alvorlig at ble redd
Uonsk	Utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet etc på jobb, siste 12 mnd
UonskAnt	Hvor ofte utsatt for uønsket seksuell oppmerksomhet på jobb

Variabelnavn	Label
UonskHvem_ELM_1	En pasient, kunde, elev eller annen som ikke er ansatt på jobben din (Code 1)
UonskHvem_ELM_2	En kollega (Code 2)
UonskHvem_ELM_3	En leder (Code 3)
Mobb	Blitt plaget/mobbet på jobb siste 12 mnd
MobbAnt	Hvor ofte plaget/mobbet på jobb
MobbHvem_ELM_1	En pasient, kunde, elev eller annen som ikke er ansatt på jobben din (Code 1)
MobbHvem_ELM_2	En kollega (Code 2)
MobbHvem_ELM_3	En leder (Code 3)
Sp19a_ny	Hvordan er mulighetene i jobben din til å utnytte ferdigheter, kunnskaper og erfaringer du har fått gjennom utdanning og arbeid?
Sp19b_ny	Hvordan er mulighetene i jobben din til å videreutvikle deg faglig på de områder du ønsker?
SpMotEng_ny	Motivert/engasjert i jobben din
SpTilhor	Tilhørighet til bedriften/virksomheten
Sp59g	Alt i alt, hvor fornøyd er du med jobben din?
Hels1	Hvordan vurderer du din egen helse alt i alt?
Hels2a	Langvarige sykdommer/helseproblemer
Hels3a1	Begrensninger helseproblemene hva kan gjøre i hverdagen
Hels3a2	Begrensningene vart i 6 mnd eller mer
Hels3b	Store/noen/små begrensninger
Nedfunk1	Fysisk/psykisk funksjonsnedsettelse
Helstyp_ELM_1	Problemer med syn/hørsel/tale (inkl. lese-/ skrivevansker) (Code 1)
Helstyp_ELM_2	Psykiske problemer (Code 2)
Helstyp_ELM_3	Nedsatt bevegelsesevne (inkludert problemer med rygg, hender, armer, ben, føtter, revmatisme) (Code 3)
Helstyp_ELM_4	Annet (Code 4)
ArbEvn	Hvordan vurderer du din nåværende arbeidsevne?
Sp63a	Hatt sammenh.sykefravær > 14 d siste 12 mnd
Sp63c1a1	Skyldtes sykefraværet helseproblemer pga jobben din
Sp63c1b	Hatt sykefravær m egenmelding siste 12 mnd
Sp63c1c1	Skyldtes egenmeldte fravær helseproblemer pga jobben din
Sp65a	Smerter i korsryggen/nedre del av ryggen siste mnd
Sp65b	Skyldes smerter i nedre rygg nåværende jobb
Sp64a	Smerter i nakken/skuldre siste mnd
Sp64b	Skyldes smerter i nakken/skuldre nåværende jobb
Sp66a2	Smerter i albue, underarm eller hender siste mnd
Sp66b	Skyldes smerter i albue/underarm/hender nåværende jobb?
Sp67a	Smerter i hofter, ben, knær, føtter siste mnd
Sp67b	Skyldes Smerter i hofter, ben, knær, føtter nåværende jobb
Sp68a	Hodepine eller migrene siste mnd
Sp68b	Skyldes hodepine/migrene nåværende jobb
Sp70a2	Eksem, hudkløe eller utslett siste mnd?
Sp70b	Skyldes Eksem, hudkløe eller utslett nåværende jobb
Sp70e	Nedsatt hørsel når flere deltar siste mnd
Sp70f	Skyldes nedsatt hørsel når flere deltar, nåværende jobb
Sp70g	Plaget av øresus siste mnd
Sp70h	Skyldes øresus nåværende jobb
Sp71a	Nervøsitet, angst eller rastløshet siste mnd
Sp71b	Skyldesnervøsitet/angst/rastløshet nåværende jobb
Sp72a	Nedtrykthet, depresjon siste mnd
Sp72b	Skyldes nedtrykthet, depresjon nåværende jobb?
Sp72a2	Søvnproblemer siste mnd
Sp72b2	Skyldes søvnproblemer nåværende jobb
Sp72b4a	vanskeligheter med å sovne
Sp72b4b	våknet gjentatte ganger i løpet av natten
Sp72b4c	våknet med en følelse av å være utslitt, trett
Sp69a	Tetthet eller piping i brystet siste mnd
Sp69b	Skyldes tetthet eller piping nåværende jobb
Sp74a	Medisin mot høyt blodtrykk siste mnd
Sp74b	Skyldes medisin mot høyt blodtrykk nåværende jobb?
Sliten1	Fysisk utmattet når kommer hjem fra arbeid
Sliten_a	Psykisk utmattet når kommer hjem fra jobb

Variabelnavn	Label
SpPrivat	Jobben går utover privatlivet
Sp43a	Risiko for utsatt for arb.ulykker
Sp43b_ny	Grad - opplever arb.giver opptatt av å forhindre arb.ulykker
Sp62a1	Blitt fysisk skadet på jobb siste 12 mnd
Sp62a2	Hatt sykefravær som følge av skadene
Sp62b_ny	Dager sykefravær pga skadene
Kad3be	Har dere verneombud på jobben din?
Kad3be3	De siste 12 månedene, har det blitt gjennomført vernerunder eller HMS-samtaler på jobben din?
SpArbUtv	Har dere arbeidsmiljøutvalg eller andre utvalg som tar seg av arbeidsmiljøspørsmål på jobben din?
NFR20a	Er det fagforeninger eller tillitsvalgte på jobben din?
NFR20b	Medlem i fagforening
NFR20e	Har du i løpet av de tre siste årene hatt et tillitsverv i fagforeningen på din nåværende jobb?
Sp60	Jobben tilknyttet en bedriftshelsetjeneste
Sp61a	Hatt kontakt med bedr.helsetj. siste 12 mnd
Sp61b_ny1_ELM_1	Rutinemessig helsekontroll (Code 1)
Sp61b_ny1_ELM_2	Kurs eller opplæring (Code 2)
Sp61b_ny1_ELM_3	Kartlegging av arbeidsmiljøet (Code 3)
Sp61b_ny1_ELM_4	Tilrettelegging i forbindelse med sykemelding (Code 4)
Sp61b_ny1_ELM_5	Annen tilrettelegging av fysisk arbeidsplass eller arbeid (Code 5)
Sp61b_ny1_ELM_6	Konsultasjon ved sykdom/skade/vaksinasjon eller lignende (Code 6)
Sp61b_ny1_ELM_7	Annet (Code 7)
Kjonn	IOs kjønn
kullaldr	Alder per 31.12.2022
modus	Svarmodus
HT	Hoved eller tilleggsutvalg
styrk08	IOs yrkeskode, fra intervju
intmnd	Intervjumåned
intaar	Intervjuår
partner	IO er gift eller samboer
antpers	Antall personer i registerfamilie
antvoks	Antall voksne 18+ i registerfamilie
inngrunn1	Innvandringsgrunn for innvandrere, fra register
lonn_uregtil_arbeidet	Uregelmessige tillegg for arbeidet tid, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_uregtil_uarbeidet	Uregelmessige tillegg for ikke-arbeidet tid, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_bonus	Bonus, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_overtid	Overtidsgodtgjørelse, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_overtid_timer	Timeantall for overtidsgodtgjørelse, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_annen_bet	Annen betaling, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
arb_yrke_styrk08	Hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
arb_stillingspst	Avtalt stillingsprosent, fra-aordningen
lonn_fast_tillegg	Faste tillegg, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_time_antall	Timeantall for timelønn, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_time	Timelønn, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_fast	Fastlønn, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_fmllonn	Avtalt månedslønn, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
lonn_ialt_glattet	Månedslønn i alt(fmllonn+uregtil+bonus), hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
BI_VIRK_NACE	Virksomhetens hovednæring, bijobb. Aordningen, intervjumåned
BI_ARB_YRKE_STYRK08	Yrke, bijobb. Aordningen, intervjumåned
BI_ARB_STILLINGSPST	Avtalt stillingsprosent, bijobb. Aordningen, intervjumåned
BI_LONN_FMLONN	Avtalt månedslønn, bijobb. Aordningen, intervjumåned
BI_mllonn	Månedslønn i alt, bijobb. Aordningen, intervjumåned
BI_arb	Har biarbeid, a-ordningen
VIRK_NACE_partner	Virksomhetens hovednæring SN07, partners hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
ARB_YRKE_STYRK08_partner	Hovedyrke, partner. Aordningen, intervjumåned
ARB_STILLINGSPST_partner	Avtalt stillingsprosent i hovedyrke, partner. Aordningen, intervjumåned
mllonn_partner	Månedslønn partner, hovedyrke. Aordningen, intervjumåned
dvekt	Designvekt

Variabelnavn	Label
pvekt	Vekt: sysse*(kjonn,aldgrupp*utd,landsdel,inv_gr,inntgrp)
pvekt_CA	CATI-vekt: sysse*(kjonn,aldgrupp*utd,landsdel,inv_gr,inntgrp)
pvekt_WB	Web-vekt: sysse*(kjonn,aldgrupp*utd,landsdel,inv_gr,inntgrp)
naering	IOs næringskode, fra intervju. SN07
nace_uteid	Næring virksomhet IO er uteid til, fra intervju
nace5s	Næring intervju, 5 siffer
botid	Botid for innvandrere, fra register
sentralitet	Bostedets sentralitet
Landsdel	Landsdel (bosted)
Inv_gr	Innvandrere gruppert etter fødeland
fagfelt	Fagfelt, NUS 2. siffer. Register
utdnivaa	Høyeste fullførte utdanning per okt.2022, register
barn05	Har barn 0-5 år, register
barn617	Har barn 6-17 år, register
VIRK_NACE_3sif	Virksomhetens hovednæring SN07, hovedyrke, aordningen
VIRK_NACE_5sif	Virksomhetens hovednæring SN07, hovedyrke, aordningen, 5 sif. >20000 ansatte
Inr	Løpenr

Tabell VH.2 Inntektsvariabler på SIKT-fil Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022²⁰

Variabelnavn	Label
sos_ston	Sosialhjelp, bidrag og lån
barntryg	Barnetrygd inkl. småbarnstillegg (NAV)
engang	Engangsstønad ved fødsel (NAV)
grunnhj	Grunn- og hjelpestønad (NAV)
btilsyn	Stønad til barnetilsyn enslig forsørger (NAV)
konts	Kontantstøtte (NAV)
rtv_syk	Sykepenges fra NAV
rtv_tu	Tidsbegrenset uførestønad (NAV)
ind_ston	Tiltakspenger (tidl. individstønad) (NAV)
BEL21_8	2.1.8 Uføretrygd fra folketrygden + supp. stønad flyktning
BEL21_9	2.1.9 Uføretrygd fra SPK/andre
bel48_4_mark	Gjeld, markedsverdi
ba_aap	Arbeidsavklaringspenger
ba_afp	Avtalefestet pensjon
ba_aldersp_folketr	Alderspensjon fra folketrygden
ba_dagpenger	Dagpenger
ba_introd_stonad	Introduksjonsstønad
ba_kvalif_stonad	Kvalifiseringsstønad
ba_ny_afp	Ny AFP privat sektor
ba_ny_overgangsstonad	Overgangsstønad innvilget fom 1.4.2014
tjenpen	Tjenestepensjon
skattefriutbetaling	Skattefrie utbetalinger folketrygden (A-meldingen)
laan	Studielån fra Lånekassen
stipend	Studiestipend i alt fra Lånekassen
foreldrepengerNAV	Foreldrepenger NAV (inkl. svangerskapspenger)
lonn	Lønnsinntekter ekskl. sykepenges og foreldrepenger (NAV)
narinnt	Netto næringsinntekt ekskl. sykepenges og foreldrepenger
yrkinnt	Yrkesinntekt ekskl. sykepenges og foreldrepenger (NAV)
rentinnt	Renteinntekter
aksje	Aksjeutbytte
wkapinnt	Kapitalinntekter
ftryg	Ytelser fra folketrygden inkl. Svalbardpensjon
arbled	Dagpenger ved arbeidsledighet
skplovf	Skattepliktige overføringer inkl. foreldre- og sykepenges (NAV) (ny def.)

²⁰ Det kan være avvik mellom listen og endelig SIKT-fil dersom variabler som kobles er endret eller har endret navn i registeret.

Variabelnavn	Label
wskfrovf	Skattefrie overføringer
overfor	Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenger (NAV) (ny def.)
saminnt	Samlet inntekt
wskatovf	Sum utlignet skatt og negative overføringer
wies	Inntekt etter skatt
agg_f_08	Bruttofinanskapital i alt
barntryg_partner	Barnetrygd inkl. småbarnstillegg (NAV), partner
rtv_syk_partner	Sykepenger fra NAV, partner
bel48_4_mark_partner	Gjeld, markedsverdi
foreldrepengerNAV_partner	Foreldrepenger NAV (inkl. svangerskapsenger), partner
lonn_partner	Lønnsinntekter ekskl. sykepenger og foreldrepenger (NAV), partner
narinnt_partner	Netto næringsinntekt ekskl. sykepenger og foreldrepenger, partner
yrkinnt_partner	Yrkesinntekt ekskl. sykepenger og foreldrepenger (NAV), partner
overfor_partner	Sum overføringer inkl. foreldre- og sykepenger (NAV) (ny def.), partner
saminnt_partner	Samlet inntekt, partner
wies_partner	Inntekt etter skatt, partner
agg_f_08_partner	Bruttofinanskapital i alt, partner

Tabell VH.3 Variabler om sykefravær fra NAV på SIKT-fil (med inntekt) Levekårsundersøkelsen om arbeidsmiljø 2022²¹

Variabelnavn	Label
mdagsv	Avtalte dageverk, uten feriekorrigerings, fra register
sfdagsvj	Sykefraværsdagsverk, fra register
sfpros_uten_feriekorrr	Sykefraværsprosent uten feriekorrigerings, fra register

²¹ Det kan være avvik mellom listen og endelig SIKT-fil dersom variabler som kobles på er endret eller har endret navn i registeret.